NURHAK'TAN KIZILDERE'YE 12 MART EYLEMCİLERİ ANLATIYOR dizimizin 2. Bölümü YAKINDA Aydınlık'TA

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
PERŞEMBE 10 NİSAN 1980
10 LİRA

ESKİ THKO'LULAR ANLATIYOR

Bizim için en büyük yıkım Hüseyin İnan'ın yakalanması oldu

8. sayfada

Batı Avrupa ve Japonya yaptırım uygulanmasına yanaşmıyor

Ayetullah Homeyni, ABD'ye karşı ödünsüz tavır takınıyor.

Carter, seçmenlerinin baskısı üzerine yaptırım uygulamaya girişti.

ORTADOĞU'DA GERGİNLİK

ABD, İran'a müdahale isteğinde yalnız kalıyor

BM Soruşturma Komisyon üyeleri Genel Sekreter Kurt Waldheim ile İran ziyaretinden sonra görüşürken

- İki ülke arasındaki ilişkilerin gerginleşmesi üzerine Irak, İran sınırına asker yığdı
- Fransa, Carter'ın bir yargı hatasına düştüğü kanaatinde
- Avusturalya, diplomatlarını İran'dan çekmeye taraftar değil
- Federal Almanya, Carter'ın adımının Avrupa Topluluğunda görüşülmesini istiyor
- Waldheim, ABD'nin aldığı kararlar karşısında şaşkın

(YAZISI 3. SAYFADA)

İRAN-ABD ANLAŞMAZLIĞI

DEVRİK Şahın "tedavi" olmak üzere ABD'ye gitmesi üzerine 4 Kasım 1979'da Tahran'daki ABD Elçiliği işgal edildi. 50 diplomat rehin alındı. İran Devrim Konseyi devrik Şahın ve mali varlığının İran'a iade edilmesini, ABD'nin geçmişte İran halkına karşı hata işlediğini belirterek özür dilemesini istiyor. Ancak Carter buna yanaşmıyor.

ABD'nin İran'la diplomatik ilişkilerini kesmesi, ticari ilişkileri durdurması, hatta askeri müdahaleden yeniden söz etmesi iki ülke ilişkileri kadar bölgedeki gerginliği bir kez daha artırdı.

İRAN-IRAK ANLAŞMAZLIĞI

BİR yıl kadar önce Irak uçaklarının, bazı asi grupları takip gerekçesiyle İran topraklarını bombalamasıyla iki ülke arasındaki ilişkiler soğumaya başladı. Ayrıca Kuzistan petrol bölgesinde bazı sabotajlar yapıldı. İran bunları Irak'ın yaptığını ileri sürerek Iraklı öğretim görevlilerini tutukladı. Diplomatik ilişkiler giderek zayıflamaya başladı.

Bu arada bazı İranlı dini liderler Iraklıları yönetimi devirmeye çağırdı. Karşılıklı suçlamalar çeşitli şekillerde sürdü. Bugün İran'a karşı Irak birlikleri sınırda yığınak yapmış durumda.

FİLİSTİN SORUNU

CAMP David Anlaşmasına göre 26 Mayısta, Batı Şeria ve Gazze'de yaşayan Filistinlilere özerklik verilmesi gerekiyor. Ancak İsrail'in olumsuz tutumu bunu engelliyor. Üstelik İsrail, yeni yerleşim merkezleri kurulmasına ağırlık veriyor. Bu politikayı BM Güvenlik Konseyi oybirliğiyle kınamıştı.

İsrail'in yanı sıra Carter yönetiminin Filistin gerçeğini görmek istememesi, sorunun çözümünü ağırlaştırıyor. Bu böyle giderse, Ortadoğu'nun kilit sorunu Filistin meselesi olarak kalacak ve savaş durumu devam edecek.

SURİYE-IRAK İLİŞKİLERİ

1978 Kasım ayında Bağdat'ta yapılan Arap zirvesinden sonra iki ülke arasında yakınlaşma başladı. Daha sonra ortak askeri, siyasi ve ekonomik projelerin gerçekleştirilmesi üzerine "Suriye-Irak Anlaşması" imzalandı.

Ancak geçtiğimiz yıl Irak'ta Suriye yanlısı bir komplo açığa çıkarıldı. Yüksek seviyedeki 21 kişi idam edildi. Bu olaydan sonra anlaşmanın gerçekleştirilmesi suya düşerek iki ülke arasında gerginlik başladı. Bu gerginlik hâlâ sürüyor.

MHP'lilere silah ruhsatı dağıtıldığı haberi doğrulandı

Üstündağ: "Apocuların jandarma ile çatıştığı yer Ahmet Türk'ün köyü değil"

ANKARA (ÖZEL)
CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, geçen hafta Apocuların jandarma ile çatışmaya girdiği ve üç güvenlik görevlisinin ölümüne neden olduğu yerin CHP Mardin Milletvekili Ahmet Türk'ün köyü Kasrı Kanco değil, Ahmet Türk'ün yeğeni Ferhan Türk'e ait Şikestun köyü olduğunu iddia etti.

Olay yerinde incelemeler yapan CHP heyeti ile görüştükten sonra dün bir basın toplantısı düzenleyen Üstündağ, "Ça-

(Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Özalp, MİT'in telefon dinlemesi konusundaki soruyu cevapsız bıraktı

ANKARA (ÖZEL)
ULAŞTIRMA Bakanı Hüseyin Özalp, dün gazetelerde yer alan demeciyle ilgili soruları cevaplarken, MİT'in de haberleşme güvenliğini ihlal edici bir şekilde telefon dinlemesi yatırıp yaptırmadığı şeklindeki bir soruyu cevapsız bıraktı.

Dünkü demecinin basına yanlış yansıdığını savunan Bakan, "Telefon dinlerken kimi yakaladınız?" sorusuna şu karşılığı verdi:

"Anayasaya göre ha-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

İlk durağımız Hamitbey köyüne gidecek köylülerle birlikte motorlumuz "Kırık Değirmen" iskelesinden demir alıyor.

Adana'da sular hâlâ çekilmedi

Hamitbey köylüleri: Hükümet adam başına 20 gr. çay, 30 gr. şeker gönderdi

Selden bu yana günler geçti, sular hâlâ çekilmiş değil. Binlerce aile evsiz barksız kaldı.

- "Sular ilaçlanmalı, kolera, tifo ve sıtmaya karşı köylüler aşılanmalıdır"

YAZI VE FOTOĞRAFLAR
ÇETİN DEMİRKAYA
FARUK POLAT

EVLERİ çatısına kadar suyun içindeki Hamitbey bucağındayız. Adana'dan yola çıktıktan sonra Ceyhan'ın Özbilen garajına gelmiştik. Ceyhan köylerini birbirine bağlayan, istasyon garaj durumunda bir yerdi burası eskiden. Ova sular altında kalınca minibüsler de çalışmaz oldu. Şoförler, köylüler gözlerinin önlerinde uzanıp giden sel yatağına bakıp, üzgün, çaresiz suların çekilmesini bekliyorlar.

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

BAŞYAZI

Bilecik derebeylik mi?

Doğu Perinçek

BİLECİK Valisi ve Emniyet Müdürü kanun tanımaz bir tutum içindeler.

Türkiye İşçi Köylü Partisinin Bilecik'te 12 Nisan günü bir kapalı salon toplantısı düzenlemesini keyifleri istemediği için engellemeye çalışıyorlar.

Bütün yasal gerekler yerine getiriliyor. Dilekçe veriliyor. Alındısını vermiyorlar. Kanun tanımazlık bununla da kalmıyor. "Toplantıyı yaptırmayacağız. Siz kim oluyorsunuz da toplantı yapıyorsunuz" diyorlar. Toplantı yapmak, sanki yalnız ülkemizi bugünlere getirenlerin tekelinde!

Anayasa ve Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Özgürlüğü Hakkındaki Kanun bütün yurttaşların toplantı düzenlemesini güvence altına alıyor. Ancak yetkililer, Bilecik'te kanunların değil kendi keyfi yönetimlerinin geçerli olduğunu sanıyorlar. Üstelik İçişleri Bakanlığının bu kanun tanımaz uygulamayı onayladığını söylüyorlar.

Yasal çalışmaları önlemek, terör örgütlerinden başka kimin işine yarar?

Türkiye herkesin keyfince yönettiği derebeyliklere mi bölünmüştür?

Derebeyi anlayışıyla anarşi ve terörü durdurmaya imkan var mıdır?

Bu tutumla hiç bir yere varılmaz. Bu yol çıkmazdır. Çıkmaz olduğu bir yıl sonra görülür, iki yıl sonra görülür, en geç üç yıl sonra görülür.

Bilecik Valisi ve Emniyet Müdürü kanunsuz uygulamaya son vermeli, siyasi partilerin çalışma özgürlüğüne ve yurttaşların toplanma hakkına saygı göstermelidirler.

BUGÜN ADAY ÇIKARMAYA HAZIRLANIYORLAR AMA

AP, Cumhurbaşkanlığı için isim bulmakta güçlükle karşılaşıyor

- MSP, Çağlayangil ve Erkmen'e oy vermeyeceğini bildirdi.
- **Bilgiç bugün üç partinin grup başkanvekillerinin önerisi ile aday oluyor**
- Bazı AP'liler Türün'ün geçmişi ve Nakşibendi olması nedeniyle MSP ve MHP'den oy alabileceğini ileri sürüyor.

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel İdare Kurulunun pazartesi günü aldığı karar uyarınca bugün bir aday çıkarmaya hazırlanıyor. Bununla birlikte 265 kişilik AP Grubunun oylarının büyük çoğunlu-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Türk-İş, kıdem tazminatının sınırlandırılmasına karşı çıkıyor

YAZISI 7. SAYFAMIZDA

Stand-by anlaşması için görüşmeler bugün başlıyor

IMF yeni taleplerle geldi

ANKARA (ÖZEL)
HAZİRAN ayında yürürlüğe girmesi gereken yeni stand-by anlaşması için görüşmeler yapmak üzere dün Ankara'ya gelen IMF heyeti, halkın yaşam koşullarını ağırlaştıracak yeni talepler getirdi.

IMF Türk Masası Şefi Charles Woodward'ın Başkanlık ettiği heyetin Ankara'daki temaslarında masaya koyacağı talepler arasında şunların bulunduğu bildiriliyor.

— Toplu iş sözleşmelerindeki yüksek ücret talepleri sınırlansın.

— Kamu İktisadi Teşebbüslerinde imzalanacak toplusözleşmelerle ya da devalüasyonlarla meydana gelecek maliyet artışları derhal fiyatlara yansıtılsın ve KİT'lerin açıklarının hazineden karşılanmasından vazgeçilsin.

— İthal edilen gübre, benzin gibi malların fiyatlarında devalüasyon nedeniyle meydana gelen değişiklikler derhal fiyat artışlarına yansıtıl-

(Devamı sa. 7. sü. 7'de)

Tiyatro sanatçısı Mehmet Karaca törenle toprağa verildi

İSTANBUL (ÖZEL)
TÜRKİYE'nin ilk tiyatro oyuncularından olan değerli sanatçı Mehmet Karaca dün toprağa verildi. Mehmet Karaca'nın cenazesi önce Harbiye Şehir Tiyatrosu salonundan törenle alındı ve Şişli Camisinden sonra götürüldüğü Üsküdar'daki aile kabristanında düzenlenen bir törenle defnedildi.

Harbiye Şehir Tiyatrosunda yapılan törene Mehmet Karaca'nın eşi Toto Karaca ile yakınları ve arkadaşları katıldı. Arkadaşları Mehmet Karaca'nın sahneye konan tabutu önünde bir süre saygı duruşunda bulundular. Daha sonra

(Devamı sa. 7, sü. 5'te)

"Devrim şehitlerini anıyoruz" diyen

Dev-Solcuların Taksim meydanına astıkları bombalı pankart güvenlik kuvvetlerince zararsız hale getirilirken.

Dev-Solcular bir haftada 11 kişiyi öldürdü

HABER MERKEZİ
30 Mart ile 7 Nisan arasındaki günleri "Devrim Şehitleri Haftası" ilan eden Dev-Sol adlı örgüt bu süre içinde ikisi toplu katliam olmak üzere 11 cinayet işledi. Kamuoyuna THKP-C adı ile yansıyan örgütün cinayetleri arasında Manisa'da 2 polis memurunun öldürülmesi, 2 memurun yaralanması, Ortadoğu gazetesi Başyazarı İsmail Gerçeksöz'ün öldürülmesi, Bayrampaşa'daki çarşının basılması sonucu 1 kişinin öldürülmesi ve son olarak da Alibeyköy'de bir bakkal dükkanında 4 kişinin kurşuna dizilmesi var.

Dev-Sol adlı örgüt geçtiğimiz günlerde bir bildiri dağıtarak 30 Mart ile 7 Nisan tarihleri arasını "Devrim Şehitleri Haftası" ilan ettiğini açıkladı. Bunun üzerine 31 Mart günü Manisa'nın Salihli ilçesinde Kızıldere olaylarını protesto eden bir bombalı pankarttaki bombanın patlaması sonucu Yüksel Özdemir

(Devamı sa. 7, sü. 6'da)

Eski gençlik liderleri tartışıyor

Anarşi 1960'ların gençlik mücadelesine bağlanabilir mi?

- AHMET GÜRYÜZ KETENCİ
- HASAN YALÇIN
- RAHMİ AYDIN'IN GÖRÜŞLERİ

Bugün 2. sayfamızda

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

İlk kez Ajda'ya

Ekranda, zarif kıvrımlarıyla Ajda Pekkan'a bakıyordum ve...menacerini düşünüyordum. Birinci sınıf menacerdi kuşkusuz, zamanın ticariliğini, hoyratlığını, göz boyacılığını yemiş yutmuş. Ona göre de, kımıldatıyordu "favorisini".

Favoriye de hayrandım. Bir parmacık sesiyle değiştire değiştire çok çekici hale getirdiği bir fizikle, dağları aşmıştı. Yalnız aşmak değil, dağları delmişti Ferhad örneği!

Yürümesini öğrenmişti. Dansetmesini öğrenmişti. Giyinmesini öğrenmişti. Hiç bir şeyin ucuzuna sapmamıştı, giysilerinin kesimi bile gustolu ve sultaniydi. Çabası, övgüye de, ödüle de değerdi. Kozasından esaslı kelebek olarak çıkmıştı.

Eurovision yarışmasına kontenjandan katılacaktı, seçimle değil!. Birinci terslik burada başlıyordu, istediği kadar "Aman da petrol, canım da petrol" deyip zarif zarif kalça kıvırsa!...

Söyledik, tandirkarıyız, ama, kendisine verilen bu "ömür boyu"luğu yadırgıyoruz. Zaten ömür boyu verilen her ünvanı ve ünvana bağlı avantajları yadırgıyoruz, kimse kusura kalmasın!

Kontenjan-Ajda seçilmeden önce...acıklı sonuçla biten bir Eurovision yarışması olmuş, uzun Mehmed'in (Barlas), favorisi, Semiha Yankı, gene halk oyunu çiğneyerek kazanmıştı, ama daha az çiğneyerek.

Yarışmada, sonuncu oldu, o başka! "Aman da petrol, canım da petrol" demeyip, "Seninle bir dakika" diye öksüz ağıt yaktı o başka. Ama öksüz öksüz gitti. Öksüz de giden, öksüz gelir. Aslında, sesi Ajdamızınkinden iyiydi. Hey saldırmayın... Ama, ne kendi kendisiyle uğraştı, ne kimse onunla uğraştı. Ajda'ya gösterilen ihtimamın, onda biri ona gösterilseydi, belki sondan birinci değil de, sondan dördüncü olurdu, örneğin canım, örneğin!

"Yahu, şu öksüz giysilerden kurtulsa" diye düşündük... Kaybetmeye gidiyordu o. Antrenörsüz sporcu gibiydi, olimpiyada salınmış!...

Ajda, her türlü dopingli gidiyor, hem de kontenjan gidiyor!...

İçimden, kötü derece almasını istiyorum. Höt... üstüme gelmeyin, vatan ulus deyip iri iri kelimeler kullanmayın. Bu sadece, plak şirketlerinin yarışması. Sabaha kadar "Aman da petrol, canım da petrol" diye çığırın!... İsterseniz!

Ajda güzel, Ajda zarif, Ajda iyi, propagandist, ama düşünün, o ilk kıytırık, bizdeki Eurovision adayları yarışması bile, genç genç yetenekleri ortaya çıkarmıştı: Binboğa, Cici Kızlar, hatta Semiha Yankı. Böyle bir yarışmanın amacı, birçok yeteneği ortaya çıkarmaktır. Bir kez, bu olmadı... Tamam mı?...

İki aksaklığın üzerinde, iyice durun sevgili okurlarım.

1) Kontenjan aksaklığı.

2) Öbür sanatkarların kamunun karşısına çıkmasını engellemek. Bu Ajda'nın suçu değil. Zaten hiç bir şey suçu değil... Bu organizasyonun suçu!... Keramete kıç attıran, sivri akıllıların suçu!

Tamam mı?...

İlk kez

Radyo, televizyondan kat kat iyi. Aman kimsenin aklına gelmesin de bozmasınlar, sırf cehaletten, kötü niyetten değil!...

Geçen gün, basit bir şarkı çalınıyordu, sesi hafifletilmiş radyoda. Avaz avaz açtım, bir yanıklık, bir diksiyon, bir hakkını vermek kelimelere döküldü ki, içimden ürperdim:

"Bir yangının külünü"
"Yeniden yaktın geçtin",
"Bir yangının külünü"
Yeniden, yaktın geçtin"...

Zeki Müren söylüyordu ve ben, alev alev tutuşan küller görüyordum sanki. O kadar iyi söylüyordu.

Ve düşündüm...kimse ona yardım etmedi. Yıllarca kendi didindi. Bütün yangınların küllerini yeniden yakıp...

Gene düşünüyorum, birkaç yıl, sahneye çıkıp, sonra kaybolan, yetenekli sanatkarları. Sömürüldüler sadece çalıştıkları yerlerde ve göçüp gittiler, hoş seda bile bırakmadan.

Düşünüyorum, sanatın başka alanlarında, hiç ellerinden tutulmayan temsilcilerini!

Düşünüyorum. Kalp paraya yenik altını!

—Bütün bunları düşünüyorsan, memnun olmalısın, Ajda'ya bu kadar alaalaheyle yardım edilmesini.. Vatan, millet...

—Dedik ya, o sözcükleri, oldukları yükseklikte bırakın... Eğer ben bu desteklemeyi, başlangıç saysam, "Niye o da, başkası değil" bile demeden, dilimi susacak biçime getirmek için burarım ve susarım...

Ama bu kontenjancılık başlangıç değil...

Düşünün sevgili okurlarım, bir romanı, bir şiir kitabımızı, gavur elinde bastırmak için, bir kültür kuruluşumuzun, ikibin adet alması gerekiyor, o kadar ve bu kadar!... (İyi olmak koşuluyla)

Hiç kimse de, bu konuda, vatan millet demiyor. İyi romanlarımız var, iyi şiirlerimiz var. Yıllar yılı kimse ilgilenmiyor. Ajda'nın menacerine mi başvursak, ne?.

Düşünün, sporcularımızı, hâlâ Ayık'a, hâlâ Veli Ballı'ya, şaşar dururum. Antrenman koşullarının nice biçare olduğunu düşünün ve şampiyonluğa yükseldiklerini düşünün.

Propaganda önemliyse... "Aman da petrol, canım da petrol"den önemli propaganda var, bütün bir fikir yaşantısının, dışarıya yansıma konusu var. Yalnız dışarıya yansıma değil, içerde, destek görüp, yeşermesi var!... Ne haber?

Bütün bunlara yıllar yılı el sürülmüyor, bütün değerler el tersiyle, itiliyor ve...

Ama yineliyorum, Ajda Pekkan'a, bu "çağdaş destek" bütün diğer sanat dallarına, desteğin başlangıcıysa, amenna...

Bir kereye özgün, kontenjancılıksa, e yok aziz kardeşlerim!

Bu gidişata göre, gelecek yıl, Nükhet Duru'yu seçeceğiz galiba... Kontenjandan!

DÜZELTME

7 Nisan 1980 günü "Politikacı Aileleri" başlıklı yazının son paragrafı düşmüştür. Son paragraf şöyle olacaktır:

"Zordur mevkide insanların yakınları olmak.. Kısıtlayıcıdır. Ölçü ister, görgü ister. Evdeki eğitimin, gerçek değerlere dayanmasını ister!

Tamam mı?"

Düzeltir, özür dileriz.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ZONGULDAK — ÖLEN İŞÇİ ARKADAŞIMIZA SAYGI SUÇ MU?

EKİ Merkez Atölye Şube Müdürlüğünde kaynakçı olarak çalışan İhsan Ustaoğlu adındaki arkadaşımız, yakalandığı kanser hastalığından 14 Mart günü vefat etti. Ölümünden 2 gün önce SSK hastanesinde doktorlar tarafından yapılan muayenesi neticesinde en kısa zamanda öleceği teşhisi konarak durum hastane yöneticisi tarafından EKİ ye intikal ettirilerek, işçi arkadaşın ihracı kararlaştırılmıştı.

İşçi arkadaşımız vefat ettikten sonra, 16 Martta cenazesi arkadaşlar tarafından atölyemize getirildi. Çalıştığı servis önünde bütün arkadaşlar saygı duruşunda bulundular.

Hal böyle iken saygı duruşunun peşinden cenazeyi uğurlamaya giden arkadaşlar dönüşlerinde cenazeye iştirak ettikleri gerekçesi ile o günkü iş gününden ikişer saatleri Atölye Müdürlüğü tarafından kesildi. Durumu Müessese Müdürlüğüne bildirdiğimiz halde yapılan kesintiler önlenemedi.

Daha sonra ödemelerin atölye işçilerinin kendi dernekleri olan "Yardımlaşma Derneği" tarafından yapılacağı bildirildi. Biz bu ödemelerin işveren tarafından yapılmasını istiyor, atölye Müdürlüğünün tutumunu kınıyoruz.

EKİ Merkez Altıdan Bir Grup İşçi

CEYLANPINAR URFA
İzin versinler tarlaları ben sürevim

İki Cırcıp Urfa'nın ilçesi Ceylanpınar'ına bağlı bir köydür.

Hükümet iki Cırcıp köyüne bir sürü masraf yaparak 184 kuyu kazmış. Benden başka kimse tarlaları sürüp, ekinlerini biçemiyor. Korkudan kimse bu tarlaları icar etmeye cesaret edemiyor. Eğer bana devlet izin verirse bu tarlaları 500 bin liraya ben icar etmeye hazırım.

Davut Taşkıran

Eski gençlik liderleri tartışıyor
Anarşi 1960'ların gençlik mücadelesine bağlanabilir mi?

Ahmet Güryüz Ketenci

"Öğrenci eylemleri doğru ve yanlışlarıyla Türkiyeli olma damgasını taşımışlardır"

Ahmet Güryüz Ketenci İstanbul Hukuk Fakültesinde okurken, 1962-1963 döneminde Talebe Cemiyeti Başkanlığı yaptı. 1964 yılında Türkiye Milli Talebe Federasyonu (TMTF) Genel Başkanlığına seçildi. Bu görevi bir yıl süreyle yürüttü. Ketenci 1968 yılında Türk Devrim Ocakları Genel Başkanlığına getirildi. Halen İstanbul'da serbest avukatlık yapıyor.

—Sayın Ketenci, 1970 öncesi çeşitli öğrenci kuruluşlarında yöneticilik yaptınız. O zamanki öğrenci hareketleri ile Türkiye'ye anarşinin geldiği ve bu hareketlerin "dış kaynaklı" olduğu şeklindeki iddiaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Terörle işçinin ekmek kavgasını özdeşleştiren bir yorumun hangi mantık ve güçlerin eseri olduğunu tartışmaya bile gerek yoktur. Tek başına programı sunanın görüşü olarak ele almamak, hangi güçler adına hazırlandığına, amacına bakmak gerek. Terörle işçinin ekmek kavgasını özdeşleştiren bir yorum, ancak bugünkü sömürü düzeninin devamı için her şeyi yapmaya, gerekirse demokrasiyi rafa kaldırmaya hazırlanmış sömürenler sınıfı, yandaşları ve dışarıda dayandıkları çok uluslu tekellerin ürünüdür. Gücünü dışarıdan alan, halk yığınlarını, hakkını arayamayacak biçimde sindirmeye, yılgınlığa sürüklemeye yönelik bir propaganda programında, hak aramada aktif eyleme katılan işçilerin, öğrenci kesiminin suçlanmak, karalanmak istenmesi kadar doğal bir şey olamaz. İşçi sınıfının, halkın yanında olmak için savaşım veren öğrenci gençlik, eylemleri ile ilgili karalamalara, yabancı kaynaklı olduğu yolundaki suçlamalara alışkındır. Ortada yine gülünç bir karalama vardır. Tamamen dışa bağımlı güçler, karşılarına çıkan öğrenci gençliği ve eylemlerini "dış kaynaklı" diye eleştirme, karalama hakkına sahip değildirler. Şüphesiz Türkiye dünyanın içinde olduğuna göre ve sermaye sınıfının çok uluslu tekellerle bütünleşmesi sözkonusu olduğuna göre, işçi sınıfı ve öğrenci kesimin de yandaşı güçlerle dayanışması doğal ve doğru olanıdır. Ama doğal ve gerekli olanı dayanışma ve etkilenmedir. Güdümlü olma, bağımlı olma çok farklı şeylerdir. 1968 öğrenci eylemleri dünya öğrenci eylemlerinden tartışmasız etkilenmiştir. Ama hiç kimse güdümlü, dışa bağımlı olduğu konusunda en ufak bir kanıt gösterememiştir. Aksine Türkiye'deki öğrenci eylemleri doğru ve yanlış tüm özellikleri ile "Türkiyeli olma" damgasını taşımışlardır.

—Sizce o dönemdeki mücadelelerin esas özellikleri neydi?

—Halktan, işçi sınıfından, ezilenden yana olma amacı açısından öğrenci hareketlerinin niteliği, özünde hep aynı olmuştur. Öğrenci eylemleri "Bağımsız Türkiye" "Kahrolsun emperyalizm", "Milli petrol", "Üniversite reformu" sloganlarında sembolleşerek başlamıştır. Bu sloganlar halktan yana olmayı öğrenmeye başlamak, genel çizgide birleşmek de demektir. Bu nedenle eylemlerde büyük bir birliktelik ve doğal olarak güçlülük, etkinlik göze çarpıyordu. Öğrenci hareketleri etkindi ve sonuç alıyordu.

—Bugünkü durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Aslında bugünkü öğrenci eylemlerine geliş, bizim zamanımızdaki öğrenci eylemlerinin niteliğinin bir sonucudur. Öğrenci eylemleri güçlü ve halktan yana etkin sonuç almaya başlayınca, doğal olarak karşı güçler önlemlerini aldılar. Yandaşları, bugün ülkücü, komando dediğimiz faşist güçleri besleyip yetiştirdiler. Öğrenci eylemlerinin kitleselliğini, etkisini yıkabilmek için dışarıdan saldırı, içeriden bölme geliştirildi. Terör böyle yaratıldı ve bu amaçla sürdürülüyor. Tartışmasız bilinçlenme sol hareket içinde teori ve strateji tartışmaları doğal bir bölünmeyi getirmişti. Ama teori ve strateji tartışmalarından kaynaklanan doğal bölünmeyle kıyaslanmayacak bir bölünme, parçalanma, kör döğüşü ve acımasız bir dış saldırı, faşist saldırı sözkonusudur. Gençlik daha da bilinçlenecek, doğal olanın dışındaki bölünme ve tartışmalara son verecektir.

YARIN

Sencer Güneşsoy, Celal Doğan, Necmi Demir

İTÜ Talebe Birliği eski Başkanı Hasan Yalçın
"Bu görüşün temelinde kitlelerin bastırılması isteği vardır"

—Yine 1960'lardaki gençlik olaylarının ve iç ve dış mihraklar tarafından düzenlendiği öne sürüldü. Bu konuda da görüşünüzü alabilir miyiz? Örneğin TV'deki bir programda eski Emniyet Genel Müdürü Küçüktiryaki bu yönde iddialar ileri sürmüştü...

—Küçüktiryaki'nin 1968 gençlik olaylarını dış mihrakların düzenlediği şeklindeki görüşleri de yanlıştır. O zamanki kitle eylemleri tamamen halkın bağrından doğmuştu. Amerikan emperyalizmini, toprak ağalığını ve üniversitelerdeki baskıcı uygulamaları hedef alıyordu. O zamanlar sözü edilmesi gereken mihrak Amerikan emperyalizmiydi ve bizzat o zamanın iktidari bu mihrakın kontrolü altındaydı. Yani dış mihraka bağlılık o zamanın Demirel iktidarı için geçerlidir. Kitleler ise Amerikan emperyalizmiyle birlikte bu mihraka bağlı olan Demirel iktidarına karşı da mücadele etmişlerdir. Biz devrimciliği karınca kararınca bu mücadeleler içinde öğrendik. Aslında Küçüktiryaki'nin kastettiği kitle hareketi bizzat Amerika tarafından saldırıya uğramıştır. Hatırlanacağı gibi Amerikan 6. Filosunu kıble kabul eden gericiler Kanlı Pazar'da Amerika'ya karşı mücadele eden kitlelere saldırmıştı. Ve iktidarda Demirel bulunuyordu. İşte dış mihraka bağlı olmak meselesi böyledir.

—Sayın Yalçın, 1970 öncesi dönemlerde İTÜ Talebe Birliği Başkanlığı yapmıştınız. Daha sonra da çeşitli görevleriniz oldu. Anarşinin o dönemdeki gençlik hareketlerinden kaynaklandığı şeklindeki görüşler konusunda ne diyorsunuz?

—Sayın Demirel'in ve Emniyet Genel Müdürünün görüşleri son derece yanlıştır. Yanlış olduğu kadar da tehlikelidir. Çünkü bu kafayla MHP ve Rusya'dan kaynaklanan anarşiyi önlemeye olanak yoktur.

Ne olmuştur 1968'lerde? Hatta şöyle sormalıyız: Ne olmuştur 1971'e kadar geçen yıllarda Amerikan 6. Filosunun limanlarımıza gelişini protesto eden gençlik hareketi midir anarşi? Özel okulların devletleştirilmesi için İstanbul'dan Ankara'ya kadar yaptığımız 441 kilometrelik yürüyüş müdür anarşi? Gene Samsun'dan Ankara'ya kadar süren bağımsızlık yürüyüşü mü anarşinin başlangıcı olmuştur? Yoksa o yıllarda öğrencilerin demokratik üniversite isteğiyle harekete geçmesini mi anarşinin başlangıcı olarak göstermeye çalışmaktadır Sayın Demirel? Gene hatırlayacağınız gibi, demokratik köylü hareketinin yükselişi, toprakağalarının topraklarının işgali de o yıllara rastlamaktadır. Öte yandan tütün, pamuk, üzüm, fındık üreticilerinin kitle eylemleri vardır. Demirel bunların anarşi olduğunu mu öne sürmektedir? Yoksa sendikal haklarını bizzat Demirel'in partisi ortadan kaldırmaya çalıştığı işçi sınıfının 15-16 Haziran 1970'te gerçekleştirdiği büyük kitle gösterileri mi anarşi kabul edilmektedir? Halkın demokrasi ve bağımsızlık isteği temelinde gelişen bu büyük eylemleri anarşinin başlangıcı gibi göstermek gerçeklere taban tabana zıttır. Aslında bu görüşün temelinde kitlelerin bastırılması isteği ve ihtiyacı yatmaktadır. Bu kafada olanların bizzat kendileri kitle mücadelesinin bastırılması için anarşinin uğursuz rolünden yararlanmışlardır.

Kitle mücadelesi ile anarşi birbirinin zıddıdır. Nitekim Türkiye'de anarşi kitle mücadelesinin söndüğü ve daha sonra 12 Mart rejimi tarafından bastırıldığı şartlarda ortaya çıkmıştır. Ve bizzat anarşinin kendisi kitle mücadelesinin söndürülmesinde önemli bir rol oynamıştır. Anarşistlerden bir kısmının bizzat devlet tarafından kullanılan ajanlar olduğu da bugün artık ortaya çıkmış bulunmaktadır. 1968'de olsun 1969'da olsun kitleler demokrasi ve bağımsızlık mücadelesine coşkuyla katılmışlardır. Ne zaman ki bu mücadeleye maceracılık illeti bulaştırıldı, kitle mücadelesinin sönmesi de başladı. Bizim Teknik Üniversitede, maceracı unsurlar ders yapılan sınıflara molotof kokteyli atmaya başladıktan sonra kitleler mücadeleden soğudu. İTÜ Elektrik Fakültesinin 700 kadar öğrencisi olurdu. Ben bu fakültede 500 kişilik bir kongrede Cemiyet Başkanı seçildim, 1966'da. Anarşinin öğrenci hareketine bulaşmasından sonra sanırım 1970'te bu fakültenin Cemiyet Kongresi ancak 17 kişiyle yapılabilmiş ve burada da iki grup arasında yaralanmalarla sonuçlanan bir kavga olmuştur. Kitlelerle anarşi işte bu derece birbirine zıddır.

Bugüne de bir gözatmak gerekir. Bugün Demirel'in ağır devalüasyon ve zam paketi karşısında kitlelerin mücadeleye atılmasının önündeki en önemli engeli anarşi oluşturuyor. Gene Tariş'te olduğu gibi iktidarın işçi atma isteğine anarşi tarafından zemin hazırlandığı ve Demirel iktidarının bundan yararlandığı da ortadadır. Türkiye halkının başında bugün sadece Demirel iktidarının önlem paketi belası değil, anarşi belası da vardır. Ve bu iki etken de kitlelerin mücadelesini söndürmekte ve birbirine güç vermektedir.

Kitleler yürümezse, konuşmazsa, mücadele etmezse, anarşi işte o zaman gelişir. Bu hem 1971 tecrübesiyle hem de şimdiki durumla sabittir. Demirel'in anlayışı anarşiyi önlemek şöyle dursun bugün Rusya'nın iç yıkıcılığına hizmet eder ve anarşiyi artırır. Tabii AP'nin MHP'yi kollayan bugünkü politikaları da anarşinin güçlenmesinde önemli rol oynayan diğer bir etkendir. Gerçekleri tersyüz etmek Demirel'i bu durumun sorumluluğundan kurtaramaz.

Demirellerin istedikleri gibi, kitlelerin kuzu kuzu sömürülecekleri bir dünya asla mümkün olmayacaktır. İşçiler, köylüler, memurlar, gençler geniş halk yığınları mutlaka mücadele edeceklerdir. Bu hem anarşinin hem de sömürü ve zulmün kökünü kazıyacak olan biricik araçtır.

HASAN YALÇIN: 1966-67 döneminde İTÜ Elektrik Fakültesi Talebe Cemiyeti, 1967-68 döneminde İTÜ Talebe Birliği Başkanlığı, daha sonra ise Fikir Kulüpleri Federasyonu Genel Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. 1965'te İTÜ Öğrenci Birliğince başlatılan "Milli Petrol" kampanyasına, Amerikan emperyalizmine karşı çeşitli mücadelelerine katıldı. 1968'deki "Özel Okulları Protesto Yürüyüşü"ne önderlik etti.

Türkiye Elektrik Kurumunda elektrik yüksek mühendisi olarak çalıştı. Halen Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanlık Kurulu üyesi.

Dev-Genç Bölge Yürütme Kurulu eski Başkanı Rahmi Aydın

Rahmi Aydın 1970 öncesi Dev-Genç İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığı yaptı. Daha sonra İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdi. Halen serbest avukat olarak çalışıyor.

Anarşinin esas kaynağı eski Emniyet Genel Müdürü nün zihniyetindeki iktidarlardır

—Sayın Aydın eski bir gençlik örgütü yöneticisi olarak 1968 gençlik olaylarının nedenlerini açıklar mısınız?

—1968'deki gençlik hareketlerinin bugünkü anarşi ve terörün kaynağını oluşturduğu görüşü sakat ve gerçeklerle uzak yakın ilgisi olmayan bir görüştür. Anarşi ve teröre böylesine yüzeysel veya maksatlı teşhisler konmakta olduğu içindir ki ülkemizde bu sorun artarak devam etmektedir.

Ülkemizde öğrenciye, belli kalıplara sokulup büyüklerin dilediği biçimde adam edilmesi gereken meta olarak bakılmaktaydı. "Eti senin kemiği benim" derler ebeveynler. Üniversite disiplin yönetmeliğinde bir madde vardır. Şöyle der: "....İma yolu ile fakülte idarecilerine, öğretim görevlilerine hakaret edenler üniversiteden ihraç olunur." Tam metin hatırımda değil, ancak anlamı budur.

İşte 1968 yılında üniversitelerde bu anlayışla ve disiplin yönetmeliği ile işleyen çağdışı, feodal bir düzen vardı. Asistanlara, öğrencilere kişilik tanımayan her türlü tartışmaya kapalı ceberrut bir düzen. Bu yapıya karşı gençliğin protestosu en geniş biçimde Haziran 1968'de oldu. Ama ilk değildi. Daha önceleri de üniversite gençliği her fırsatta hoşnutsuzluğunu dile getirmiş ve bazı eylemlerde bulunmuştu. Haziran 1968 yılı ise öğrenci gençliğin büyük çoğunluğuna dayanan bir eylemdi.

—Bu eylemlerin doğmasında esas sorumluluk gençliğe mi aitti?

—Bu eylem gençliğin yıllardır süregelen demokratik özlemlerini içermekteydi. Onun için de bütün gençliğin desteğini kazandı. İstenilen, üniversitede demokratik bir yapı idi. Üniversite yönetimi bu talepleri anlayışla karşıladığını kabul ettiğini açıklamıştı. Eğer samimiyetle bu sorunun üzerine gidilseydi, yani öğrencilerin taleplerine haklı diyen yöneticiler eylemlerinde de samimi olsalardı (tabii esas samimiyetsizlik zamanın iktidarındaydı, çünkü üniversitenin demokratikleşmesi yasa sorunuydu aynı zamanda) olaylar da başka yönde gelişirdi.

—Bugünkü gençlik hareketlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Bence bugünkü gençlik hareketleri 1968 yıllarının tam karşıtıdır. Bu hareketler çoğunluğun haklı taleplerine dayanmamaktadır. Böyle olduğu için de zorbalık hakimdir. Gençler tartışmıyor vuruşuyorlar. 1968'in gençliği özgürlük istiyordu. Şimdi ise anarşi ve terör özgürlüğü yok eden nedenlerden biri. 1968 yılında üniversitelerde öğrenci olanlar ve bunlardan lideri durumunda olanlarla ilgili bir araştırma yapılsa sanırım görülecektir ki bu insanların hemen hepsi bugün iş-güç sahibi veya sorumlu mevkilerdeler.

—O zaman anarşinin doğmasında esas sorumluluk kime düşüyor?

—1968 gençlik hareketleri ne kişiler yönünden ne içeriği bakımından anarşi ve terörün kaynağı değildi. Anarşi ve terörün esas kaynağı eski Emniyet Genel Müdürünün zihniyetindeki iktidarlar ve bu iktidarların tutumunu iyi değerlendiren ve Türkiye'de iç savaş isteyenlerdir.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Maske düştü... Yüz göründü!

İslâmın ırkçılığı yasakladığını, ırkçıların İslâmcı olamayacağını, ırkçı MHP'nin İslâmın istismarını yaptığını, Türkeş'in Masonlarla olan içli-dışlılığını sık sık yazıyorum ya.. Her defasında MHP'lilerden kucak dolusu mektuplar alıyorum.

Yolladıkları mektuplarda da sık sık "Kanımız aksa da zafer İslâmın", "Kahrolsun Masonluk, kahrolsun Siyonizm" gibi sloganlara rastlıyorum.

İşte bugün MHP'nin bu sloganlarını ele almak istiyorum.

MHP'liler ne diyor:

"Kanımız aksa da zafer İslâmın" diyor.

Peki ne yapıyor?

Camilerde Müslümanlara pusu kuruyor.. Örneğin geçen yıl İstanbul Fatih Camisinde MSP'li Metin Yüksel Cuma Namazından çıkarken MHP'liler tarafından kurşunlanıp, şehidediliyor.

Ayrıca MHP Kur'an kurslarına da saldırıyor... Örneğin birkaç hafta önce Yozgat'ın Çayıralan ilçesindeki Kur'an kursu MHP'lilerin saldırısına uğruyor ve Hafız Halil İbrahim Aygül, namaz kılarken dövülüp, kan-revan içinde bırakılıyor.

Kısacası, "Kanımız aksa da zafer İslâmın" diyen MHP, Müslümanların, din adamlarının kanını akıtıyor.

Ha sonra MHP'liler ne diyor:

"Kahrolsun Masonluk, kahrolsun Siyonizm" diyor.

İyi ama, Türkeş ne yapıyor?

Celal Bayar'ın ve Mason Locasının ileri gelenlerinin karşısında el-pençe divan duruyor.

Hani MHP'nin sesi Hergün gazetesi de Türkeş'ten hiç aşağı kalmıyor... 22 Mart 1980 tarihli Hergün gazetesi aşağıdaki başlığı atıyor:

"Aydınlık, tedhişçi Faik Bulut'a sahip çıkıyor..."

Hergün gazetesinin yukarıdaki başlıkla yayınladığı haberinde yerin dibine batırdığı Faik Bulut, acaba ne yapmış?

Faik Bulut, çoğunluğu Müslüman olan Filistin halkının haklı davasına sahip çıkmış...

Filistin halkıyla birlikte, İsrailli siyonistlere karşı savaşmış...

Daha sonra siyonistlerce yakalanmış ve İsrail zindanlarına atılmış...

7 yıl kaldığı o zindanlarda akılalmaz işkencelere uğramış...

Ama yine de Filistin davasının haklılığını haykırmış...

İşte Faik Bulut bunları yapmış.. Bunları yaptığı için de MHP'nin sesi Hergün gazetesi Faik Bulut'u yerin dibine batırmış...

Demek ki, Faik Bulut, siyonistlerle birlikte Filistinlilere karşı savaşsaymış Hergün gazetesi onu göklere çıkartacakmış...

Demek ki, Faik Bulut, Filistin kamplarını basıp Müslüman Filistinlileri kurşunlasaymış Hergün gazetesi ona övgüler yağdıracakmış...

Ne var ki, Faik Bulut, bunları yapmamış ve yapmadığı içindir ki MHP'nin resmi yayın organı Hergün gazetesi ona küfürü basmış...

Ne diyelim, MHP'nin suratındaki İslâmcı maskesi yine düştü...

Ey MHP'liler, MHP'nin gerçek yüzünü gördünüz mü?

BULMACA

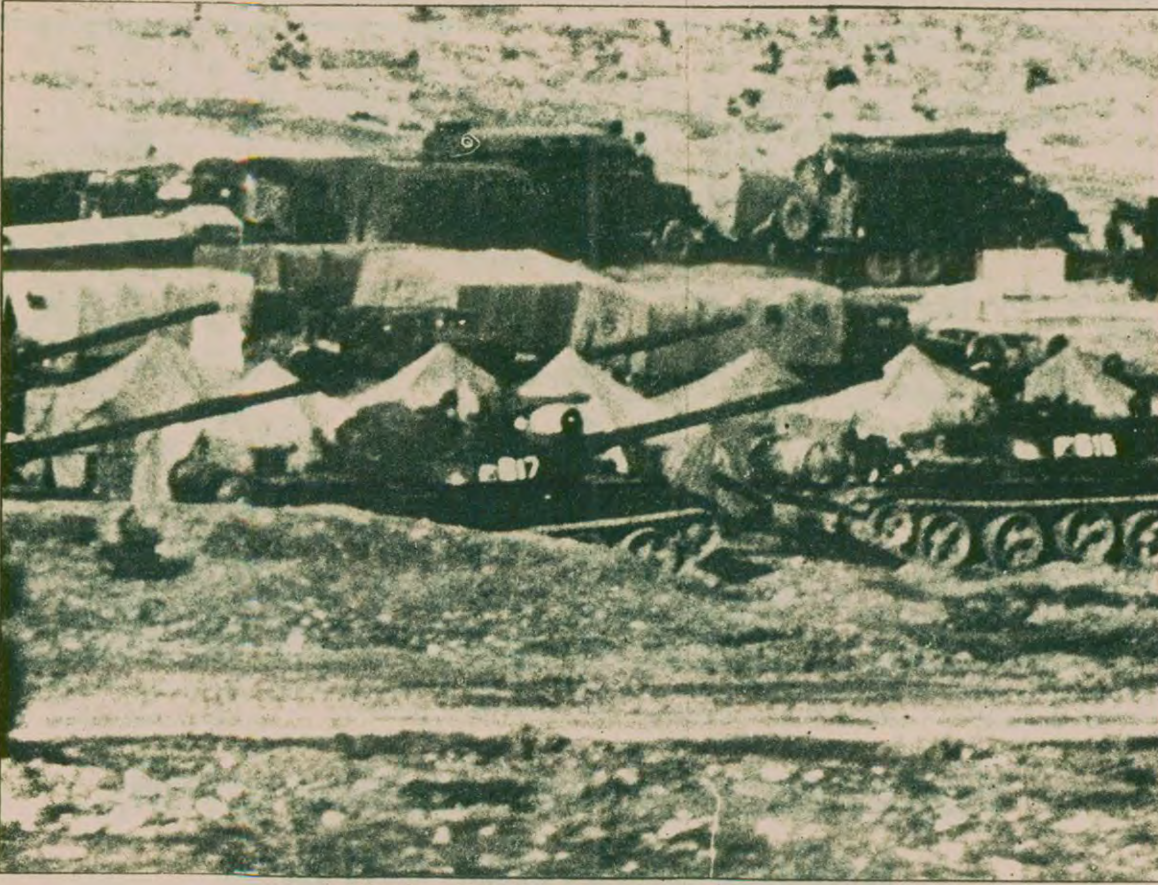
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2				■							■	
3				■		■		■				
4				■							■	
5					■					■		
6			■				■		■			
7					■					■		
8		■							■			■

SOLDAN SAĞA: 1) 12 Mart döneminin İstanbul Sıkıyönetim Komutanı - Beyaz. 2) Başlangıçta yer alan - Üretim. 3) Mikroskopta kullanılan küçük cam parçası - Rusya'nın en büyük haber ajansı. 4) TERSİ ağabey sözcüğünün kısaltılmışı - İmkan. 5) Tek başına - TERSİ ret - Gümüşün simgesi. 6) Türkiye'nin uluslararası simgesi - Yalnız, bir tane - Tersi İstanbul Teknik Üniversitesinin kısa yazılışı. 7) Geri verme - TERSİ amme - Genişlik. 8) Belirti - Yemek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Ortadoğu'nun en büyük sorunu. 2) Tersyüz olmak. 3) Tamamlamak - İsmin bir hali. 4) Misafirhane. 5) Yugoslavya'nın Devlet Başkanı. 6) TERSİ bir soru eki - Türkiye'nin ünlü bir tatlısı. 7) Fas'ta bir şehir - Kuzu sesi. 8) TERSİ isimden sıfat türetmede kullanılan bir ek - Bitkiler. 9) TERSİ yurt. 10) TERSİ binaların bölümlerinden biri. 11) Çeşitli maddelerin yanmasıyla oluşan ısı ve ışığın birlikte oluşumu. 12) Rusya'nın ünlü devlet adamı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	N	A	Y	L	O	N	■	E	L	E	T	İ
2	A	R	A	■	Y	■	E	Ş	E	K	■	T
3	Y	A	T	I	R	I	M	■	G	■	P	■
4	■	S	■	S	A	T	■	L	İ	M	A	K
5	K	■	S	I	N	A	M	A	■	E	Z	O
6	E	F	E	■	E	K	İ	■	İ	Z	A	N
7	Z	A	M	■	S	■	L	İ	S	A	■	Y
8	A	S	A	K	■	K	A	P	O	R	T	A

Afganistan'daki Sovyet tankları ve zırhlı araçları.

Afgan direniş kuvvetleri, iki Sovyet generalini daha öldürdü

■ Çin, bütün ülkeleri Afgan direnişçilerine daha fazla yardım yapmaya çağırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afgan direniş kuvvetlerinden "Hizb-i İslami" örgütü, Kunhar Eyaletinde direniş kuvvetlerinin, bir Rus helikopteri düşürerek iki Sovyet generali ve Babrak Karmel'e bağlı üç yüksek rütbeli Afgan subayını öldürdüklerini açıkladı.

Haber Pakistan Radyosu tarafından da duyuruldu.

Direniş kuvvetleri ayrıca, Kunhar'da meydana gelen çarpışmalar sırasında, çok sayıda Rus ve hükümet askerini de zararsız hale getirerek, silah ve cephanelere el koydular.

ÇİN BASINININ YORUMU

Sovyetler Birliği ile Karmel yönetimi arasında imzalanan son anlaşmayı eleştiren Çin basını, tüm ülkeleri Afgan direnişçilerine daha fazla yardımda bulunmaya çağırdı.

Yeni Çin Haber Ajansı, geçmişte, Çekoslovakya ile Rusya arasında benzer bir anlaşmanın imzalandığını hatırlatarak, Sovyet askerlerinin geçici bir süre için bu ülkede kalmasını öngördüğünü, ancak bu askerlerin hâlâ bu ülkede kalmaya devam ettiğini kaydetti. Ajans, aynı şeyin Afganistan için de sözkonusu olduğunu belirtti. Ajans, anlaşmanın uluslararası adalet ve kamuoyunun düşüncelerine ters düştüğünü de bildirdi.

Ajans, daha sonra, "Batının can damarı olan Körfez petrol yollarını kontrol altına almak isteyen Sovyetler için Afganistan, önemli bir adımdır" dedi.

Sovyetlerle Babrak Karmel yönetimi arasında geçtiğimiz hafta imzalanan anlaşmaya göre, "Sınırlı sayıda Sovyet askerinin geçici bir süre için Afganistan'da kalması" öngörülüyordu.

Carter-Sedat görüşmeleri gizli tutuluyor

■ İsrail askerleri Lübnan'a girdi

■ Güney Kore FKÖ'yü tanımaya hazırlanıyor

WASHİNGTON TEL AVİV (AJANSLAR

Beyaz Saray sözcüsü Jody Powell, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve ABD Başkanı Jimmy Carter arasında yapılan iki görüşmede Filistinlilerin özerkliği ile ilgili görüşmelerin gelecekteki durumu ve Ortadoğu'daki durumun genel hatlarının ele alındığını bildirdi.

Powell, Filistin'in özerkliği konusundaki üçlü görüşmelerin sürdürülmesi için henüz sonuca ulaştırılmayan sorunların çözülmesine çalışıldığını, ancak İsrail Başbakanı Menahem Begin Washington'a gelmeden önce daha fazla açıklamada bulunmak istemediklerini söyledi.

İSRAİL ASKERLERİ LÜBNAN'DA

BBC radyosunun bildirdiğine göre 100 kadar İsrail askeri sınırı geçerek Lübnan topraklarına girdi. İsrail askerlerinin civardaki BM Barış Gücü mevzilerine gittiği gelen haberler arasında.

Öte yandan İsrail'in desteklediği Saad Haddad yanlısı milislerin Lübnan'da rehine aldıkları altı Barış Gücü askerini serbest bıraktığı bildirildi.

Geçtiğimiz pazartesi günü İranlı dokuz askeri rehin alan söz konusu kişiler, rehinelerin üçünü koşulsuz olarak salıvermişti. Geriye kalan altı rehine de dün serbet bırakıldı. Haddad yanlısı bu kişiler "El Tiri" köyünün boşaltılmasını istiyorlardı.

GÜNEY KORE FKÖ'YÜ TANIYACAK

Öte yandan AA'nın haberine göre, Güney Kore Dışişleri Bakanlığına yakın kaynaklar, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) yakında tanınacağını belirttiler.

Güney Kore Dışişleri Bakanının Asya ve Avrupa gezisine katılan Güney Koreli gazeteciler de verdikleri haberlerde, Güney Kore'nin gelecek ay FKÖ yü tanıyacağını bildirdiler.

ESAD FKÖ'YÜ DESTEKLEYECEK

Bu arada Suriye Devlet Başkanı Hafız El Esad FKÖ lideri Yaser Arafat başkanlığındaki heyeti kabul sırasında yaptığı açıklamada, FKÖ'yü mücadelesinde sonuna dek destekleyeceğini söyledi.

Şam hükümetince yapılan resmi duyuruda, Esad-Arafat görüşmesinde yakında Trablusgarp'ta yapılacak "Red Cephesi" doruk toplantısı konusunun da ele alındığı belirtildi.

Altın fiyatları yükseldi

LONDRA (AA)

İran ile ABD arasındaki diplomatik ilişkilerin kesildiği haberi üzerine, Londra borsalarında 1 ons altın 518 dolardan alıcı buldu. Londra borsalarında bundan birkaç gün önce, 1 ons altın 477,5 dolardan işlem görmekteydi.

Öte yandan ABD'de faiz fiyatlarının artması üzerine Londra kambiyo borsalarında Amerikan dolarının da değer kazandığı öğrenildi.

Zürih altın borsalarında ise geçtiğimiz perşembe günü 1 ons altın 473-480 dolar üzerinden işlem görürken, bu fiyat önceki günkü borsada 514 ila 519 dolar olarak belirlendi.

BATI AVRUPA ÜLKELERİ VE JAPONYA YAPTIRIM UYGULANMASINA YANAŞMIYOR

ABD, İran'a müdahale isteğinde yalnız kalıyor

Carter'ın kararının dünya basınındaki tepkileri

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Carter'ın İran'la diplomatik ilişkilerin kesilmesi yolunda aldığı karar, bütün dünyada çeşitli tepkilerle karşılandı. Sovyet TASS ajansı çelişkileri ağırlaştırıcı yönde yorum yaparken, dünya basınında çeşitli tepkiler yer aldı.

** İngiltere'de yayınlanan "Scotsman", "Times" ve "Daily Mail" gazeteleri, Carter'ın bu kararı alırken seçim hesapları yaptığını; bu kararların rehineler sorununu çözmeyeceğini; bu sorunun çözülmesini isteyen Beni Sadr ve diğer ılımlı İranlı yöneticileri zor durumda bıraktığını belirttiler.*

"Daily Telegraph" gazetesi ise hükümetin ABD'nin yanında yer almasını istedi.

** Endonezya'da yayınlanan "Berita Duana" gazetesi, Carter'ın son kararının rehinelerin hayatını tehlikeye soktuğunu yazdı. Gazete, ABD'nin İran'a askeri müdahalesi halinde, Afganistan olayıyla Rusya üzerine toplanan nefretin yeniden ABD üzerinde toplanacağını belirtti.*

** İngilizce yayınlanan "Daily Observer" gazetesi, ABD'nin savaş çıkarabileceğini yazdı.*

** Malezya basını İran'a karşı uygulanan ambargonun başarısız kalacağını, Carter'ın da sıcak savaşı başlatamayacağını bildirdi.*

** Japon basını ABD'nin askeri harekata girişmesinin bugüne kadar gösterdiği sabır ve kararlı tutumu gölgeleyeceğini bildirerek, ekonomik yaptırımların başarısız kalacağını yazdı. Japonya'nın petrole ihtiyacı olduğunu vurgulayan basın, gerekirse Japonya'nın arabuluculuk yapabileceğini ifade etti.*

■ İki ülke arasındaki ilişkilerin gerginleşmesi üzerine Irak, İran sınırına asker yığdı

■ Fransa, Carter'ın 'bir yargı hatasına' düştüğü kanaatinde

■ Federal Almanya, Carter'ın adımının Avrupa Topluluğunda görüşülmesini istiyor

■ Waldheim, ABD'nin aldığı kararlar karşısında şaşkın

■ Avustralya, diplomatlarını İran'dan çekmeye taraftar değil

■ İşgalci öğrenciler, ABD'nin askeri müdahalede bulunması halinde rehineleri öldüreceklerini söylediler

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Carter'ın İran'a karşı uygulamaya başladığı müdahale siyaseti Ortadoğu'da durumu gerginleştirirken, Batılı ülkeler ABD'nin istediği yaptırımları uygulamaya yanaşmıyorlar.

Bu arada olağanüstü toplanan Devrim Konseyi ABD'yi aldığı son kararlar nedeniyle İran'a açık tecavüzde bulunmakla suçladı. Devlet Başkanı Beni Sadr da Batılı ülkelerin Amerika'yı izleyerek İran'a yaptırım uygulayacaklarını sanmadığını söyledi.

Öte yandan ABD'nin İran'la diplomatik ilişkilerini kesmesi üzerine sınırdışı edilen 35 İranlı diplomat Washington'dan ayrıldı. Bu arada havaalanında gazetecilere bir demeç veren İran Maslahatgüzarı Ali Agah "156 günden bu yana kendi elçiliğimizde rehine gibiydim" dedi. İranlı diplomatlar elçilik binasını boşalttıktan sonra polis binayı aradı. Havaalanında bir grup İranlı ile Amerikalı karşılıklı gösteri yaptılar.

AVRUPA ÜLKELERİ CARTER'IN İSTEDİĞİ YAPTIRIMLARI UYGULAMAYA YANAŞMIYOR

ABD'nin Batılı ülkelere İran'a karşı ortak tavır alınması yolunda öneriler sunduğu ama Batılı ülkelerin şimdilik bu konuda yorum yapmamayı tercih ettikleri bildirildi.

Batı Almanya'da yayınlanan hükümet bildirisinde ABD'nin önerilerinin Avrupa Ekonomik Topluluğunda görüşülmesi gerektiği bildirildi.

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing'in sözcüsü ise Carter'ın rehineler konusunda İran'la olan anlaşmazlığında bir yargı hatasına düştüğünü bildirdi.

Öte yandan İngiltere'de ABD Elçisinin İran'a karşı yaptırımlar uygulanması için Thatcher hükümetine başvurduğu ve yetkililerin önerileri inceleyeceklerini bildirdikleri haber verildi. İngiltere'nin ABD'nin önlemlerinin ancak Birleşmiş Milletler ve Avrupa Topluluğunun birlikte hareket etmesiyle etkili olabileceği görüşünde olduğu belirtildi.

Avustralya Dışişleri Bakanı Andrew Peacock, Avustralyalı diplomatların İran'dan geri çekilmesine taraftar olmadığını, ancak Bakanlar Kurulunun, pazartesi günü, Amerika'nın İran'a karşı uygulayacağı ticari boykotun desteklenip desteklenememesini görüşmek üzere toplanacağını haber verdi.

Öte yandan Kanada Başbakanı Trudeau, İran'a karşı belli müttefiklerle anlaşarak yaptırım uygulayacaklarını ileri sürdü.

WALDHEİM ŞAŞKIN

Carter'ın İran'la ilgili olarak aldığı son kararların ardından ortaya çıkan gelişmeler nedeniyle, BM Genel Sekreteri Waldheim'in büyük bir üzüntü ve hayal kırıklığı içinde bulunduğu bildirildi. Waldheim'in ABD ve İran arasındaki gerginliği anlaşma yoluyla çözülmesi için çabalarını sürdüreceği haber verildi.

İRAN KARŞI ÖNLEMLER ALACAĞINI AÇIKLADI

İran Petrol Bakanı Moinfar, ABD'yi destekleyecek ülkelere petrol ambargosu uygulayacaklarını bildirdi.

Devlet Başkanı Beni Sadr ve diğer ekonomi uzmanları da rehine olayının başından beri ABD'nin İran'a ihracatının hemen hemen durduğunu belirterek, Carter'ın aldığı son tedbirlerin etkili olmayacağını kaydettiler.

"REHİNELERİ ÖLDÜRÜRÜZ"

ABD Tahran Elçiliğini işgalleri altında bulunduran ve 50 Amerikalı diplomatı rehin tutan işgalci öğrenciler, ABD'nin İran'a askeri müdahalede bulunması halinde bütün rehineleri öldüreceklerini açıkladılar.

İşgalci öğrenciler bundan önce de benzer durum karşısında, aynı yolda açıklamalar yapmışlardı.

IRAK-İRAN İLİŞKİLERİ

İran-Irak ilişkilerinin gerginleşmesinden sonra toplanan Bakanlar Kurulunda konuşan Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, "Irak'ın, onurunu ve bağımsızlığını korumak için her türlü savaşa hazır olduğunu" söyledi.

Gözlemciler, Basra Körfezi girişindeki küçük adaların geri alınması konusunda Irak'ın kararlı göründüğünü belirterek bir Irak-İran savaşının söz konusu olabileceğini ifade ediyorlar. Söz konusu üç ada, 1971'de İngiltere'nin askerlerini geri çekmesi üzerine devrik Şah yönetimince işgal edilmişti.

Bu arada, Saddam Hüseyin'in konuşmasından sonra, Irak askeri birliklerinin 1300 kilometrelik İran sınırları boyunca yığınak yaptığı bildirildi. Irak ordusunda 220 bin asker bulunuyor.

Öte yandan İran, Irak Haber Ajansının Tahran'daki bürosunu kapatarak, burada çalışan Iraklıların derhal ülkeyi terketmesini istedi.

Berlinguer, Carrillo ve Marchais ortak bir toplantıda, ama artık aralarında büyük bir çatlak başgösterdi.

İKP, Moskova'nın güdümüne giren FKP'den uzaklaşıyor

Moskova, 28-29 Nisan'da kendine bağlı partileri Paris'te toplayarak, Avrupa'daki siyasi etkinliğini artırmak istiyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalyan Komünist Partisi (İKP) lideri Enrico Berlinguer ile Fransız Sosyalist Partisi lideri François Mitterand'ın 24 Martta Strasbourg'daki Avrupa Parlamentosu toplantısı sırasında uzun bir özel görüşme yapmaları siyasi çevrelerde geniş yankılar uyandırdı.

İki hafta önce de aynı yerde Batı Alman Sosyal Demokrat Parti önderi Willy Brandt'la görüşen Berlinguer'in, Mitterand'la görüşmesine ilk tepki Fransız Komünist Partisi (FKP) lideri Georges Marchais'den geldi. Marchais, geçtiğimiz yıllarda birlikte "Avrupa Komünizmi" denen akımın öncülüğünü yaptıkları Berlinguer'i eleştiriyor ve Mitterand'ın "sağla ittifak siyasetini" Berlinguer'e onaylatmak istediğini ileri sürüyordu. (26 Mart 1980 tarihli Le Monde gazetesi)

Birçok gözlemci iki parti arasındaki bu kopuşun çok önemli bir gelişme olduğunu belirtiyor ve bu ayrılığın Rusya'nın Afganistan işgali sonrasına rastlamasına dikkat çekiyor. Aynı kaynaklar FKP'nin Afganistan işgalini desteklerken, İKP'nin buna karsı çıktığını hatırlatıyorlar. Nitekim Berlinguer-Mitterand görüşmesinden sonra yayınlanan ortak bildiride, "İnsan haklarına ve bütün ülkelerin bağımsızlığına saygı gösterilmesi" isteniyor.

"AVRUPA KOMÜNİZMİ" YERİNE "AVRUPA SOLU"

Bu arada İKP'nin yayın organı "L'Unita"'nın yazarlarından Augusto Pancaldi'nin, "Avrupa Solu Stratejisi" diye yeni bir kavram geliştirdiği dikkat çekiyor. Bu stratejinin "Avrupa Komünizmi"ni savunan partilerle sosyalistleri biraraya getirmesi gerektiğini savunan Pancaldi, Berlinguer'in daha önce de İspanyol Sosyalist Partisi Mario Soares ve Portekizli sosyalist lider Felipe Gonzales ile görüştüğünü hatırlatıyor. Batı Alman, İngiliz, İskandinav ve Belçika Sosyal Demokratlarıyla da görüşen İKP yetkililerinin bu görüşmelerde Avrupa Ekonomik Topluluğunun güçlendirilmesinden yana olduklarını ifade ettikleri söyleniyor.

Öte yandan, FKP lideri Marchais, Paris'teki bir toplantıda "Avrupa Solu" kavramına öfkeyle saldırıyordu. Marchais, , "Avrupa Solu"'nun, istikrarın savunulması, Fransız sanayi ve tarımının yok edilmesi, silahlanma yarışının hızlandırılması, NATO'nun güçlendirilmesi ve emperyalist müdahale kurbanlarıyla dayanışmanın reddedilmesi anlamına geleceğini ileri sürdü. (FKP organı L'Humanite'nin 28 Mart 1980 tarihli sayısı) Marchais devamla, "Avrupa Komünizmi"'nin terkedilmesinin, kapitalizme karşı mücadeleden vazgeçilmesi, sosyal demokrasinin burjuvaziyle işbirliği batağına düşülmesi demek olduğunu iddia ediyor.

İkinci Dünya Savaşında kendi rızasıyla Nazilere ait fabrikalarda çalıştığı kanıtlanan ve Fransa'daki işçi hareketini pasifleştirmek için yıllardır elinden geleni ardına koymayan Marchais, şimdi kamuoyunun karşısına ateşli bir "düzen değişikliği taraftarı" olarak çıkıyor.

BÖLÜNMENİN ARKASINDA RUSYA VAR

FKP ile İKP arasındaki tartışmanın "Avrupa Solu" ve AET gibi konularda ortaya çıkmasına rağmen, esas nedenin Moskova'dan kaynaklandığı da açık. Bilindiği gibi, Fransız ve Polonya partileri Avrupa'daki "Komünist Partileri"'ni 28-29 Nisanda Paris'te toplantıya çağırdılar. Her ne kadar nisan başında yapılan çağrı Fransa ve Polonya partilerinin ağzından yapılmışsa da, emrin Moskova'dan geldiği kesin.

Gözlemciler, Doğu-Batı gerginliğinin arttığı bugünlerde Moskova'nın böyle bir konferansla Avrupa'daki siyasi etkinliğini artırmayı amaçladığını vurguluyorlar. Öyle ki, Moskova böyle bir konferansı toplarken, bazı partilerin katılmama ihtimalini bile önemsemiyor. Hatta Moskova'nın konferansa katılmayacağını açıklayan İtalyan, İspanyol ve Yugoslav partilerini güç duruma düşürmeyi umduğu da söyleniyor.

Öte yandan, FKP ile İKP'nin anlaşmazlığa düştükleri konuların başında da Sovyetler Birliği'ni değerlendirme meselesi geliyor. Afganistan'ın işgalinden az sonra 5 Ocakta biraraya gelen iki parti liderinin şu görüşleri savundukları bildiriliyor:

Marchais'ye göre, ABD emperyalizminin ağzında diş kalmamıştır. Artık ABD, Moskova'nın atılımlarına tepki gösteremiyor. FKP Moskova'nın yanında yer tutacaktır. FKP'nin başdüşmanları Batı Avrupa'daki sosyal demokratlar ve sosyalistlerdir.

Berlinguer ise, Rusların da Amerikalılar kadar barışı tehdit ettiklerini ifade ediyor. Berlinguer ayrıca Batı Avrupa'daki sosyalist partilerle oluşturulacak "Avrupa Solu"'nun Doğu-Batı gerginliğini azaltacağına inanıyor.

İTALYANLAR MOSKOVA'NIN GÜDÜMÜNE GİRMEYİ REDDEDİYOR

"L'Unita"'nın 2 Nisan tarihli başyazısı Marchais'yi İtalyan partisinin katılmayacağını bile bile konferans çağrısında bulunarak iki parti arasındaki ilişkiyi bozmakla suçladıktan sonra, Moskova'nın güdümündeki bu konferansı şöyle eleştiriyor:

"Bir uluslararası örgüt, dolayısıyla merkezi bir önderlik fikrine dönme eğiliminin bulunup bulunmadığını bilmemiz gerekiyor. Bu fikir hareketimizin yetkili belgelerince resmen mahkum edilmiştir."

Görüldüğü gibi, İKP'nin yeni uluslararası ilişkiler anlayışı FKP'ninkinden oldukça farklı. Nitekim bu farklılığın başka bir belirtisi de, Enrico Berlinguer'in Çin Halk Cumhuriyeti ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine yapacağı ziyaretlerdir. Bütün bunlar iyiden Moskova ağzıyla konuşan Marchais gibileri çileden çıkarıyor.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Seçim hesapları ve Ortadoğuda gerginlik

ABD ile İran arasında son zamanlarda yumuşamaya yüztutar gibi görünen ilişkiler yeniden gerginleşti. Homeyni'nin rehinelerin hükümete devredilmesini reddetmesinin ardından Amerika İran'la diplomatik ilişkilerini kesti. İran'la ticareti de asgariye indirdi. Önümüzdeki günlerde Amerikan gemilerinin İran limanlarını abluka altına alabileceği de Washington'daki çevrelerce söylenmektedir.

Carter'ın aldığı bu tedbirler ne İran için büyük bir baskı oluşturacak ne de rehineler sorununun çözüme kavuşması için büyük bir değişiklik yaratacak tedbirlerdir. Çünkü bu tedbirlerin etkili olabilmesi için en azından Batılı ülkeler ve diğer bazı ülkeler tarafından desteklenmesi gerekir ki, bu da pek mümkün değildir. Örneğin, ABD'nin İran'la ilişkilerini kestiği gün Yeni Zelanda bir süre önce kapattığı elçiliğini yeniden açmıştır.

Carter, Tahran Elçiliğinin basıldığı ilk günlerde de İran'a bu tür baskılar uygulamayı gündeme getirmişti. Ne var ki, İngiltere dışında diğer ülkeler ABD'yi desteklemeye yanaşmadılar. İran'ın elinde tuttuğu güçlü petrol silahı özellikle Ortadoğu'nun petrolüne muhtaç olan Japonya gibi ülkeleri çekimser davranmaya itmektedir. Batılı ülkeler elçilik baskını gibi bir olayı kınasalar bile iş Amerika'nın yanı sıra İran'a baskı yapmaya gelince, "Bizden bu kadar" demeyi tercih etmektedirler.

Carter, Afganistan'ın işgalinden sonra rehineler sorununu baskı değil görüşmeler yoluyla çözmeyi benimsemiş görünüyordu. Ne var ki, Cumhuriyetçi Partinin adayları Reagan ve Bush son günlerde Carter'ın İran'a karşı izlediği siyaseti hedef alan kampanyalarını şiddetlendirdiler.

ABD kamuoyu da bölünmüş durumdadır. Bir kısmı İran'a karşı daha sert önlemler alınmasını isterken, bir bölümü de neden Şah ABD'ye kabul edilerek elçilik işgali gibi bir olaya yol açıldığını sormaktadır.

Carter rakiplerinin baskısına karşı durmak ve seçmenlere rehineler sorununun çözüme doğru ilerlediğini göstermek için en azından rehinelerin İran hükümetine devredilmesini sağlamaya çalışıyordu. Bunu sağlayamayan Carter seçim mülahazasıyla şimdi tavır değiştirmiş ve İran'a baskı yapmak yolunu seçmiştir.

Kanımızca bir süre sonra şimdiye kadar pek çok örneğini gördüğümüz gibi yeni bir zigzag çizerek bu tutumundan vazgeçmek zorunda kalacaktır. Çünkü bu yolla rehineler sorununu çözmek mümkün olsaydı ABD yönetimi bugüne kadar beklemezdi.

Bunun yanı sıra Sovyetler Birliği faktörü de işe karışmaktadır. Ortadoğu'da daha fazla nüfuz kazanabilmek için ABD ile İran ilişkilerinin daha da gerginleşmesinin pususuna yatan Sovyetler Birliği, durumdan memnundur. Moskova, bu gerginliğin, kendisinin de işin içinde olacağı bir duruma gelmesini istemektedir. Carter, bu siyasette ısrar ederse, kârlı çıkanın Kremlin yöneticileri olacağı ortadadır.

* * *

Öte yandan İran tarafından Ayetullah Homeyni, rehinelerin hükümete devredilmesine karşı çıkarak sorunun kısa dönemde çözülmesi olanağını ortadan kaldırmıştır. Beni Sadr'ın ve hükümetin önemli ölçüde ağırlığını yitirmesine yol açmıştır. Buna karşılık hükümetin otoritesine karşı orman kanunu hakim kılmaya çalışan işgalci öğrencilere ve onların ardındaki karanlık güçlere güç kazandırmıştır..

Rehineler sorunu, İran'da yürütülen iktidar mücadelesinde tehlikeli bir oyuncak haline gelmiştir. ABD Elçiliğinin işgalinin ardında bulunan Ayetullah Beheşti bu oyuncağı Beni Sadr'ı yıpratmak için bir araç olarak kullanmaktadır. Bu nedenle İran Parlamentosu mayıs ya da haziran ayı içinde rehineler sorununu ele alsa bile, bir taraf diğeri üstünde üstünlük sağlayana kadar sorunun çözülmesi zordur.

Rehineler sorununun çözülmesini hızlandırabilecek tek kişi olan Homeyni'nin, ağırlığını İran'a prestij kaybettiren bu durumun bir an önce çözülmesine uğraşan Beni Sadr'ın yanına değil de, İran'ı maceralara sürüklemekte tereddüt etmeyen Ayetullah Beheşti'nin yanına koyması, İran için gerçekten bir talihsizlik olmuştur.

Kıbrıs Rum yönetimi, Uluslararası Komitenin kurulmasını istiyor

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum Yönetimi sözcüsü, toplumlararası görüşmeleri başlatma çabalarının başarısızlığa uğramasından sonra, son BM kararının öngördüğü Uluslararası Komitenin oluşturulmasının, BM Genel Sekreterinin görüşmeleri yeniden başlatma çabalarına ters düşmediğini, aksine bu iki yöntemin birbirini güçlendirici yöntemler olduğunu söyledi.

Sözcü, Rum yönetiminin, Genel Kurul kararından vazgeçtiği yolundaki haberleri de yalanladı ve bu kararı desteklemeye devam ettiklerini vurguladı.

TÜRK-SEN GREVİ

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Konfederasyonu Türk-Sen, Kıbrıs Türk kesiminde bazı yerlerde greve başladı.

Bir basın toplantısı düzenleyen, Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın, grevin, hükumetin işçi taleplerini reddetmesi üzerine başlatıldığını söyledi.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Ankara'dan iki ses

Bu yazımızın yayınlandığı gün, yani 10 Nisanda başkentin iki ayrı salonunda iki önemli toplantı yapılıyor. Ankara'nın iki ayrı cenahından ikisi de işçi sınıfını yakından ilgilendiren iki ayrı ses yükselecek.

Biri, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu TİSK'in Genel Kurulu. Diğeri ise Türk-İş'in önemli bir Yönetim Kurulu toplantısı...

TİSK'in Genel Kurulunda yükselecek sesin nasıl bir ses olacağı epey önceden belli oldu. Gerek Genel Sekreter Refet İbrahimoğlu'nun Genel Kurul öncesinde yaptığı açıklamalardan, gerekse Genel Kurul için hazırlanan çalışma raporundan, TİSK'in işçi sınıfının kazanılmış haklarına karşı azgın bir saldırıyı körüklediği, bu konuda da hükümetin akıl hocalığını yaptığı biliniyor. Şükrü Erlere, Narinlere, Mehmet Yazarlara kalsa, 274 ve 275 sayılı yasaları toptan ilga edecekler. 1963 öncesine geri dönecekler. Gönüllerinde yatan bu. Ama tabii bu kadar ileri gidemediklerinden, grev hakkını, toplusözleşme hakkını ve sendikal özgürlükleri orasından burasından budamaya gayret ediyor, "Toplusözleşme düzeninin yeniden gözden geçirilmesi", "Ülke çapında bir ücret politikası", "İşçi-hükümet-işveren üçlüsü" diye geveleyip duruyorlar.

Türk-İş'in toplantısına gelince...

TİSK Genel Kurulundan yükselen bu düşmanca ses ve şimdiye kadar hep bu sese kulak veren hükümetin uygulamaları, Türk-İş'in 10 Nisanda toplanan Yönetim Kurulu toplantısına özel bir önem kazandırıyor.

Türk-İş Yönetim Kurulu, hükümetin işçi haklarına karşı saldırısını iyice yoğunlaştırdığı ücretleri sınırlandırma ve toplusözleşme düzenini rafa kaldırma girişimlerinin hızlandığı, işverenlerin ise bu yapılanlarla da yetinmeyip, "daha daha", "şunu da, bunu da" diye tempo tuttukları günlerde yapılıyor. Bakıyoruz, bir yandan, eşel-mobil misali, Asgari Geçim İndirimi Yasa Tasarısı, Vergi Tasarısı misali işçi düşmanı tasarılar birbiri ardına Meclise gönderilirken, bir yandan da alelacele bir Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu oluşturuluyor. Ve bu kurul, kamu kesimindeki bütün toplusözleşmeleri tekelinde toplayıp, "Yüzde 56'dan fazla artış yok" diye dayatıyor. Bu arada, partizanlık ve işçi kıyımı KİT'lerde, kooperatif birliklerinde çalışma barışı ve iş güvenliği diye bir şey bırakmıyor. Binlerce işçi o rezil, partizanlık geleneği sonucu kapı önüne konurken, onbinlercesi de eli yüreğinde bekliyor.

Bütün bu tehlikeli gelişmeler karşısında Türk-İş ne yapacak? Türkiye'nin en büyük işçi konfederasyonu, sınıfın karşı karşıya bulunduğu bu saldırı ve tehditlere ne diyecek? Hükümeti yıpratmamak, çelişmeleri keskinleştirmemek vb. düşüncelerle susup oturacak mı, yoksa, gerçek bir işçi örgütü gibi davranıp sesini yükseltecek mi? Meseleleri geçiştiren, demeçlerle, protestolarla idare eden bir tutuma mı girecek, yoksa, tabanından aldığı gücü ortaya koyacak ve ağırlığını duyuracak mı?

İşte Türk-İş Yönetim Kurulu bu soruları tartışmak ve bu sorulara cevap olacak kararları almak için toplanıyor. Yönetim Kurulu, bu toplantısında, son ayların tehlikeli gelişmelerini, işçi sınıfına yönelik saldırı ve tehditleri değerlendirecek ve önümüzdeki döneme ilişkin bir politika belirleyecek. Ve hiç şüphesiz, tespit edilecek politika, Türk-İş'in bundan sonraki gelişmesi, örgütün geleceği bakımından da büyük önem taşıyacak. Doğru, işçi menfaatlerini savunan aktif ve mücadeleci bir politika Türk-İş'in işçi sınıfının ve bütün halkın gözündeki itibarını büyük ölçüde artıran ve örgütün önünü açan bir etki yaratacak.

Şu anda Ankara'da kimse, TİSK Genel Kurulundan çıkacak sesi merak etmiyor. Belli ki, Ankara'nın o cenahından yine her zaman dinlediğimiz tekerlemeleri, bıktırıcı demagojiyleri dinleyeceğiz.

Asıl merak konusu olan, Yenişehir'den Türk-İş binasından yükselen ses olacak. Şu anda sözleşmesi devam eden 700 bin işçinin, bir milyona yakın insanın ve yüzlerce sendikacının kulakları bugün Yenişehir'de olacak.

işçi sendika

Türk-İş Yönetim Kurulu ve TİSK 13. Genel Kurulu bugün Ankara'da toplanıyor

İŞÇİ SERVİSİ

Hükümetin çalışma dünyasına ilişkin çeşitli yasa tasarılarının yankıları kamuoyunda devam ederken, Türk-İş Genel Yönetim Kurulu ve kısa adı TİSK olan Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonunun 13. Genel Kurulu bugün Ankara'da toplanıyor.

Dün, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in çağrısı üzerine Konfederasyona bağlı sendikaların icra kurullarının yaptığı "Türk-İş yöneticiler toplantısından" sonra bugün de Genel Yönetim Kurulu toplantısı yapılıyor. Türk-İş'ten edinilen bilgilere göre, toplantıda 700 bin işçiyi kapsayan toplusözleşmelerle ilgili belirli uyuşmazlıklar, eşel-mobil katsayı sistemi ve Başbakanlık Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu çalışmaları başta olmak üzere güncel çeşitli konular üzerinde durulacak. Yeni vergi yasa tasarısı, kıdem tazminatı, tarım ve orman iş yasa tasarısı, işçilerin devletten alacakları, işçi çıkarmaları ve nakiller, KİT'lerde işçinin yönetime katılması, en az geçim indirimi, ve son günlerde kazanılmış işçi haklarına yönelik bazı beyan ve saldırılar karşısında Konfederasyon olarak verilecek mücadelenin sınırları belirlenecek.

TİSK'in saat 10.30'da başlayacak 13. Genel Kurulunda ise konuşmacıların daha ziyade kazanılmış işçi haklarının kısıtlanması yönünde konuşmalar yapmaları bekleniyor.

TÜRK-İŞ'İN GENÇ İŞÇİLER SEMİNERİ 14 NİSANDA BAŞLIYOR

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş ile Uluslararası Hür Işçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (ICFTU) birlikte düzenlediği "Genç İşçilerin Sorunları" adlı seminer 14 Nisanda Ankara'da başlayacak. Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Çalışma Bakanı Cavit Erdemir ve ICFTU temsilcisi Eddy Laurjssen'in açış konuşmaları yapmasından sonra Türk-İş, ILO ve ICFTU'nun genç işçilerin sorunlarına yaklaşımı ele alınacak.

Üç gün sürecek tartısma ve konferanslardan sonra, 4. ve 5. günler iki panel yapılacak. Dördüncü gün yapılacak panelde genç işçilerin yaygın olduğu işkollarındaki sendika temsilcileri konuşacak. Son gün ise "Genç işçilerin sorunlarının kamuoyuna benimsetilmesi" konulu panele gazeteciler katılacak.

Panele, Mustafa Tuncel (TRT), Ülkü Arman (Hürriyet), Ahmet Karaca (AA), Şükran Ketenci (Cumhuriyet), Gülay Göktürk (Aydınlık), Ali Abalı (Yeni Asır), Özer Oral (Milliyet), Acar Şölen (TGS) ve Akın Kıvanç (Bes-İş) katılacaklar.

Teksif Karşıyaka Şubesi Genel Kuruluna katılan delegeler (üstte) ve Şube Başkanlığına yeniden seçilen Ahmet Yeterşans (yanda)

Teksif Sendikası Adana Karşıyaka Şube Kongresi yapıldı

● Şube Başkanlığına yeniden Ahmet Yeterşans seçildi

● Eleştirileri cevaplayan Şevket Yılmaz, ayrılığa varan görüş ayrılıklarına karşı olduğunu söyledi

ADANA (ÖZEL)

Teksif Sendikası Adana Karşıyaka Şubesinin 6. Olağan Kongresi pazar günü yapıldı. Başkanlığa yeniden Ahmet Yeterşans seçildi.

Genel Başkan Yardımcısı Necdet İnandıoğlu'nun Divan Başkanlığını yaptığı kongreye, 200'e yakın delege katıldı.

Şube Başkanı Ahmet Yeterşans yaptığı konuşmada, "Hafızalardan kolaylıkla silinmeyecek siyasi cinayetler, olağan haberler arasına girdi, öldürülen körpecik gençlerimizin arkalarında bıraktıkları üzüntüler, bizlere ekonomik sıkıntılarımızı unutturuyor" dedi.

Yeterşans, sendikal rekabet içinde DİSK'in ve MİSK'in tutumunu anlatırken, "Moda haline gelen ve sırf siyasi yatırım için cindar görünenler, ülkeyi milliyetçilik sloganı altında kamplara bölen Nazi özentileri de sendikalar kurmaya ve sermayenin yol göstericiliği ile Türk-İş ile mücadele etmeye başladılar" dedi. Yeterşans konuşmasında, grup sözleşmelerine de karşı çıktı ve vazgeçilmesini istedi.

Daha sonra söz alan İşçi Aziz Etyemez, "Afganistan'ı işgal eden Rus tanklarının homurtularını duyuyoruz. Zehirli gazlarla öldürülen Afganistanlıların resimlerini görüyoruz. Türkiye'mizde Rus ayısının işgal tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bir tarafta faşist MHP, diğer tarafta Rus uşağı TKP ve bunun yönlendirdiği sahte solcu gruplar parçalanmış bir Türkiye'yi Brejnevlerin sofrasına koyabilmek için birbirlerini çiğniyorlar. Bölücülüğe karşı 45 milyon Türkiye halkı el ele vererek mücadele etmelidir. Herkesten eşit vergi alınmalıdır. Çağımızın yüz karası toprak ağalığı yıkılmalıdır."

Aziz Etyemez, daha sonra konuşmasına şöyle devam etti: "Ezildiğimiz, süründüğümüz yetmiyormuş gibi, iktidardaki AP hükümeti bizlerin zararına halen yeni yasalar çıkarma peşinde koşuyor."

Konuşan çeşitli işçiler, Teksif sendikasını ve yapılan son toplu sözleşmeyi eleştirdiler. Işçi Yusuf Öztaş ise şunları söyledi:

"Kongremiz, hükümetin kazanılmış işçi haklarına göz diktiği bir ortamda yapılmaktadır. Bir de Tekstil'in, DİSK'in Türkiye çapında uygulamak istediği genel grev macerası var. Türkiye'de kargaşalığı ve anarşiyi biraz daha artırmak için Rusya'nın uşağı sahte TKP genel grev çağrısı yapıyor ve DİSK-Tekstil bunu uygulamaya koyuluyor."

Kongreye misafir olarak katılan Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz da, eleştiriler üzerine bir konuşma yaptı ve imzalanan toplu iş sözleşmesini savundu. İşçiler arasında var olan fikir ayrılığına saygılı olduklarını belirtti ve "Bu fikir ayrılığı bölünmeye varırsa, bizden evet dememiz beklenmesin" dedi.

Kongreye, TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi Hasan Yalçın'ın, Adana İl Başkanı Hüseyin Bülbül'ün, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın ve diğer demokratik kuruluşların gönderdikleri mesajlar okundu.

Daha sonra seçimlere geçildi. Ahmet Yeterşans tekrar Şube Başkanı olurken, Bahattin Savran da Şube Sekreteri oldu.

Yönetim Kuruluna ise Ahmet Kurum, Eşref Göğebakan, Mustafa Yılmaz, Fevzi Karaca, İsmail Başyiğit, Mehmet Özdemir, Sadık Altıntaş, Ahmet Turan Algedik, Sedat-Erdem, Hüseyin Avcı, Mehmet Yalman, Ahmet Akseker ve Tahir Gözütok seçildiler.

Bulancak Dedeoğulları İşletmesinde yevmiyeler 150 liraya çıkarıldı

GİRESUN (ÖZEL)

Bulancak'ta Özdemir Tekel'e ait Dedeloğulları Fındık İthalat-İhracat Fabrikasında çalışan kadın işçiler, kısa süren bir direnişten sonra yevmiyelerini 150 liraya çıkardılar.

Önceki akşam, iş çıkışında, mart ayı maaşlarının verilmemesi ve daha önce 125 lira olan yevmiyelerin 150 liraya çıkartılması için bekleme direnişine başlayan işçilerle, fabrikaya gelen işveren arasında yapılan görüşmeler sonucunda, işçilerin yevmiyelerin 150 liraya çıkartılması sonucuna varıldı. işçilerin, işyerinin bir hafta kapalı olduğunu bunun için ücretlerinin verilmesini istemeleri üzerine, kadın işçilerin ücretleri ödenmeye başlandı.

Sinop YSE'de direniş bitti

SİNOP (ÖZEL)

Sinop YSE Müdürlüğünde, YSE-İş Sendikasının Şube Başkanı ile iki işçinin işten atılması ve yapılan toplusözleşmenin işveren tarafından uygulanmaması üzerine 1 Nisan günü direnişe çıkan 224 işçi önceki gün işbaşı yaptı.

Sendika ile işveren arasında yapılan protokola göre, işveren atılan işçileri yargıç kararı olursa işe alacak, 5/10/1979 tarihinde yapılan toplusözleşme uygulanacak ve işyerinde sendikaya bir oda verilecek.

Vapur seferlerinin aniden iptal edilmesi sonucu Karaköy'de büyük bir izdiham doğdu. Fotoğrafta boş Karaköy iskelesi ve Kadıköy'e dolmuş motoruyla gitmeye çalışan yurttaşlar görülüyor. *(Fotoğraf: Süha Oğuzertem)*

Vapur seferlerinin aniden iptali, halkın tepkisine yol açtı

İSTANBUL (ÖZEL)

Denizcilik Bankası Şehir Hatları İşletmesi vapur seferlerinin dün saat 16.00 dan sonra mazot yokluğundan dolayı iptal edilmesi sonucu vatandaşlar geç saatlere kadar evlerine gidemediler.

Vapur seferlerinin mazot yokluğu gerekçesiyle iptal edilmesi dün Karaköy, Eminönü ve Beşiktaş da büyük bir izdihama yol açarken yurttaşlar Şehir Hatları İşletmesinin bu kararına yoğun tepki gösterdiler. Önceden tedbir alınmamasını eleştiren ve kararı iskelelere geldiklerinde öğrendiklerini belirten yurttaşlardan bir kısmı İşletme Müdürlüğüne giderek vapurların çalışmasını ve bir an önce evlerine gitmek istediklerini belirttiler.

Birçok yurttaş Karaköy ve Kadıköy arasında çalışan dolmuş motorlarıyla ya da otobüslerle geç vakitlerle evlerine dönmek zorunda kaldı.

Bu arada Adalar'da oturan yurttaşlar da saat 13.10, 16.45 ve 18.40'taki seferlerin iptal edilmesi ve ancak 19.35'te sefer yapılması üzerine perişan oldular ve geç vakitlerde evlerine gidebildiler.

Öte yandan gerekli mazotun sağlanması üzerine vapur seferlerine saat 18.30'dan itibaren yeniden başlandı ve normal programa göre seferler sürdürüldü.

Sağlık Bakanlığının görevlendirdiği doktor ve hemşireler 1. Ulusal Lepra seminerini izlerken, üstte Cüzzamla Savaş Derneği Genel Sekreteri ve İstanbul Tıp Fakültesi Lepra Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Türkan Saylan açılış töreni konuşması yaparken

Cüzzamla Savaş Derneği Genel Sekreteri Türkan Saylan:

"Cüzzamın diğer hastalıklardan farkı yok"

İSTANBUL (ÖZEL)

Cüzzamla Savaş Derneği ve Belçika Lepra Kontrolü Gönüllü Kuruluşu tarafından düzenlenen 1. Ulusal Lepra (cüzzam) Semineri dün saat 10.00'da Çapa Diş Hekimliği Fakültesinde başladı.

Cüzzamla Savaş Derneği Genel Sekreteri ve İstanbul Tıp Fakültesi Lepra Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Türkan Saylan, Belçika Lepra Kontrolü Gönüllü kuruluşunun, derneklerine 1.000.000.-lira yardım yaptıklarını söyledi. Cüzzamın diğer hastalıklardan bir farkı olmadığına değinen Saylan, erken teşhisle hastalığın önlenebileceğini belirterek, bugün bir hasta beş yıl sonra tedaviye gelmektedir dedi. Saylan şu anda hastanelere kayıtlı 3900 hastanın olduğunu söyleyerek, ülkemizde 20 ile 40.000 arasında bilinmeyen cüzzamlı olabileceğini düşündüklerini belirtti.

Sağlık Bakanlığı ile ilişkiye geçen Cüzzamlılar Derneği, doktor ve hemşirelerden oluşan 150 kişinin Bakanlık tarafından görevli olarak seminere katılmasını sağladı. Bunun dışında seminere Sağlık Koleji Hemşire Okulu öğretmenleri ve öğrencileri de katıldı.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 10

"Oğul onu dinlemedi bile"

Toyluk dönemindeydi Hırtoğlan. *"Yaa?"* dedi, dondu kaldı. Babası onu korkunç bir düş kırıklığına uğratmış, yaşamının tadını tuzunu eksiltmişti. Derdini avutmak, aşkını unutmak için kendini bir süre içkiye kaptırdı. Gece gündüz sarhoş gezdi, rastgele yerde çıngar çıkardı, adam dövdü. Karakollara düştü, dayak yedi, iyi kötü gözü açıldı. Aldığı bolca alkol, içindeki aşk mikroplarını silmiş süpürmüş, geride babasına karşı henüz kararsız, hafif bir uzaklaşma bırakmıştı. Bir sokak ötelerindeki Zehra'ya tutulduğunda, Arzu ona hiç bir şey söylemiyordu artık. Hatta kapı aralığında, fırsatları değerlendirmek isteyen genç kız kollarını hemen boynuna dolayarak beşlik simit gibi asılınca, *"Uslu ol kardeşim!"* diyerek onu eşekten düşmüşe döndürmüştü. Zehra'nın altın değerinde, göz alıcı altın saçları vardı. Kestane şekerlemesi tadında, koyu kestane rengi çok iri ve parlak gözleri vardı. Bahar kirazı körpeliğinde kırmızı küçük dudakları vardı. Şeftali pembeliğinde, hafif bir tüyle kaplı yanakları vardı. Vardı Allah vardı. Her bakışında Hırtoğlan'ın ağzı sulanır, gözleri kamaşırdı. Ve bu sırada içinden, *"Benim aslan babacığım, iyi ki Arzu'nun kızkardeşim olduğunu söyledin.."* diye geçirirdi. *"Çünkü ben bu Zehra'yı ondan çok sevdim. En çok da, açılmamış goncaya benzerliğini sevdim. Bir bakışımla kıpkırmızı kesiliyor, bir el tutuşumla tir tir titriyor. Yok, neme gerek, Allah senden razı olsun babacığım!"*

On beş gün sonra, bir akşamüstü, bahçede yalnızken yakaladı babasını. Donsuz Veli oğlu Selahattin Mükrim Bey, hortum ucu delikli kovayla çiçekleri sulamaktaydı. Yanaştı, açıldı, döktü içini: Babacığım sana biraz kırgındım, ama şimdi düzeldim. Durum bööle bööle. Ben bu Zehra ile evlendimse evlendim, evlenemedimse öldüm.

Babası alnını kaşıdı. Ne diyeceğini şaşırdı bir an. *"İlerde başıma böyle işler açılacağını nereden bilebilirdim?"* diye mırıldandı. Sonra sesi bir kararlılık kazanarak, kesin bir dille dedi ki:

—Öl geber, ama o kızla sakın evlenme!

Hırtoğlan'ın gözleri doldu, dili tutuldu. Babasından böylesine kesin bir tepki hiç beklemiyordu.

—Ne.. ne.. neden babacığım?

—Çünkü yavrucuğum.. çok üzgünüm.. diye başladı adam.

Öykü değişmiyordu. Sözü:

—Başka birisiyle başının çaresine bak oğlum! diyerek bağladı. Gençlik işte. Arı misali, o çiçekten o çiçeğe konduk. İğnemizi batırdık, bal olacak özsu aradık. Bir gün senin bıyığı terlemiş delikanlı olup da, karşıma gelip de, kızkardeşlerinle evlenmek için benden izin isteyebileceğini hiç aklımıza getiremedik.

—Getirseydiniz iyi olurdu.. diye homurdandı Hırtoğlan, nam-ı diğer Cılk Kamber.

Kol kanat kırık, *"mahzun"* gönlü hepsinden kırık, babasının yanından süklüm püklüm uzaklaştı. Günlerce ne evinde, ne de işyerinde ağzını bıçaklar açmadı. Yakınlarında oturan hiç bir kızla evlenmeyecekti, ama, aklına komuştu bir kez, ille evlenecekti! Bugün olmazsa yarın, yarın olmazsa yarından da yakın.. mutlaka ve mutlaka! Boşalmış kalbini doldurmalıydı mutlaka!

Onun tasalı bir bakışını yakalayan annesi, La Dame aux Camélias filminin berbat Türkçesinden bir şarkı ortaya atıp, *"Niçin baktın bana öyle? Derdin nedir çabuk söyle!"* deyince:

—Anne, evlenmek istiyorum, ama bir türlü evlenemiyorum.. dedi.

—Aman evladım, sözü mü olur? Üzülmeye değer mi? Ben seni hemen başgöz ederim. Yeter ki, sen evlenmek iste! Elini sallasan ellisi, belini sallasan altın tellisi!

Hırtoğlan:

—Kiminle başgöz edersin? diye sorarken azıcık umutlanmıştı.

Gelgelelim, anacığı: *"Mahallemizde, sokağımızda bunca güzel, insan evladı, temiz pak kız var. Sözgelimi, Dursun Beylerin kızı Zehra tam sana göre biçilmiş kaftan. Tam senin dengin.."* der demez, babacağının yanından uzaklaşması gibi çalakürek anacığının yanından da uzaklaşmıştı.

Aldı başını gitti uzaklara, kentin taa öbür ucunda, Özcan Karçal adlı bir tiyatro oyuncusu kıza çengel attı. Geleceği parlak, yeteneği yüksek bir kızdı bu kız. Ne var ki, sonuç gene fos çıktı. Babası:

—Oğlum, ne yazık, ah ne yazık, o kızcağız da kızkardeşin olur! dedi. Özcan'ın annesi de gerçekten çok yetenekli bir oyuncu idi. Her çeşit oyunu oynardı. Zaten nerede oyun var, oyuncu var, ben hep oradaydım.

Hırtoğlan:

—Baba, diye bağırdı, baba! Sen baba mısın, yoksa anadan doğma canavar mısın? Saldırganlığın böylesi nerede görülmüş? Sokağı, mahalleyi bıraktım, kentin ta öbür ucuna gittim, orada da yetiştin!

—Oğlum, oğlum.. ("My Son - My Son" romanı ve filmiyle çağrışım.)

Oğul onu dinlemedi bile. Kapıları çarparak odasına kapandı. Günlerce dışarı çıkmadı, insan yüzü görmedi. Başında esen kavak yellerinin tüm esintisi durdu. Onca aşağılanmış, aldatılmış annesinin yüzüne bakamıyordu. Evlatlığından, insanlığından utanıyordu. Kadının bir, iki, üç, beş üstelemesine dayanamayıp bülbül kesildi sonunda, tıkanmış ve taşmış bir ırmak gibi boşaldı, olan biten her şeyi anlattı anasına. Dedi:

—Biz onu baba bildik, meğer aslı canavarmış!

Anası da sarıldı boynuna onun. Dedi:

—Ah evladım, bütün üzüntün boşunaymış. Hiç merak etme, canın kiminle isterse evlenebilirsin. Pis herif gene öyle bilsin, aslında sen de babanın öz oğlu değilsin!

(Devam edecek)

Afganistan'ın bağımsızlık gününde, Ankara dostluk pankartları ile donatılmıştı

●Mustafa Kemal, bağımsızlıklarını kazanana kadar kılıncını kınına sokmamaya ant için Emanullah Han'ı övüyordu

Kurtuluş Savaşımızda Türk-Afgan ilişkileri

ZEKİ SARIHAN

11

Afganistan'ın bağımsızlık günü 4 Mart idi. 1921'de bağımsızlık günü büyük gösterilerle kutlanmıştı. Bu törenlerin haberi Türk basınında ancak haziran başında yer aldı. (88)

Bu yıldönümünde Afgan Elçisi henüz Türkiye'de değildi. Yolda bulunuyordu. Dördüncü yıldönümü ise Türkiye'de coşkun bir biçimde kutlandı. Basınımızda bununla ilgili geniş haberler yer aldı.

Hakimiyeti Milliye haberi birinci sayfada manşet yapmıştı. (89)

Afgan Elçiliği pek zarif bir biçimde süslenmiş, her yana Türk ve Afgan bayrakları asılmış, bir zafer takı yapılmıştır. Öğrenciler, Afgan Elçiliğine çiçekler ve bazı levhalar hediye etmişler, elçilikte şiirler okumuşlardır.

Akşam da Elçilikte bir yemek verilmiştir. Başta Mustafa Kemal olmak üzere, Meclis İkinci Başkanları, bakanlar, mebuslardan bazıları (Hamdullah Suphi, Dr. Adnan, Mehmet Akif, Yunus Nadi, Hasan Fehmi), Ankara'da bulunan elçiler, gazeteciler, Ankara Valisi ve diğer ileri gelenler şölende hazır bulunmuştur. Yemek sırasında bando çalmıştır. Yemekten sonra karşılıklı samimi söylevler verilmiştir. Afgan Elçisi uzun uzun alkışlanan söylevinde Afganistan'ın bağımsızlık için yaptığı çalışmaları anlatmış, Türkiye ile dostluklarının sarsılmaz olduğunu belirtmiştir. "Araçların yokluğu sebebiyle bağlığımızı istediğimiz gibi gösteremiyoruz, gitgide inşallah bu da olacaktır" demiştir.

CESUR AFGANLILAR ZİNCİRE VURULMAYA DAYANAMAZDI

Mustafa Kemal karşılık olarak Afganistan'ın bağımsızlığından dolayı duyduğu sevinç ve mutluluğu belirtmiş ve demiştir ki: "Afganistan'ın, kalbi bağımsızlık aşkı ile dolu olan cevval, faal, cesur milletinin eninde sonunda bağımsızlık mutluluğunu elde edeceğine şuphe edilemezdi. Böyle kıymetli bir unsur, zalimlerin istibdat zinciri altında sonsuza kadar yaşamaya tahammül edemezdi." Daha sonra Mustafa Kemal, Afgan bağımsızlığını kazanıncaya kadar kılıncını kınına koymayacağına and içen Emanullah Han'ı övmüş, Türkiye ve Afganistan Halkları arasındaki bağlılığın çok eskilere dayandığını, Afganlıların Türkiye'ye duydukları ilginin aynısının Türklerin de Afganlılara duyduğunu belirtmiştir. "Afganistan, doğal durumu bakımından pek büyük bir öneme sahiptir. Biz Türkiyeliler, Asyalı bir milletiz. Afganistan'la ilişkilerimizin önemini kavramış bulunuyoruz. Afganistan'la ortak amaçlarımız vardır."

"BAĞIMSIZLIK, MİLLETLERE SU GİBİ HAVA GİBİ LAZIMDIR"

Rus Elçisi de konuşmuş, ondan sonra söz alan Azerbaycan Elçisi İbrahim Abilof, "İstiklal, milletlere su gibi, hava gibi lazımdır. Ezilen milletler bağımsızlığın kıymetini daha çok bilirler. Bu bayram yalnız sizin bayramınız değil, yüzyıllarca zulüm altında kalan Azerbaycan'ın ve Doğunun da bayramıdır. Doğu milletleri tamamen azat olmadıkça hiç birimiz silahlarımızı bırakmayacağız. (Alkışlar) demiştir. Türk ordusunun düşmana vurduğu darbeleri övmüştür. Sözünü "Yaşasın Afganistan, yaşasın ezilenler, yaşasın Doğu birliği" diye bitirmiştir.

Buhara temsilcisi konuşmasında Doğuluların birliğini övmüştür.

Afgan Elçisi tekrar ayağa kalkarak Batı cephesinde ordumuza Afganistan'ın selam ve saygısını iletmesini Mustafa Kemal'den rica etmiştir. "Doğuluların hakkı kabul edilmedikçe silahlarımızı elden bırakmayacağız. Hürriyet, kılıcın kabzasında bağlıdır" demiştir. Mustafa Kemal buna karşılık "Türkiye orduları öyle bir yeri savunuyorlar ki, bu yön yekvücut olan Doğu milletlerine çevrilmiştir. Bu konuda Türkiye ile Afganistan arasında büyük bir benzeyiş vardır. Afganistan nasıl Asyanın bir kapısı ise Türkiye de Asya için sağlam ve dayanıklı bir kale halindedir. Türkiye halkının en son bireyi kanını akıtıncaya kadar bu kalenin başarı ve zaferle korunacağına emin olunuz" cevabında bulunmuştur.

Hakimiyeti Milliye bu anma günü için: "Ankara için pek mutlu bir gece oldu. Afganistan'la memleketimiz arasındaki kuvvetli kardeşliğin derecesini bir kere daha göstermeye vesile teşkil etti" demektedir. (90)

BAĞIMSIZLIK BAYRAMI KUTLAMAK ÖLÜP DE YENİDEN DİRİLMEK KADAR OLAĞANÜSTÜ BİR OLAYDIR

Sebilürreşat da Afganistan'ın bağımsızlığının yıldönümü törenlerine geniş bir yer ayırmıştır. "Tam bağımsızlığını elde eden bir Müslüman devletin bağımsızlık töreni, Anadolu Müslümanlarını pek büyük sevinçlere boğdu. Gönüller heyecana geldi, ümitlerle doldu, kuvvet buldu. İslam dünyasının tamamiyle kurtulacağına bütün kalplerde tam güven hasıl oldu. Doğuda, yeni doğmaya başlayan bu güneş, her Müslümanın kalbine taze hayat verdi. Egemenlik nasiplerinden uzak, hüsrandan ibaret olan Müslümanların bugün bağımsızlık bayramlarını yapmak basübadelmevt kadar fevkalade bir olaydır. İnşallah diğer İslam devletlerinin bağımsızlık bayramlarını da böyle samimi ve kutsi bir surette yaparız" demektedir Sebilürreşat.

Afganistan'ın bağımsızlık bayramı sebebiyle Hacıbayram Camisinin karşısına düşen Elçilik binasına "Yaşasın bütün Müslümanların ve Doğunun birliği" levhası asılmıştır. Ankara halkı bu levhanın karşısında öyle duygulanmaktadırlar ki, saatlerce hayranlıkla onu seyretmektedir. Yukarı kata çıkınca özel olarak hazırlanmış duvarlarla kaşılaşılır. Bir yanda Anadolu haritası, karşısında hadisler, seçme mısralar: "Hürriyet kılıçların kabzasında bağlıdır", öte yanda, Mısır'da İngilizler tarafından idam edilen özgürlükçü şair Verdani'nin bir sözü: "El hürriyete ve istiklal, ayetan min ayetallah". Başka bir yerde, Ankaralılara pek sevimli gelen çehresiyle Emanullah Han'ın resmi. "O kadar yiğitçe bir yüz ki, insan bakmakla doyamıyor." Yanında Mahmut Terzi'nin fotoğrafı. Başka bir yerde bir pano. Bir dağ, arkasından güneş doğuyor. Altında "Afgan istiklali" yazıyor.

Dışarda mızıka çalmakta, okul çocukları, her sınıftan halk ile sokaklar dolu.

(88) Sebilürreşat, sayı: 485, 4 Haziran 1921.

(89) Hakimiyeti Milliye sayı: 447, 5 Mart 1922, Vakit sayı: 1518, 3 Mart 1922, sayı: 1520, 5 Mart 1922

(90) Aynı yerde.

DEVAM EDECEK

Afganistan'a gönderilen ilk Türk Elçisi Fahri Paşa. 16 Haziran 1922 tarihli Vakit gazetesinde Fahri Paşanın elçiliğe atanma haberi.

K.Maraş olayları duruşmasında

Cenaze yürüyüşü sırasında kışkırtıcılık yapan sanık tahliye edildi

ADANA (ÖZEL)

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi 3 nolu duruşma salonunda yargılanmaları sürdürülen K.Maraş olayları sanıklarından, cenaze yürüyüşü sırasında kışkırtıcılık yaptığı tespit edilen Ömer Şengül tahliye edildi.

Bilindiği gibi 24 Mart tarihinden bu yana aralıksız olarak devam eden duruşmalarda 5 Ocak tarihinde ara kararı gereğince K.Maraş'ta olayların geçtiği yerlerde yapılan keşiflerin tutanakları ile dinlenilmesine karar verilen savunma tanıklarının talimatla alınan ifadelerinin okunmasına devam edilmiş ve dün bitirilmişti. Daha sonra sanıklar ve sanık vekili avukatlar tahliye talebinde bulundular.

Mahkeme heyeti verdiği ara kararla sanıklardan Ömer Şengül'ü res'en tahliye etti. Diğer tutukluların tahliye taleplerini ve sanık vekili avukatların keşiflerin yenilenmesi taleplerini reddetti.

ÖMER ŞENGÜL

K.Maraş olayları sırasında ayakkabı boyacılığı yaptığı, Ulucami çevresinde şahitlerce "Ordu bizimle beraber, komünistler Ulucamiyi yakıyorlar, din elden gidiyor, komünistleri öldürelim" gibi sözler sarfettiği ifade edilen ve kışkırtıcılık suçuyla tutuklanan Ömer Şengül tahliye edildi.

Mahkeme ayrıca olaylar sırasında TRT kameramanlarınca Vilayete saldırı olayının çekilmiş filmlerini 14 Nisan günü izlemeyi kararlaştırdı. Duruşmalar 15 Nisan gününden itibaren huzuren dinlenmesine karar verilen şahitlerin dinlenmesi ile devam edecek.

K.Maraş katliamının öncesindeki olaylarda kışkırtıcılık yaptığı belirlenen Ömer Şengül ifade verirken.

Karadeniz'de ilkbahar için 100 bin ton gübre gerekli

TRABZON (ÖZEL)

Karadeniz Bölgesinde üreticinin ilkbahar için 100 bin ton gübre ihtiyacı olduğu açıklandı.

Zirai Donatım Kurumu Bölge Müdürlüğü yetkilileri Samsun, Amasya, Ordu ve Sinop'ta çiftçilere dağıtılacak gübrenin 100 bin ton tuttuğunu, bugüne kadar da Samsun Limanına gelen 36 bin ton gübrenin ilgili merkezlere dağıtıldığını açıkladılar.

ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Komer şimdi Basra Körfezine sevkedilecek güçleri planlıyor.

ABD "Yıldırım Ordu" tasarısının mimarı Robert Komer:

"Türkiye, Ortadoğu'da beklenmedik olaylara karışmamak konusunda çok kesin davranıyor"

■ ABD yönetimi Umman, Somali ve Kenya'daki üslerini geliştirmek için bütçeden para ayırıyor

■ Basra Körfezinde Sovyet tehdidine karşı geliştirilen "Yıldırım Ordu" 5 yıldan önce hazır olmayacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu Avrupa işlerinden sorumlu 4 Amerikalı senatörün Türkiye'ye gelmesiyle, Türkiye'deki Amerikan üsleri konusu tekrar alevlendi. Amerikalı senatörlerin Demirel, Erkmen ve Ecevit'le yaptıkları görüşmelerden sızan haberlerde, ABD'nin Türkiye'deki üslerinden Ortadoğu'daki bir müdahale için yararlanmak istediği söyleniyor. Demirel hükümetinin ise, üsleri NATO ile sınırlı gördüğü ve Ortadoğu'daki herhangi bir müdahaleye karıştırılmamasını istediği ifade ediliyor.

YILDIRIM ORDU TASARISI

ABD, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgaliyle dünyanın en büyük petrol yataklarının yattığı Basra Körfezi bölgesinin savunulması konusunda telaşa düştü. Basra Körfezi ABD, Batı Avrupa ve Japonya'nın candamarı sayılırdı. Buranın Sovyetlerin eline geçmesi, Moskova'nın Batıyı kolayca teslim almasına yol açabilirdi.

Bu hassas duruma karşılık, ABD yetkilileri bölgeyi savunma imkanlarını gözden geçirdiklerinde önemli boşlukların bulunduğunu gördüler. İstedikleri gibi kullanabilecekleri İran elden gitmişti. Türkiye eski Türkiye değildi. Üslerin ABD'nin istediği gibi kullanmasına izin vermiyordu. Suudi Arabistan ve Körfez Emirlikleri, ABD'nin İsrail yanlısı Ortadoğu siyasetinden hoşnut değildi. Artık ABD'ye güvenmiyorlardı.

Bunun üzerine ABD stratejistleri, bölgede üs edinme ve bölgeye hızla müdahale edebilecek bir güç oluşturma girişimlerini yoğunlaştırdılar. 150 bin askerden oluşacağı söylenen "Hızlı Sevk Kuvveti" (Yıldırım Ordu) fikri bu ortamda doğdu. 5 yıl içinde oluşturulacağı ve bugünkü fiyatlarla 10 milyar dolara malolacağı söylenen Yıldırım Ordu ABD veya Uzakdoğuda üslenecek. Bu kuvvetin silah ve gereçleri bu bölgeye yerleştirilecek ikmal gemilerinde bulunacak.

ÜS ELDE ETME ÇABALARI

Öte yandan, ABD yönetimi, Basra Körfezi bölgesinde kara ve deniz üssü elde etmeye de uğraşıyor. Fakat şu ana kadar ancak Umman, Kenya ve Somali'den olumlu bir cevap alınabildi. ABD yetkilileri, Umman'daki Tamarit, Masirah ve Sib havaalanlarını, Matrah ve Salalah limanlarını, Kenya'daki Mombasa, Embakasi ve Nanyuki havaalanları ve limanlarını, Somali'deki Berbera ve Mogadişu havaalanı ve limanlarını geliştirmek amacıyla bütçeden para ayırmaya çalışıyorlar.

Ne var ki, bölge ülkelerinin desteğini sağlamadan Sovyet tehdidine karşı koyma girişimleri ABD'nin içinde ve dışında eleştiriliyor.

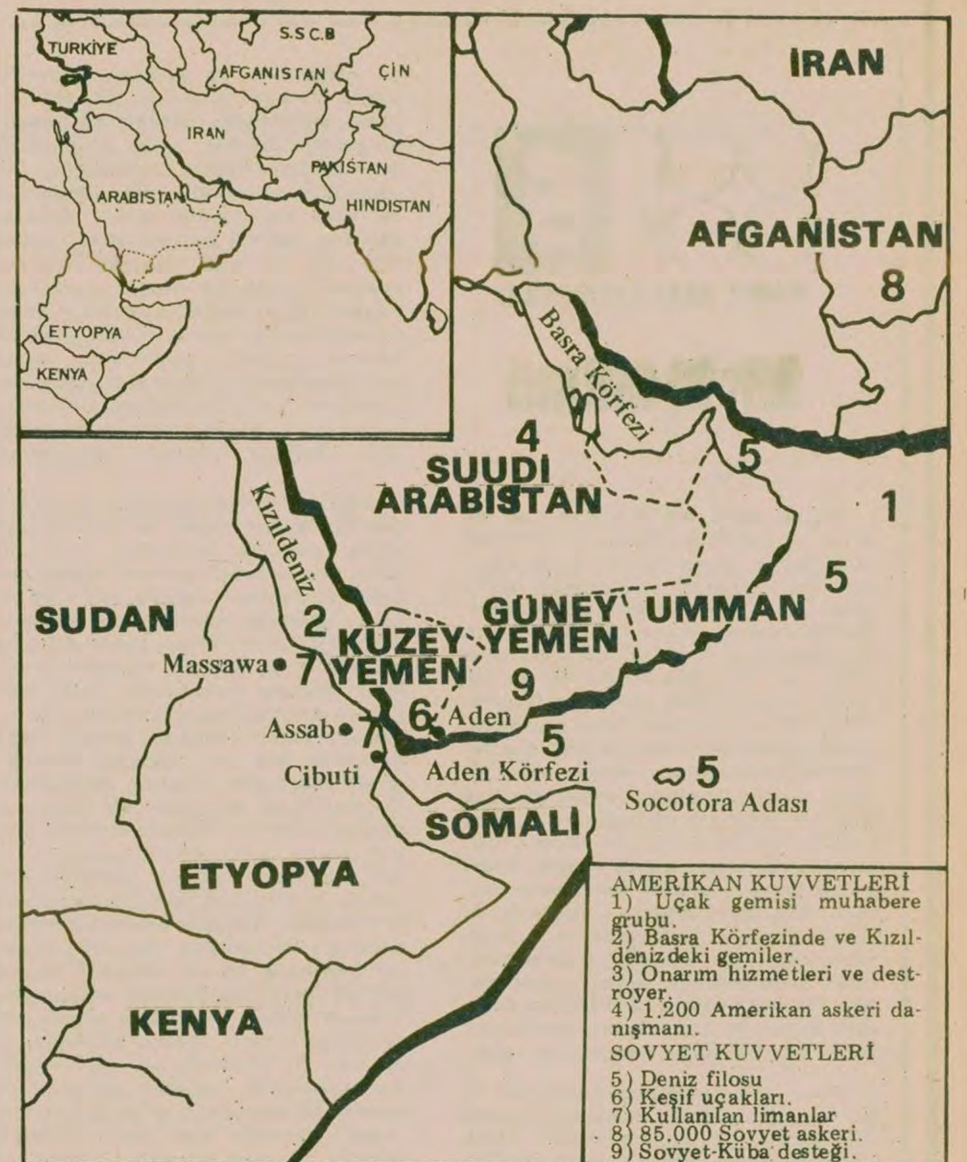
Her şeyden önce, bölge ülkelerinin ileri gelenleri, Ortadoğu'da Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkına saygı göstermeyen ve İsrail'i desteklemekte ısrar eden ABD yönetimine güvenmiyorlar. Bu durum özellikle Suudi Arabistan-ABD ilişkilerini etkiliyor. ABD'yi önemli bir destekten yoksun bırakıyor.

ABD içinde ise, bölgede elde edilen üsleri eleştiren sesler yükseliyor. Geçenlerde, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Alt Komitesinde bir konuşma yapan Cumhuriyetçi üye Paul Findley, "ABD'nin Sovyet tehdidine tek başına karşı koymaya çalışmasına kamuoyu muazzam bir direnç gösterecektir" diyordu. Findley, askeri malzemeleri depolalmak için Umman ve Somali yerine Mısır ve Türkiye'den yararlanılmasını istiyordu. (4 Nisan 1980 tarihli "Herald Tribune")

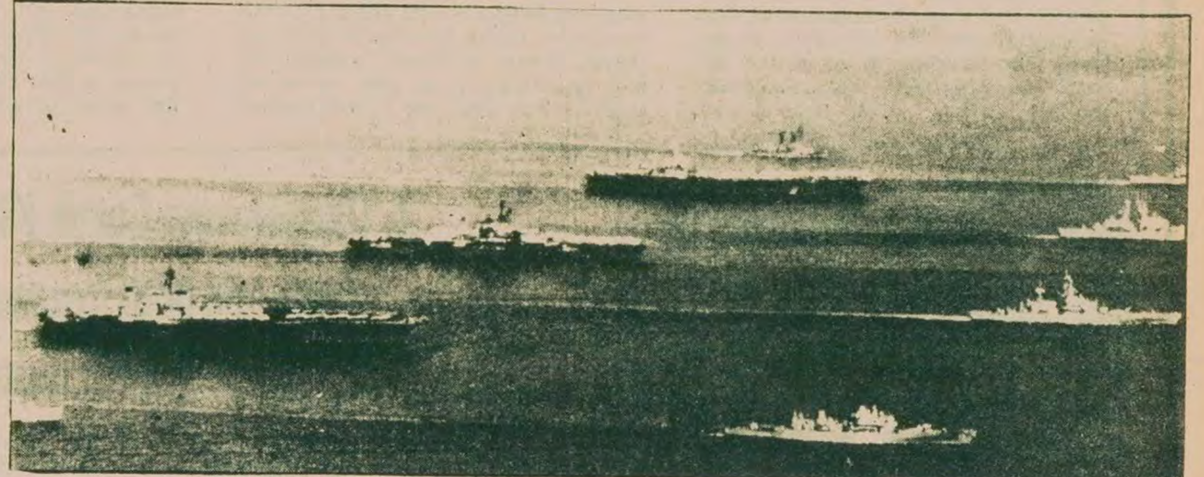
TÜRKİYE'NİN ÖNEMİ

Ancak, ABD yetkilileri Türkiye'nin Ortadoğu anlaşmazlığında araç olarak kullanılmaktan hoşlanmadığının farkında. ABD Savunma Bakanlığının "Yıldırım Ordu" projesinin mimarlarından, ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Robert Komer, Findley'e cevap olarak Türkiye'nin "Ortadoğu'da beklenmedik olaylara karışmamak konusunda çok kesin davrandığını" söylüyor.

Bu arada, ABD yetkilileri Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve askeri sıkıntılarından kaygı duyduklarını ifade ediyorlar. ABD'nin bölgedeki deniz filosunun kumandanı Amiral Harold Shear, bugün NATO'nun en büyük sorununun bu olduğuna işaret ederek "Bu konu, Afganistan işgalinden sonra daha da önem kazanmıştır" diyor.

Harita, ABD'nin ve Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu'nun Basra Körfezi ve Hint Okyanusu bölgelerindeki askeri varlığını gösteriyor.

Hint Okyanusunda seyreden Amerikan filosuna bağlı uçak gemileri ve muhripler.

Tasarruf sahipleri bankalardaki paralarını çekip gayrimenkullere yatırıyor

Mevduatları azalan Akbank, kredi verme işlemini dondurdu

●Tasarrufları bankalara çekebilmek için banka faiz oranlarının yeniden yükseltileceği ve bu konudaki çalışmaların ekonomik kurulda başladığı öğrenildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Mevduat sahiplerinin bankalardaki paralarını çekerek gayrimenkullere yatırma eğiliminin hızlanması üzerine bankalar zor durumda kaldı. Mevduatları büyük bir hızla azalan Akbank, kredi verme işlemini dondurdu. Diğer bazı bankaların da şimdilik büyük krediler vermeyi durdurdukları, mevduatların bankalardan çekilmesi eğiliminin sürmesi durumunda onların da dondurma işlemine geçecekleri öğrenildi.

Banka kredileri, normal olarak yaz ayları ortalarından sonbahara kadar donduruluyor. İlkbahar ayları ise bankaların en fazla kredi dağıttığı aylar olarak biliniyor. Bu nedenle, Akbank'ın nisan ayının ilk haftasında aldığı ve uygulamaya geçtiği bu karar ilgili çevrelerce "anlamlı" olarak değerlendiriliyor.

FAİZ ORANLARINI ARTIRMAK İÇİN ÇALIŞMALAR YAPILIYOR

Öte yandan, mevduat sahiplerinin ilgisini çekmek ve tasarrufu teşvik etmek amacıyla banka faiz oranlarının artırılması için Ekonomik Kurulda çalışmalar yapıldığı öğrenildi. Böyle bir çalışmaya girilmesinin önemli bir gerekçesinin de bankalardan mevduat çekme eğiliminin giderek hızlanması olduğu sanılıyor.

Bilindiği gibi, Demirel hükümeti tarafından uygulamaya konulan son faiz uygulaması yalnızca vadeli mevduata uygulanan faiz oranlarını artırıyordu. Vadesiz tasarrufa uygulanan faiz oranının çok düşük olması ise, tasarruf sahiplerini, paralarını bankada tutmak yerine gayrimenkul satın almaya veya başka biçimde tüketmeye yöneltiyor.

İŞ ÇEVRELERİ KARŞI

İşadamlarının, faiz oranlarının daha da yükseltilmesine kesinlikle karşı olduğu bildiriliyor. İşadamları tasarrufa uygulanan faiz oranlarının yükseltilmesinin kredileri daha da pahalandıracağını, böyle bir durumda ise yatırımların tamamen durabileceğini belirtiyorlar.

YORUM

Tasarruf sahiplerinin, paralarını bankada tutmak yerine gayrımenkullere yatırma eğilimi, istikrarsız bir ekonominin en temel göstergelerinden biridir. Paranın sürekli değer yitirdiği, enflasyonun dört nala gittiği ve devalüasyonu kanıksamış bir ekonomide paradan kaçmak, bu parayı da gayrimenkullere ve dayanıklı tüketim maddelerine yatırmak en akılcı davranıştır.

Türkiye'de şimdi olan budur ve bu, Türkiye'nin en büyük bankalardan birini kredilerini dondurma noktasına kadar götürmüştür.

Tasarruflara uygulanan faiz oranlarını artırmak yalnız başına bu eğilimi terse döndüremez. Kuşkusuz kısmı etkileri olabilir ama, kimse tasarrufların bankalara akın akın akacağını ummasın. Hem bu öyle bir operasyondur ki, faiz oranları ne kadar artırılırsa başarı şansı o kadar fazla olur, ama bu durumda da tehlikeli başka bazı sonuçlar doğurur. Tasarruflara uyguladığı faiz oranlarını da yükseltir ve maliyetleri artan yatırımlar geriler. İşadamlarının itirazları da bu noktadadır.

Kuşkusuz bu son girişim, IMF'nin direktiflerinden bağımsız olarak ele alınamaz. Bu girişim, IMF'nin hem "tüketimi kısın" hem de "yatırımları durdurun" direktiflerine uygundur. Burada AET Banka Kurumları Başkanı Clarotti'nin birkaç gün önce yapılan bir toplantıda Türkiye'de banka faiz hadlerinin serbest piyasa düzeyine yükseltilmesi gerektiğini söylediğini de hatırlatalım.

Grev nedeniyle THY'nin sadece uçak lastiğinden zararı 17 milyon

ANKARA (ÖZEL)

Ulaştırma Bakanlığı, grevdeki işçilere emeğinin karşılığını vermekten kaçınırken, Türk Hava Yolları'nın uçakların bakımsız kalarak, hava alanlarında beklemelerinden dolayı uçak lastiklerinden 17 milyon lira zarar ettiği belirtiliyor. Hangarlarda bekleyen 21 uçağın 156 lastiğinin değiştirilmesi gerektiği ve bunun 17 milyon 600 bin liralık ithalat gerektirdiği öğrenildi. Ayrıca beklemeden dolayı, yakıt, hidrolik motor aksamı ve conta değişimi masraflarının da büyük meblağlar tutuğu bildirildi.

Türk Hava Yolları'nın grevde olması nedeniyle yurt dışında çalışan işçilerin de zamanında işyerlerine ulaşmadıkları için iş akitlerinin feshedildiği bildirildi.

Öte yandan grev bitse dahi Türk Hava Yollarına ait uçakların seferlere hemen başlayamayacağı belirtiliyor. Uçaklar bakıma alınacağı için, seferlere grev bitiminden ancak 20-25 gün sonra başlanabileceği öğrenildi.

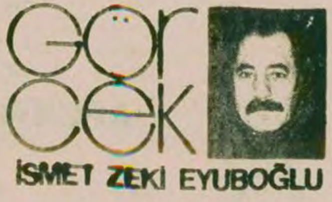
Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencileri:

"Toplu gidişler, katillerin öğrenci içine gizlenmesine neden oluyor"

GAZİANTEP (ÖZEL)

Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden bir grup, basına yazılı bir açıklama yaparak huzurlu bir öğrenimin sürdürülebilmesi için okula toplu gidiş ve gelişlerin kaldırılmasını, bunun eli kanlı katillerin, öğrenci düşmanlarının kutuplar içerisinde gizlenmesine hizmet ettiğini belirttiler.

Eğitim Enstitüsü öğrencileri basına yaptıkları açıklamada Gaziantep Valisine, Sıkıyönetim Komutanlığına ve Belediye Başkanına çağrıda bulunarak öğrencilerin sorunlarına çözüm bulunmasını istediler. Öğrenciler açıklamalarında öğrencilerin otobüs ihtiyacının çözülmesini de isteyerek bunun toplu gidiş-gelişin dağılmasında rol oynayacağını belirttiler. Açıklamada otobüs duraklarında eşkiyayı caydırıcı nitelikte önlemler alınması, okul idaresi ve öğretmenlerin yansız davranması, okumak isteyen öğrencilerle bütünleşmesi, hükümetin partizanca tutumuna son vermesi ve sürülen öğretmenlerin göreve iade edilmesi de istendi. Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencileri ayrıca okumak istemeyen ve eli silah tutan öğrenci düşmanlarının geniş öğrenci kesiminden ayırdedilmesini ve anarşi çıkaranların tespit edilip okuldan uzaklaştırılmasını da talep ettiler.

Görçek

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU

Şiir mi öldü mü

Bu ne biçim başlık şiir de ölür mü diyenler çıkabilir. Oysa şiir üzerinde düşünmeye, onun özünü, insan yaşamındaki görevini araştırmaya başlayınca ölüm denen olayın şiirin yarısında yer aldığını anlarız. Şiir ölür, onun gömüldüğü yer de kitaplıklarla eskilerin belleğidir. Şiir bellekte bir süs, bir bilgiçlik taslama öğesi olarak kaldıkça ölüdür. Onun yaşaması insan yaşamına insan dirimine girmesine bağlıdır. İnsandan çıkan, insandan doğan sonra insana, insanın yaşadığı gerçek olaylara yabancı kalan şiir ölmüştür artık. Onu yeniden diriltmek için düzenlenen toplantılar, övmeler, sağlık aşıları, bağışıklık iğneleri olumlu bir sonuç vermez. Şiir ölüm döşeğine düşünce, ozanlarda bir sıkıntı, bir kaygı başlar, toplantılar düzenlenir, karşılıklı övgüler söylenir, şiirin yüceliği, önemi, etkisi üzerine söylevler çekilir, ödüller bile dağıtılır. Bütün bu tür çabalar, çalışmalar gene de ölümden kurtaramaz şiiri.

Bütün insan yaratmaları gibi, şiir de bir toplum varlığıdır, insanın bir yanını dile getirir, bir sorunu açıklar. Daha doğrusu, insan denen yaratıcı varlığın anlaşılmasına yardımcı olur, olanak sağlar. Bunları başaran şiir diridir, ölümden yakasını kurtarmıştır. Bir ozanın yaşayışı, düşünme yöntemi, şiiri belli bir binektaşında buluşmazsa, birleşemezse ortada bir kopukluk, bir aykırılık var demektir. Böyle bir şiir "üç başlı" bir yaratıktır. Yaşayan insan, düşünen insan, şiir yazan insan eş varlık ortamında, eş yaratma doğrultusunda olma gereğindedir. Şiirden anlıyorsa, şiirin insan varlığındaki önemini, yerini biliyorsa. İnsan şiir yazar da gene şiirden anlamaz, bu doğaldır. Şiir yazmak bir beceridir, şiirden anlamak bir bilgi, bir uygarlık işidir özel bir yetişme, özel bir gelişme ister. Yaşayış biçimiyle düşünüş yöntemi arasında kopukluk olan bir ozanın şiirleri ölü doğmuş güzel bebeklere benzer. Bütün öğeleri eksiksiz olarak vardır, yerli yerindedir, güzeldir, uyumludur, ancak onu geliştirecek, olgun kişi durumuna getirecek dirilik özü yoktur. Onu kitap denen süslü salacaya (tabuta) koymakla diriltme olanağı sağlanamaz.

Bugün şiirimiz cançekişiyor dersek gerçeğe aykırı düşen bir kanı ortaya atmış olmayız. Özellikle, 1950 ile 1960 dönemlerinden sonra, birkaç gerçekçi ozanımızın dışında, şiirimize yaşatıcı, geleceğe kalıcı nitelik kazandıran olmamıştır. Yalnız şiirde değil bu mutsuzluk, öyküde de, romanda da öyledir, deneme türünde de. Ozan, kendinden kaçıyor, yaşadığını değil de yaşamayı kuruntuladığını, gerçeği değil de gerçek olmasını istediğini, dilediğini şiirleştirmeye çalışıyor. Anlaşılmazlık, burukluk, bulanıklık bir başarı sayılıyor nerdeyse. Gençler birbirini kırıyor, yollar, kırlar genç insanların, ilkokul çağında çocukların, geçimini sağlamak için didinen işçilerin kanlarıyla boyanırken, yaşama nerdeyse ocakta yanmaya dönüşürken bizimkiler içlerine kapanmış, Divan yazınının boyası değişik yerli basmalarına sarınmışlar. Toplum içinde toplumdan kopuk, insan içinde insana yabancı bir davranışları var. Bu durumda şiir nereye gidiyor demeyelim, nereden geliyor diye soralım birbirimize. Kişi kendi kendine "yeni" demekle yeni olmaz. Yenilik özdedir, yaşanan gerçekleri çağdaş bir anlayışla dile getirmekte, okuyucuya, topluma sunmadadır

Şiirin ölümüne yol açan, son dönemlerde eleştirici adıyla ortaya çıkan ölü yıkayıcılarıdır. Onlar, kendilerine gelir sağlamak, çevre yaratmak, yandaş bulmak için eleştiriyi bir araç olarak kullandılar. Böylelikle de "şiirden anlar" geçindiler. Bir ozanla yakınlık kurar, onun yazdıklarını över, göklere çıkarırsanız "şiirden anlar" olursunuz, beğenmediğiniz, eksik, tutarsız bulduğunuz yanları ortaya dökerseniz birdenbire "şiirden anlamaz" oluverirsiniz. Böylesine yersiz, böylesine sığ, tutarsız, geçersiz ölçü olur mu? Abdülhak Hamid'i göklere çıkaranlar, ona "şair-i azam", "üstad-ı azam", daha da ileri giderek "dahi-i muazzam" diyenler için şiirden anlıyor diyebilir miyiz? Gene onun için, "üstada ancak Shakespeare biraz yaklaşabilmiştir" söyleyenlere dedikleri doğrudur, yerindedir demek gülünç değil mi? Günümüzde değişen nedir öyleyse? Bırakalım yargıyı gelecek kuşaklar versin, birbirimizi övmekten, göklere çıkarmaktan, bu düşünceyle özel toplantılar düzenlemekten, ödüller, övgüler sunmaktan vazgeçelim artık.

Şiirini kendi beğencini doyurmak, gönlünün uyarınca söylemek eğiliminde olanlara bir sözümüz vardır: Kitap bastırmayın, yazdıklarınızı kendiniz yüksek sesle okuyup dinleyin. Yoksa hangi koşullar altında olursa olsun okuyucuya sunulan şiir ozanın duyduğu beğenilme gereksiniminden doğmaktadır. Bu durumda okuyucu istediğini söyleyebilir. Ondan övgü gelince şiirden anladığını, yergi gelince anlamadığını söylemek okuyucuya da, şiire de savgısızlıktır boyuna.

Şiirin belli, kendine özgü bir dili olduğunu söylemek inandırıcı değildir. Şiirin dili toplumun dili olma gereğindedir. Ayrı, özel bir dili olduğu söylenen şiir kimin için yazılır, kime sunulur? Toplumun diliyle konuşmayan bir şiirin toplumla, toplumu oluşturan bireylerle ilgisi yok demektir. İşte günümüzde bir kıyıya atılan, belli bir kuşağın çöreklendiği yörede kalan şiir bu türden bir üründür. Burada "şiir toplum içindir" görüşünü savunduğum sanılmasın. Şiir toplumun kurumlarından, öğelerinden biridir. Bu nedenle toplumdan ayrı bir varlık diye düşünülemez. Şiir belli sorunları olan, işlediği sorunlara kendi varlık ortamında çözüm arayan bir yaratmadır. Bu niteliği taşımayan şiir ölüdür.

2. Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarında ödül kazanan kitaplar belli oldu

ÜLKÜ TAMER (öykü)

MEHMET SEYDA (roman)

MUZAFFER IZGÜ (masal)

YALVAÇ URAL (şiir)

2. Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı etkinliği içinde yer alan "Çocuk yazınında görsel iletişim" konulu uluslararası sempozyum geçtiğimiz pazar günü sona erdi. Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından oluşturulan 45 kişilik çocuk jürisi, 1979 yılında yayınlanan tüm çocuk kitapları arasından bir seçme yaparak layık gördükleri kitapların yazarlarına, ödüllerini sempozyumun son gününde verdiler.

Hasta olduğu için ödül törenine katılamıyan Ülkü Tamer "Teleyunus" adlı öykü kitabı ile öykü dalında birincilik "Çocuklar da Savaştı" kitabı ile Afet Ilgaz ise ikincilik ödülünü aldı. Bunların yanı sıra şiir dalında "Müzik Satan Çocuklar" kitabı ile birinciliği Yalvaç Ural, "Sen Balık mısın" kitabı ile ikinciliği Veysel Çolak kazandılar. Resimli kitap dalında birincilik ödülünü "Pan ile Çiçeği" ile Fatih Erdoğan, ikinciliği "Mahallenin Uçurtması" kitabıyla Zafer Sükan aldı.

Masal dalında seçilen yapıtlar ise şöyle; Muzaffer İzgü "Uçtu Uçtu Ali Uçtu" ile birinci, Vasıf Öngören "Masalın Aslı" ile ikincilik ödülü.

Roman dalında çocuk jürisi birinciliği "Bastıbacak Ermiş" kitabı ile Mehmet Seyda'ya, ikinciliği ise "Kolo" adlı kitabı ile Vedat Dalokay'a verdi. Çocuklardan oluşan jüri yılın çizerini İsmail Gülgeç olarak belirledi.

Ünlü Çek romancı Vaculik baskılardan kurtulmak için uluslararası PEN Kulübe başvurdu

Abdullah Gürgün (Stockholm)

Çekoslovakyalı aydınlar baskı altında.... Çekoslovakyalı aydınlar yokluk içinde... Çekoslovakyalı aydınlar bizden dayanışma bekliyor...

Çok yazdık, çok söyledik bunları. Gene yazıyoruz. 11 Mart Salı günkü Dagens Nyheter gazetesinde okuduğumuz bir yazı, yeniden bizi bu konuya yöneltti.

Çekoslovakyalı romancıların en önde gelen isimlerinden biri de Ludvik Vaculik. Kitapları Çekoslovakya'da yasak. Yurt dışında basılıyor romanları....

L. Vaculik polise gidip gelmekten bıkmış, usanmış. Oturmuş Uluslararası PEN Kulübü Başkanı Per Westberg'e bir mektup yazmış. Çekoslovakya polisi yutar mı?.. Mektuba el konmuş. Ülkenin aydını da aptal değil ya... Polisin bu bayatlamış numaraları bilindiği için mektubun bir kopyası da dolaylı yollarla PEN Kulübü Başkanına ulaştırılmış.

Uluslararası Pen Kulübü Başkanı Per Westberg hem ünlü romancının mektubunu, hem de kendinin mektuba verdiği cevabı, Yazıişleri Müdürlüğünü yaptığı İsveç'in en büyük gazetesi Dagens Nyheter gazetesinde yayınlayarak kamuoyuna sundu. Biz de mektupları olduğu gibi Türkçeye çevirerek Türkiye kamuoyuna sunuyoruz.

VACULİK: "BENDEN ÜLKE DÜŞMANLIĞI YAPMAMI MI BEKLİYORSUNUZ?"

Prag, 16.2.1980

Sayın Westberg!

Hemen hemen düzenli olarak "konuşmak" için devlet güvenlik servisimize çağrılıyorum. Orada bana normal olarak benim yanıtlayamayacağım pek çok soru soruyorlar. 1979 aralık ayında Sven Persson firmasından (Çek döviz örgütü TUZEK'in resmi temsilcisi) 500 Çekoslovak kronu tutarındaki yardımı çektiğim için sorguya çekildim.

Benden paraları hangi nedenle aldığım soruldu. Ben de bu paraların mutlaka bir dayanışma fonundan geldiğini açıkladım. Bana ve diğer bazı yazarlara gelen bu paraları kimin gönderdiği sorusunu ise bildiğim kadarıyla cevapladım: İskandinavya'daki kültür örgütleri.

Bunun güvenlik servisini ilgilendirmeyeceğini ima ettiğimde, kendi kendime bunun arkasındaki grup ve kişilerin kimler olabileceğini ve benden bu yardımın karşılığında neler talep ettiklerini sormamı istediler! Yani benim ülke aleyhine çalışmalarımın ödüllendirildiği şeklindeki şüphelerini vurguladılar. Öfkeyle, güvenlik servisinin niçin İsveç'te konuyu araştırmadığını sordum. Bu arada ben, güvenlik servisinin güçlüklerle karşılaşacağını düşünerek daha kolay bir yola başvuruyorum: Açıkça soruyorum!

Zaman içinde sizin de bu "arkasında duran kişiler" arasında bulunduğunuzu öğrendim sevgili Westberg. Bu yüzden ve karşılıklı tanışlığımızı düşünerek size şu dilekle başvuruyorum:

Bana gönderilen paraların nereden geldiği ve bunlar karşılığı benden ne gibi ülke düşmanı çalışma talep edildiği veya istendiği konusundaki sorumu fon yönetimine iletiniz.

Cevabı lütfen doğrudan doğruya, (İçişleri Bakanlığı Obrancu miru, 170 00 Praha 7) adresine gönderiniz. Zira benim ona ihtiyacım yok. Benim durumum tamamen normal. Arkadaşlarınıza benim için yaptıkları ve yapacakları için teşekkürlerimi iletiniz.

Yürekten selamlarımla
Ludvik Vaculik

WESTBERG: "BİZ ÇEKOSLOVAKYA EDEBİYATINI DESTEKLEMEK İSTİYORUZ"

İçişleri Bakanlığına Prag.

Ludvik Vaculik mektubunda, -sizin de değişik yollarla mutlaka öğrendiğiniz gibi- benden Çekoslovakyalı yazarların İsveç'ten ne çeşit yardım aldığını açıklamamı istiyor. Bu, güvenlik servisinizi gereksiz bir görevden kurtarmak için gerekli.

"Yasa 77" fonu birkaç yıl önce resmi kaydını yaptırmış, açık bir Yönetim Kurulu ve tutanakları olan bir fondur.

Bu fon, çağrılar, toplantılar, konserler vs. yoluyla İsveç'in çeşitli yerlerinde değişik gruplardan ve bütün partilerden (Muhafazakarlardan, Sol Parti Komünistlerine, İsveç Komünist Partisine kadar) yüzbin İsveç kronu civarında para topladı. Kuruluş şüpheli kaynaklardan gelen bağışları reddetme hakkına sahiptir ve örneğin CIA'dan veya faşist kuruluşlardan yardım almayacaktır.

Paralar Çekoslovakya'ya açık gönderiliyor. Şimdiye dek kırk kadar yazara yardım edildi.

Sendikal örgütlerden atılan ve bu yüzden mesleklerinde çalışamayan kişilere insancıl amaçla yardım etmek isteyen herkes bu politik olmayan fona katkıda bulunuyor. Yardıma gereksinim duyanlar arasında yüzlerce yazar, gazeteci ve eleştirmen bulunuyor. Bunlar on yıldan fazla bir zamandan beri geçimlerini sağlama olanağından yoksundurlar.

Çekoslovakya edebiyatı, bizim de içinde bulunduğumuz Avrupa yazınının değerli bir parçasıdır. 194164-0 posta hesap numarası kanalıyla birkaç yazarın insanca koşullar altında çalışmalarına mütevazi bir katkıda bulunmak ülke düşmanı bir çalışma mıdır?

Per Westberg

Fatsa Belediyesinin düzenlediği Halk Şenliği devam ediyor

Fatsa Belediyesi tarafından düzenlenen ve 8 Nisan gününden itibaren başlayan "Fatsa Halk Şenliği 80", bugün de çeşitli gösterilerle devam ediyor. Bugünkü programda tiyatro, film, slayt gösterilerinin yanısıra bir de halk gecesi var.

Fatsa Halk Şenliği bugün saat 10.30'da Lale Sinemasında sunulacak bir çocuk oyunuyla sürüyor. Ordu Belediyesi Tiyatrosu Çocuk Tiyatrosu Kolu tarafından hazırlanan "El Üstünde Kimin Eli Var" adlı çocuk oyunu, saat 15.00'te ikinci kez sahneye gelecek. Saat 19.00 ve 21.00'de yine bir tiyatro oyunu sergilenecek. Ordu Belediye Tiyatrosu oyuncuları Fatsalı izleyicilere aynı yerde "Kendini Yazan Şarkı" adlı oyunu sunacaklar. Saat 19.00' da ayrıca Park Sinemasında bir slayt gösterisi yapılacak. Mimarlar Odasının hazırladığı gösteri "Konut Sorunu"nu irdeliyor.

Fatsa Halk Şenliği bu gece-si programını da Halk Gecesi ile sürdürecek. Fatsa Çocuk Korosu ve Halk Oyunları ekibinin katılacağı gecede şiirler okunacak. Halk ozanları Aşık Arabi, Ali Asker ve Alper Usal izleyicilere deyişler sunacaklar. Halk Gecesi saat 20.00'de Park Sinemasında yapılıyor.

Şenliğin bugünkü film gösterileri programında Yılmaz Güney'in imzasını taşıyan iki yapıt yer alıyor. Yılmaz Güney' le Tuncel Kurtiz'in başrollerini paylaştıkları "Umut" saat 20.30'da Park Sinemasında, senaryosunu Güney'in yazdığı ve Erkan Yücel ile Kamuran Usluer'in oynadıkları "Endişe" yine aynı saatte Şan Sinemasında izlenebilecek.

Hitler Olimpiyatı ve boykot —1—

Hitler için Brundage'nin olimpiyatlara katılması tayin edici bir meseleydi

BAŞLARKEN

Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve değişik ülkelerin olimpiyat komiteleri spora siyaset karıştırıldığı gerekçesiyle Olimpiyatların boykotuna karşı çıkıyorlar. 1936 Olimpiyatları sırasında da aynı tartışmalar yapılmıştı. O zaman Olimpiyatlara siyaset karıştırılmasın diyenler Hitler'in dünyayı uyutma siyasetinin destekleyicileri olmuşlardı. Bugüne ışık tutması amacıyla 1936 yılında Olimpiyatlarla ilgili olarak yapılan tartışmaları yayınlıyoruz.

Hitler'in dünyayı uyutma siyasetinin aleti olan Olimpiyat Komitesi üyeleri Hitler'in barışcı görünmesine hizmet ettiler.

● "Olimpiyatlar sırasında Nazi imparatorluğunun günlük kararmış yaşamı bir damla su gibi buharlaşıp yok olmuştu... Hitler Almanyası adaletli (!) bir ülkeye dönmüştü."

Bir yönetici Alman boks şampiyonu Schmeling'i telefonla arar ve Amerika'ya gidip önemli kişileri, boykot yapılmaması konusunda etkilemesini ister.

O sırada Amerika Olimpiyat Komitesi Başkanlığını Brundage yapıyordu. Ve Hitler için Brundage'nin Olimpiyatlara katılması tayin edici bir meseleydi.

Amerika'da boykot hareketleri gün geçtikçe güç kazanıyor ve yürüyüşler mitingler yapılıyordu. Hatta bir seferinde 35 bin kişinin katıldığı bir miting yapıldı ve Olimpiyatların boykot edilmesi istendi. Amerikalı Yargıç Mahoney bu sırada Berlin Olimpiyatlarına karşı yapılacak mücadelenin Nazi rejimine karşı yapılacağını belirtiyor ve kamuoyunu etkiliyordu.

Scmeling, Amerika'ya gider. Brundage ile karsılaştığında boykot yanlılarının etkisini hemen farkeder... Brundage, Amerikan ekibinde çok sayıda zenci ve Yahudi bulunduğunu belirterek "Onlara Almanya'da dokunulmayacağına dair kim garanti verebilir" diye sorar. Schmeling, hemen oracıkta Olimpiyatların "dürüst" bir şekilde yapılacağına garanti verdi.

Aslında Brundage'nin bu çeşit garantilere pek ihtiyacı yoktu. Çünkü o dar kafası ile politikanın sporla hiç bir ilgisi olmadığına ve Almanların hoş insanlar olduğuna çoktan karar vermişti. Kısa bir süre önce Almanya'ya bir gezi yapmış ve Yahudi sporcuların engellenmediklerine (!) dair fikir sahibi olmuştu. Çünkü Brundage gezisi sırasında rejim tarafından seçilmiş Yahudiler ile görüştürülmüştü...

Bu görüşmeden sonra Schmeling Olimpiyatların yapılacağından emin bir şekilde Almanya'ya döner. Boykotçular önemli bir darbe yemiştir artık.. Olimpiyatlar yapılır. Yazar Ursulan Von Kardoff o günleri şöyle anlatır:

"O günkü oyunlar aralıksız bir festival idi. Nazi imparatorluğunun günlük kararmış yaşamı bir damla su gibi buharlaşıp yok olmuştu... Hitler Almanyas adaletli bir ülkeye dönmüştü (!).

Amerikalı olimpiyat tarihçisi Richard Mandell'in tespiti ise şöyle: "Nazizmi başından sonuna kadar gözlerden gizleyen bu festival olmaksızın düşünülemezdi..."

Çünkü başından itibaren Hitler'in Olimpiyatlarını ne pahasına olursa olsun Berlin'de yapması isteği dış politik nedenlerden kaynaklanıyordu. Nazilerin uyguladıkları terör Almanya'ya uluslararası kötü bir ün kazandırmıştı.

(DEVAMI VAR)

12. Uluslararası Akdeniz Bisiklet Turu başladı

İçel Kriteryumunu Bulgar Mihail Tanev kazandı

İÇEL

12. Uluslararası Akdeniz Bisiklet Turu'nun ilk etabı İçel Kriteryumunu Bulgaristan (A) takımından Mihail Tanev kazandı.

Türkiye'nin A ve ümit olmak üzere iki takım ile katıldığı yarışta Tunus ve Lassa bisikletçileri zayıf gözüktüler.

29 bin 600 metrelik kriteryumun ilk beş derecesini şu pedallar kazandı.

1— Mihail Tanev (Bulgar) 41.39
2— Hans Joacham (D. Alman) 41.49
3— Vintima Ion (Romen) 41.54
4— Şendoğan Yörük (Türkiye A) 41.59
5— Stranbel Bodo (D. Alman) 41.59

Takım sıralamasında ise birinci sırayı Doğu Almanya 2.05.57 lik derecesiyle ikinci sırayı Bulgaristan A takımı 2.05.57' lik derecesiyle, üçüncü sırayı da Romanya takımı 2.05.57'lik derecesiyle aldı.

Altay, Lüleburgaz'ı 4-1 yenerek final oynamayı garantiledi

Galatasaray Adana Demirspor'u deplasmanda yendi: 3-2

HAKEMLER: Celal Türkx, Yalçın Baytarxx, Celal Keçeci xxx

ADANA DEMİRSPOR: İzzet xx (Hasan xx), Adnan xx, Orhan xx, İlyas xx, Necmettin xx, B.Orhan xx, Eren xx, Rasim xx (K.Ercan xx), Müjdat xx, Ercan xx, Nevzat xx

GALATASARAY: Eser xxx, Müfit xx, K. Metin xxx, Güngör xx, Fatih xxx, Gürcan xx, Metin xx, Mustafa xx, Turgay xxx, Hasan xx, Orhanxx

GOLLER: 9. dk. Metin, 24.dk. Turgay, 51. dk. Turgay (Galatasaray), 55.dk. Müjdat, 90. dk. Nevzat (Adana Demirspor)

ADANA

Türkiye Kupası final karşılaşmaları ilk maçında Galatasaray deplasmanda Adana Demirspor'u 3-2 yendi ve finali oynamak için büyük bir avantaj kazandı.

Galatasaray karşılaşmaya hızlı başladı. Üst üste geliştirdiği ataklarla 9. dakikada K.Metin'in 24. dakikada da Turgay'ın ayağından kazandığı gollerle 2-0 öne geçti. İlk yarı Adana Demirspor eline geçen fırsatları değerlendiremeyince 2-0 Galatasaray'ın lehine sona erdi.

İkinci yarıda değişiklikler yapan Adana Demirspor üst üste akınlar geliştirmeye başladı. Ancak bu akınlarına karşılık 3. golü yemekten kurtulamadı. 51. dakikada Turgay takımını 3-0 öne geçirdi.

Golden sonra seyircinin aleyhte tezahüratı nedeniyle karşılaşma 3 dakika durduruldu. Daha sonra oyun yeniden başladı. 55. dakikada Müjdat attığı golle durumu 3-1 yaptı. Karşılaşmanın bu skorla sona ereceği sanılırken sürpriz bir gol daha atıldı. 90. dakikada Müjdat Adana Demirspor'a ikinci golünü kazandırdı. Ancak karşılaşma Galatasaray'ın 3-2'lik üstünlüğü ile sona erdi.

ALTAY LÜLEBURGAZ'I 4-1 YENDİ

Türkiye Kupasının ikinci yarı final ilk maçında Altay Lüleburgaz'ı 4-1 yenerek ikinci maç için çok büyük avantaj elde etti. Altay ilk yarıyı 2-1 önde kapadı.

Türkiye Kupası yarı final ikinci maçları 23 Nisan tarihinde oynanacak.

Christian Haas.

Britta Knickenberg

Koşanların çocukları da koşuyor

Almanya'da gençliğinde koşmuş birçok çiftin çocukları da şimdi koşuyor ve başarılı sonuçlar elde ediyor.

Almanların başarılı atleti Britta Knickenberg son Avrupa Kapalı Salon Atletizm Yarışında 60 metre şampiyonu oldu. Britta'nın babası Manfred 1964 yılında 100 metrede 10.3, 1965'te 10.3, 1966'da 200 metrede 20.9'luk bir derece yapmıştı. Britta'nın annesi Maren ise 1958'den 1962'ye kadar bütün 100 metre finallerine katıldı. 1961'de 11.9 ile şampiyon oldu.

Almanların yeni isim yapan atletlerinden Christian Haas Kapalı Salon Avrupa Atletizm Şampiyonasında 60 metrede 6.55 ile rekor kırdı. Christian Haas'ın babası Karl Friedrich Haas 400 metrede olimpiyat ikincisi. Annesi Maria Haas Avrupa beşli yarışlarında üçüncü olmuştu.

Anne Grieses 200 metrede gençler şampiyonu. Annesi İlze 1955 ve 56'da uzun atlamada Almanya ikincisi oldu. Babası ise 50 kez basketbol milli takımında ve hentbol milli takımında yer aldı.

Anne Grieses annesi ve babasıyla birlikte koşarken.

Beden Terbiyesi Ankara Bölge Müdürü Çetin Şahiner ajanlarla görüşecek

ANKARA

Beden Terbiyesi Ankara Bölge Müdürü Çetin Şahiner, Ankara bölgesinin spor faaliyetlerinin daha iyi yürütülebilmesi. yeni sezon çalışmaları, bütçe ve federasyon programlarına göre yapılmış ya da yapılacak müsabakaların düzenlenmesi, gözden geçirilmesi, dilekler ve istekleri içeren ve bölgenin tüm ajanlarının hazır bulunacağı bir toplantı yapacak. Toplantı 11 Nisan Cuma günü yapılacak.

Avrupa Güreş Şampiyonasına yalnız serbestçiler katılacak

ANKARA

Beden Tierbiyesi Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre Avrupa Güreş Şampiyonasına serbest güreş milli takımımızın katılacağı bildiriliyor.

Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin açıklamasında Teknik Komitenin kendisine greko-romencilerin Türkiye'yi Avrupa'da temsil etme yeteneği olmadığını söylediklerini belirtti ve "Ben de onlara katıldım" dedi.

Salih Bora'nın tekrar aday kadroya alınmasının sözkonusu olmadığını belirten Salih Bora'nın disiplinsiz olduğunu bu yüzden dünya şampiyonu olsa da gereken dersi alması gerektiğini söyledi.

ABD' DE YAPILACAK VOLEYBOL HAKEM KURSUNU TÜRKİYE' DEN İKİ TEMSİLCİ DAVET EDİLDİ

ANKARA

ABD Kentaki Üniversitesinde 9-23 Ağustos günleri arasında yapılacak olan Uluslararası Voleybol Antrenör Kursuna Türkiye'den iki temsilci davet edildi.

IVBF ve Norceca Antrenörler Komisyonu tarafından düzenlenen kursta dünyaca ünlü beş voleybol hocası ders verecek.

Öğrenildiğine göre, gidiş geliş ücreti katılanlara ait olacak. Her kursiyer kurs ücreti olarak 200 dolar ödeyecek.

Erteleme maçları en kısa zamanda oynanacak

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı İbrahim İskeçe bazı kulüplerin maçların maksatlı ertelendiği yolundaki iddiaları üzerine yaptığı açıklamasında "Gerekirse lig maçlarını kaydırıp, tehir maçlarını oynatacağız" dedi.

İskeçe özellikle ligde başa oynayan takımların ve kümede kalmak için mücadele veren takımların maçlarının bir an önce yapılmasını istediklerini belirtti.

Hamitbey köylüleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

Önceleri arı gibi gidip geldikleri garajdaki Sahil Kıraathanesi önünde toplanmışlar köylüler. Yılların çilesine bir de sel felaketi eklenmiş, acı içindeki yüzlerinde çizgiler daha bir derinleşmiş. "Geçmiş olsun" diyoruz, kısaca "sağolun" diye cevaplıyorlar. Köye gitmek istediğimiz, nasıl ulaşabileceğimizi soruyoruz. Aralarına alıyorlar, çay ikram ediyorlar. Biraz sonra köydeki hayvanlara motorlu kayıklarla yem götüreceklermiş, beraber gidebilirmişiz.

Dışarda, bir ara duran yağmur tekrar başlıyor. Arkasından suyun aniden yükselmeye başladığı haberi ulaşıyor kahveye. Ortalığı hüzünlü bir suskunluk kaplıyor. "Suyun yükselmesi halinde daha neler olabilecek?" Neler olmaz ki. Suyun seti aşıp, kalan hayvanları alıp götürmesi işten bile değil. Köylüler suskunlukla kabaran suları seyrederken, Hamitbey bucağı köyünden Yaşar Gündüz'ü dinliyoruz. Selin başlangıcını anlatıyor:

"CAMİNİN İKİNCİ KATINA SIĞINDIK"

"Selin geleceği haberi bize perşembe günü verildi. Askeri birlikler geldi, 'şiddetli su geliyor' dediler. Biz inanmadık. O gün su tarlalara girmeye başlamıştı. Bu sefer de geçen yıllardaki gibi olacak sandık. O yüzden ben ertesi gün diğer köylülerle birlikte Ceyhan'a gittim. Garajda kahvede otururken muhtar geldi, 'Aman, sel her tarafı basıyor, geri dönün' dedi. Bizi hemen devlet arabalarıyla köye götürdüler. Su köye girmişti. O gün öğleden sonra çoluk çocuğunu alan arabalarla köyden ayrıldı. Biz köyde kaldık. Caminin ikinci katına sığındık. Baktık ki cami yıkılabilir, hayat tehlikesi var, o gece saat 22.00-23.00 sıralarında Hamitbey köyüne taşındık. Önce çocukları.. Motorlu kayıklarla.. Geceyi orada geçirdik.

"Pazar günü gelen iki helikopterle Mercimek köyüne geçtik. Oradan da Ceyhan'a. Herkesi istediği akrabasının yanına bıraktılar."

Beklediğimiz çiğit kabuğu yüklü traktör geldi. Köye hayvanlarının başına gidecek köylülerle birlikte yola koyulduk. Yarım saat yolculuktan sonra sel baskınına ve kara ulaşımı kesilen Hamitbey bucağı, Hamitbey köyü, Mercin ve Karamezar köylerine sefer yapan motorların yanaştığı "Kırık Değirmen" iskelesine vardık.

İlk durağımız olan Hamitbey köyüne gidecek köylülerle birlikte motorlu kayığa bindik. Kayık 19 kişiyle "Kırık Değirmen İskelesi"nden demir aldı.

Binlerce dekar beyaz altın tarlaları şimdi mazotlu, gübreli kirli sarı renkteki sularla kaplı. Varacağımız köyler uzaklarda, sis çökmüş birer ada görünümünde. Elli dakika kadar gidiyoruz motorla. Hamitbey köyü göründü. Köylüler kıyıda bekleşiyorlar. Köylülerle birlikte kuru konutlardan biri olan ilkokuldayız. Okulun tek dersliği barınak haline getirilmişti.

Hamitbey köyü, Hamitbey bucağından 1,5 kilometre doğuda meyilli bir arazi üzerinde kurulu. Bu yüzden köyün 40 hanesinden 8'i selden zarar görmemiş. 3 konut tamamen oturulamaz halde, 5 hane çadırda kalıyor. Diğer evlerin sakinleri ise köyü terketmişler...

50'ye yakın köylü susuz, ilaçsız, çaresiz... Suların çekilmesini bekliyorlar. O güne kadar gelen yardımları anlatıyorlar:

"Baskından sonra Bakanlar geldiler. Yazdılar, çizdiler, size hemen yardım olarak, ilaç, yiyecek, yem göndereceğiz dediler. Bizzat vali içtiğimiz sel suyunu gördü, size ilaç göndereceğim dedi. Göndermedi.. Bugün altıncı gün..."

Kar suyunu, pislik karışmış, lağım suyu karışmış suyu içmekten hayvanlar zehirlenmeye başlamış, hastalık başgöstermiş malda. "Bir arkadaş Vali Beye, 'biz bu sudan içiyoruz' dedi. Vali Bey dudağını ısırdı Ama hâlâ ilaç göndermediler. Biz yanlış ettik, Vali Beye bu sudan bir bardak ikram edecektik, o zaman ilaç gönderirlerdi" diyor bir köylü.

"ADAMBAŞI 30 GRAM ŞEKER GÖNDERDİ HÜKÜMET"

"Bakan Bey" de göndereceği yardımların listesini yazmış, çizmiş. Sonra kendisinden de makarna ilave etmiş, "Kaynatıp kaynatıp yersiniz" demiş. Demiş ama, adam başı 20 gram çay, 30 gram şeker gönderilmiş. Buyrun, kaynatıp kaynatıp için...

Hamitbey köyü muhtarı Osman Özer anlatıyor, azalardan Recai Aydın, Durmuş Öztürk, Ziya Aydın, Yusuf Mermi anlatıyor, taleplerini sıralıyorlar:

"Hasar gören evler yaptırılmalıdır. Yahut konut kredisi verilmelidir.

"Çiftçinin borçları ertelenmelidir.

"Sel baskınının tekrarı halinde en azından konutlarımızın kurtarılabilmesi için köyün aşağısında kalan evlerin 60-70 santim yükseltilmesi gerekiyor. Bunun için gerekli yardımların bir an önce yapılmasını istiyoruz.

"Derhal sağlık önlemleri alınmalıdır. İçme suları temizlenmeli, kolera, sıtma, tifo hastalıklarına karşı köylüler aşılanmalıdır."

YARIN: HAMİTBEY BUCAĞI VENEDİK'E DÖNMÜŞ

TV' de basın toplantısında Türkeş var

ANKARA (ÖZEL)

Televizyonda Basın Toplantısı programının bu akşam yayınlanacak bölümüne MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş katılacak.

Türkeş, programda Milliyet, Günaydın, Tercüman ve Millet gazeteleri ile Yankı Dergisinin "Türkiye'yi tehdit eden iç ve dış tehlikeler" konusunda yöneltecekleri soruları cevaplandıracak.

DEMOKRAT KATILMIYOR

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in TV'de katıldığı "Basın Toplantısı" adlı programa soru sormak üzere çağrılan Demokrat gazetesi toplantıya katılmayacağını açıkladı.

Gazetenin Ankara Temsilcisi Ergin Atasu imzasıyla yayınlanan açıklamada şöyle denildi:

"Türkiye toplumunun çıkarına, insan haklarına, demokrasiye, tüm emeği ile geçinenlerin onuruna ve canına her şeyin üstünde değer verdiğimiz için Alpaslan Türkeş'in TV'deki basın toplantısına katılmayı reddediyoruz. Halkımızın yurdumuzun ve tüm insanlığın yararına gördüğümüz bu tavrımızın sadece Türkeş'in basın toplantısına ilişkin olduğu bilinmelidir.

Avukatlar Gününde konuşan İzmir Baro Başkanı H.Basri Güder: "Ülkemizde savunma hakkının tam anlamıyla varlığından sözedilemez"

İZMİR (ÖZEL)

AVUKATLAR gününde İzmir Barosu tarafından düzenlenen törende konuşan Baro Başkanı Avukat Hasan Basri Güder, "Ülkemizde savunma hakkının tam anlamıyla varlığından sözedilemez" dedi.

İzmir Baro Başkanı, hazırlığın gizliliği kalkanı arkasına saklanarak, savunmanın meseleleri görüp incelemesinden adeta kaçınıldığını belirtti. "İthamın başladığı yerde savunmayı görmek istemeyen ve savunmayı tanımayan bir düzenleme ve düşünüş karşısında savunma hakkının tam anlamıyla varlığından söz edilemez" dedi.

Tutuklu sanıkların avukatları ile görüşüp haberleşmelerinde çıkarılan güçlüklerden ve engellemelerden de yakınan Güder, "Bütün bunların sonucunda hukukun üstünlüğü ilkesi kavram olarak kullanılmaktan ileri gidemez, adaleti yaralanmaktan kurtaramayız" diyerek, "İddia ile aynı şartlara sahip, tüm imkanları sağlanmış, ithamın başladığı yerde yerini almış bir kurum olarak savunma hakkını tanıyan yasal düzenlemelerin yapılmasını" istedi.

İLANEN TEBLİGAT
İstanbul 12. İcra Memurluğu
1980/2577

Borçlu: Sami Salman — Altı yol Efes Çarşısı No: 54-55 Gülsam Tic. Kadıköy-İSTANBUL

Alacaklı Burgaz A.Ş. vekili Sadi Ergün'e olan 39.400. Tl ile icra masrafları 8 Ocak 1980'den itibaren %10 faizi ve vekil ücreti ile birlikte olan borcunuzdan dolayı adınıza gönderilen ödeme emrinin bila tebliğ iade edilmiş ve yapılan zabıta tahkiki neticesinde adresiniz tespit edilemediğinden iş bu ödeme emrinin gazete ile ilanen tebliğine karar verilmiştir. İş bu ilanın gazetede neşrinden itibaren 30 gün içinde ödemeniz takibin dayanağı senet kambiyo senedi niteliğine haiz değilse 25 gün içinde merciie şikayet etmeniz, takip dayanağı senet altındaki imza size ait değilse yine bu 25 gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmeniz aksi takdirde icra takibindeki kambiyo senedi altındaki imzanın sizden sadır sayılacağı, imzanızı haksız yere inkar ederseniz 100 Tl.den 5000.TL ye kadar para cezası ile mahkum edileceğiniz, borçlu olmadığınız veya borcun itfa veya imhal edildiği veya alacağın zaman aşımına uğradığı hakkında itirazınız varsa bunu sebepleriyle birlikte 25 gün içinde tetkik Merciine bir dilekçe ile bildirerek merciden itirazınızın kabulüne dair bir karar getirmediğiniz takdirde cebri icraya devam olunacağı, itiraz edilmediği ve borç ödenmediği takdirde 30 gün içinde 74. madde gereğince Mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız, hapisle tazyik olunacağınız, hiç mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız ihtar ve tebliğ olunur.

İst. 12. İcra Memuru

(Basın: 2601-366)

İstanbul'da dört kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Eskişehir'de geçen cumartesi günü meydana gelen olaylarda 5 kişinin öldürülmesinin intikamını aldıklarını öne süren saldırganlar İstanbul'da dört kişiyi öldürdüler.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Haznedar İlkyuva Caddesindeki tabelacı dükkanı sahibi Kaya Mutlu dün saat 08.15'de işyerine gelen, henüz kimlikleri saptanamayan iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Yetkililer Kaya Mutlu'nun olay yerinde öldüğünü, işyerine "Eskişehir olaylarının intikamı alınıyor herşey THKP—C için" imzalı bir bildiri bırakıldığını kaydettiler. Güvenlik kuvvetlerinin eşkalleri belirlenen iki katilin yakalanması için çevrede aramaya girdiklerini belirttiler.

THKP-C adına saldırı düzenleyen bir kişi de eski Edirne Asfaltı Hürriyet Mahallesi 16 nolu işyerinde bulunanları taradı ve Ali Sait ile Hayrettin adlı iki kişiyi öldürdü. Katil kaçtı.

Aksaray'da da Yusuf Çobanoğlu adlı bakkalın dükkanına giren silahlı iki kişi bakkalı öldürüp kaçtılar. Bu katiller de THKP-C imzalı bir bildiri bırakıp kaçtılar.

KAHVE BASAN 5 KOMANDOYU HALK YAKALATTI

Kahve basan 5 komando yakalandıktan sonra çıkarıldıkları mahkemede tutuklanarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildi.

Önceki akşam Cumhuriyet Mahallesi Uğur Kıraathanesini basan 5 komando silah çekerek halkı tehdit etmiş, "Solcular dışarı çıksın" diyen komandolar, kahvede bulunanların tepkisi üzerine oradan uzaklaşmak zorunda kalmışlardı.

Vatandaşların ihbarı sonucunda yakalanan İmdat Kebapçı, Suat Yayıl, Sedat Tarkan ve Fikret adlı komandolar mahkemece tutuklanarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildiler.

Olaya katılan Selçuk Taşkıran adlı komandonun ise arandığı bildirildi.

CUMHURİYET SAVCISININ KATİLİ YAKALANDI

Tokat'ın Niksar ilçesinde görevli bulunan Cumhuriyet Savcısı Nihat Gerçek'in katili olduğu belirlenen Seyfettin Top yakandı. Suçunu itiraf ettiği bildirilen sanıkla beraber, ona yardımcı olan iki kişi daha yakalanarak gözaltına alındı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

BÜLENT ÖZTÜRKMEN'İN DURUMU

Önceki gün yaralanan Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı eski 12 Mart sorgucularından Bülent Öztürkmen ile makam otosu şoförü Hüseyin Günaydın'ın sağlık durumlarının iyiye doğru gittiği, ancak şoförün sol gözünün işlevini yapamayacak durumda olduğu öğrenildi.

ANKARA'DA

Ahmet Şahbaz adlı 21 yaşındaki bir mobilyacı sokakta uğradığı silahlı saldırı sonunda hayatını kaybetti.

Kayaş Araplar köyünde Hüseyin Köse adlı kişiye ait olan bir otomobili benzin dökerek yaktıkları bildirilen üç kişi yakalandı.

Ankara Şentepe semtinde devriye gezen güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya giren Erdoğan Aydın, Hikmet İstanbullu, Doğan Karakuş ve Fahrettin Büyükayaoğlu adlı kişiler yakalandı.

Numune Hastanesinden heyet raporu almak için gelen Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri komandoların saldırısına uğradı. Saldırıda bazı öğrenciler taşla yaralanırken, saldırıya uğrayan 5 öğrenci de gözaltına alındı.

Numune Hastanesinin kapısının önünde toplu halde rapor almak için bekleyen Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri, 30 kadar komandonun taşlı saldırısına uğradı. Taşlardan korunmak isteyen öğrenciler hastanenin içine girerken, atılan taşlardan giriş kapısının camları kırıldı. Olaydan korkan bir kadın hasta da bayıldı.

Daha sonra olay yerine gelen polislerin komandoları engelemediği, Gazi Eğitimli öğrencileri dağıtmaya çalıştığı görüldü. Polislerin saldırıya uğrayan öğrencileri copladığı ve beşini gözaltına aldığı bildirildi.

Öte yandan başhekimin koruma polisi Yusuf Kürkçü'nün de öğrencilere saldırdığı ve eski başhekimin yanında birkaçını yumrukladığı öğrenildi.

MEM-DER'İN AÇIKLAMASI

Mem-Der Genel Sekreteri İsmet Gücavlı polisin hastaneden alınmasını istedi. Gücavlı Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Nihat Özer'e gönderdiği açık mektupta şunları belirtti:

"Sayın komutan, bu ilk değil. Polisin yanlı tutumu sürüyor. Sürdükçe huzur sağlanamaz, anarşi ve terör önlenemez. Sağlık hizmetleri de yerine getirilemez. Biz Mem-Der olarak, hastaneden polisin alınmasını ve taraflı davrandığı için olayları önleyemeyen görevlilerden hesap sorulmasını diliyoruz."

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir'in çeşitli semtlerinde iki ev kurşunlandı bir ev ve bir terzi dükkanına patlayıcı madde atıldı. Olaylarda yaralanan ya da ölen olmadı.

ARAMALAR SÜRÜYOR

Eskişehir'de bir süre önce meydana gelen ve beş kişinin ölümü, dört kişinin de yaralanması ile sonuçlanan olaylarla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü ve iki kişinin göz altına alındığı bildirildi. Yetkililer bu arada özel bir ekibin de kurulduğunu, çalışmalar sırasında elde edilen ipuçlarının Cumhuriyet Savcılığına verildiğini açıkladılar.

Ordu'nun Ulubey ilçesinde de üzerlerinde tabanca bulunan Tevfik Akçay ve Aydın Güzpınar adlı iki kişi gözaltına alındı. Perşembe ilçesinde de bir ihbar sonucu aranan Durmuş Kaya'nın üzerinde bir tabanca ve 60 mermi ve 41 boş kovan bulundu. Durmuş Kaya ilk sorgusunda tutuklandı.

TRABZON'DA

İzinsiz bildiri dağıttığı için gözaltına alınan İsmail Doğan adlı bir kişinin üzerinde bir tabanca ve 18 mermi ele geçirildi

KONYA'DA

Beyşehir Lisesinde yöneticileri istifaya çağırarak gösteri yapan öğrencilerden 16'sı öğrenimi engelledikleri gerekçesiyle tutuklandı.

ORDU'DA

Ünye ilçesinde bir süre önce sol görüşlü bir kişiyi yaralayan Zekeriya Çaplı ve İsmail Lüleci adlı komandolar yakalanarak tutuklandılar.

Ulubey ilçesinde iki kişi silah ve mermilerle yakalandılar. Bir minibüs içinde oturdukları koltukların altında tabanca bulunan Tevfik Akçay ve Aydın Gözpınar gözaltına alındılar.

Perşembe ilçesinde de tabanca ve 60 mermi ile yakalanan Durmuş Kaya tutuklandı.

KAYSERİ'DE ADAM YARALAYAN ÜYD'Lİ KOMANDO SİLAHIYLA YAKALANDI

Kayseri'de Fevzi Çakmak Mahallesinde önceki gün Adil Türkaslan adlı bir komando 7.65 çapında silahıyla birlikte yakalandı. Adil Türkaslan'ın özellikle Arguncuk kasabasında silahlı saldırı olaylarına karıştığı ve Mehmet Sakarya adlı bir genci yaralamaktan arandığı bildiriliyor.

Önceki akşam yaraladığı Mehmet Sakarya'nın kardeşi, Adil Türkaslan'ın yakalanmasını sağladı. Polis, şikayet üzerine Adil Türkaslan'ı, üzerinde çok sayıda Ülkü Yolu Derneğine ait bağış makbuzu ve 7.65 çapında silahıyla birlikte yakaladı. Adil Türkaslan'ın üzerinde çıkan makbuzların bir kısmını kullandığı, üzerinde 20 bin, 30 bin lira gibi büyük miktarlar yazılı olduğu saptandı. ÜYD'li komando sevkedildiği mahkemece tutuklanarak cezaevine kondu.

ERKEK ELEMANLAR ALINACAKTIR

Başmüdürlüğümüzün İşletme servislerinde boş 64 adet ve boşalacak memur kadrolarının doldurulabilmesi için 25.4.1980 günü saat 14.00'de yapılacak sınavda kazananlar arasından yeteri kadar eleman alınacaktır.

Sınava gireceklerin aşağıda istenilen belgeler ile birlikte en geç 21.4.1980 günü mesai bitimine kadar Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki Personel Müdürlüğüne şahsen müracaatları ilan olunur.

Fazla bilgi 66 93 14 no.lu telefondan alınabilir.

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜ

SINAVA GİRECEKLERDE ARANILAN ŞARTLAR:

1— Lise ve Ticaret Lisesi mezunu olmak. (Muadili okul mezunları alınmayacaktır)
2— Askerliğini yapmış olmak.
3— 30 yaşından büyük olmamak.

SINAVA KATILACAKLARDAN İSTENİLEN BELGELER:

1— Nüfus Cüzdanı (Aslı) (Askerliğini yaptığına dair belge)
2— Diploma veya tahsil belgesi (Aslı)
3— 1 adet fotoğraf.

(Basın: 13174-367)

Dev-Solcular...

(Baştarafı 1. sayfada)

Yavuz ve Dede Çelik adlı polis memurları öldü. Diğer bir olayda da İsmail Atik ve Mustafa Gürdal adlı polis memurları yaralandılar. 1 Nisan günü Trabzon'da meydana gelen bir olayda ise yine bir bombalı pankartı etkisiz hale getirmeye çalışan Şener Yalçın adlı bir polis memuru yaralandı. 3 Nisan günü Bayrampaşa'daki bir işhanını basan ve THKP-C üyesi oldukları bildirilen iki kişi işyeri sahibi Kazım Memikli ve oğlu Zeki Memikli ile işçi Harun Yanartaş ve Meftun Küpeli'yi kurşuna dizdiler. 1 Nisan günü ise Ortadoğu gazetesi Başyazarı İsmail Gerçeksöz açılan yaylım ateşi sonucu öldürüldü. Gerçeksöz'ün cesedinin yanına "30 Mart 6 Nisan Devrim Şehitleri Haftasıdır-Dev-Sol" yazılı bir bildiri bırakıldı.

Son olarak da Alibeyköy'de bir bakkal dükkanına giren ve THKP-C mensubu oldukları bildirilen 4 kişinin bakkal sahibi Şükrü Bölükbaşı, oğulları Ahmet ve Orhan Bölükbaşı ile olay yerinde bulunan bekçi Ali Samur'u kurşuna dizmeleri tepki ile karşılandı.

Dev-Sol adlı örgütün protesto ettiğini söylediği Kızıldere olaylarında 10 genç 12 Martçılar tarafından hunharca katledilmişti. Ancak Dev-Sol adlı örgütün bir hafta içinde Bayrampaşa ve Alibeyköy'de bu katliamlara benzer iki toplu katliam gerçekleştirmesi, bu örgütün de 12 Martçılarla aynı kafada olduğu şeklinde yorumlandı.

Tiyatro

Harbiye Şehir Tiyatrosundan hareket eden kafile Şişli Camisine geldi. Burada kılınan öğle namazından sonra aile kabristanına gidildi. Tiyatromuzun unutulmayacak isimlerinden değerli sanatçı Mehmet Karaca dostlarının son saygı duruşundan sonra toprağa verildi.

1900 yılında doğan Mehmet Karaca sanat yaşamına 27 yaşında iken Raşit Rıza Tiyatrosunda başlamıştı. 1940'ta Şehir Tiyatrolarında çalışmaya başlayan Mehmet Karaca uzun süreden beri hasta idi.

Külahlı buğday taban fiyatının 15 Mayıstan sonra açıklanabileceğini söyledi

ANKARA (AA)

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı, buğday taban fiyatlarının 15 Mayıstan sonra açıklanabileceğini bildirerek, çiftçiyi memnun edecek bir taban fiyatı vereceklerini söyledi.

Külahlı, geçen yıl 16 milyon 700 bin ton buğday üretildiğini, bu yıl bunun üstüne çıkılabileceğini belirterek, 1 milyon ton buğdayın dışarıya ihraç edilmesi konusunda çalışmaların yapıldığını anlattı.

IMF heyeti...

(Baştarafı 1. sayfada)

sın.

— Türk lirasının resmi karşılığı, dış piyasalardaki değişiklikleri takip edilsin, zorlama kurlar uygulanmasın, lira dış piyasadaki dalgalanmalara uygun olarak değer değişikliğine uğrasın.

— Devlet ekonomiye, fiyat mekanizmasına müdahale etmekten vazgeçsin, fiyatları piyasadaki arz-talep dengesi düzenlesin.

GÖRÜŞMELER

Woodward heyeti bu sabahtan itibaren Ankara'da Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal Başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Hazine Genel Müdürlüğü ve Merkez Bankası uzmanlarından oluşan bir heyetle görüşmelere başlıyor. IMF heyeti ayrıca çeşitli kurum ve kuruluşlarla da görüşüp durum hakkında bilgi alacak.

IMF heyetinin 15 gün kadar sürmesi gereken Ankara'daki temasları sırasında hazırlayacağı bir ara raporu, 15 Nisanda yapılacak OECD Türkiye'ye yardım toplantısına sunacağı ve bu raporun orada alınacak kararlarda etkili olacağı bildirildi

IMF heyeti temaslarının sonunda ise Washington'daki IMF Merkezine temasları konusunda bir rapor verecek ve bu rapor çerçevesinde yeni bir stand-by anlaşması kaleme alınacak.

IMF bu stand-by anlaşmasının üç yıllık olmasını istiyor. Hükümet ise genel olarak daha kısa süreli bir anlaşmadan yana.

IMF heyeti bununla birlikte, Demirel hükümetinin bu stand-by anlaşmasının getirdiği yükümlülükleri yerine getirecek kadar bir süre iktidarda kalıp kalamayacağını da araştırıyor.

AP Cumhurbaşkanlığı...

(Baştarafı 1.Sayfada)

ğunu araoilecek ve dışarıdan sağlanacak destekle Cumhurbaşkanı seçilecek bir aday bulmakta büyük güçlükle karşılaşıldığı bildirildi.

AP'de Genel Başkan Süleyman Demirel'in adayı olarak görülen Senato Başkanı ve Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in MSP'nin kesin karşı çıkması ve dışarıdan destek bulması imkanı az olduğu için seçilemeyeceği anlaşıldı.

Bu arada Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen AP dışında oldukça olumlu karşılanırken, MSP yetkilileri Erkmen'e oy vermeyeceklerini bildirdiler. Bir MSP yetkilisi, "Erkmen'in mason olduğunu" ileri sürerek oy vermeyeceklerini belirtti.

Bazı AP'lilerin aday olarak 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim eski Komutanı Faik Türün'ü ileri sürdükleri öğrenildi. Türün'ün geçmişi nedeniyle MHP'nin, Nakşibendi olması nedeniyle MSP'nin oyunu alacağını ileri sürmelerine rağmen, AP Grubunda da Türün'e karşı çıkanlar bulunduğu öğrenildi. Karşı çıkanların bir kısmı Türün'ün seçilmesinin işleri bir çıkmaza sokacağını, bir kısmı ise bu üç parti dışında Türün'e bir tek oy bile çıkmayacağını söylüyorlar.

AP Genel Başkan yardımcısı Saadettin Bilgiç ve çevresi ise Bilgiç'in adaylığında diretiyor.

Bu gelişmeler karşısında görüştüğümüz bir AP Genel İdare Kurulu üyesi, "Bu mesele daha uzar. Gerçi Süleyman Bey bizim partiden bir adayı deneyecek, ama seçilme şansı şimdilik gözükmüyor. Bu durumda CHP ile AP'nin anlaşması gerekecek. Ama şu ana kadar geçen zaman içinde köprüler oldukça kötü bir şekilde atıldı. Ayrıca iki partinin üzerinde öyle kolayca birleşebilecekleri bir aday da gözükmüyor. Çünkü CHP, AP'den, AP de CHP'den aday istemiyor. Bu durumda geriye Kontenjan Grubu kalıyor. Ama oradaki isimler üzerinde anlaşma ihtimali de zayıf" şeklinde konuştu.

AP GRUBU

Öte yandan AP Ortak Grubu dün sabah toplanarak Cumhurbaşkanlığı seçimi meselesini görüşmeye başladı.

Bu arada AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in yurd dışına gitmiş olan parlamenterlere derhal dönmeleri için haber gönderdiği bildirildi. AP'li parlamenterlerin bugünkü oylamaya yetiştirilmelerine çalışılıyor.

AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel grup toplantısına girerken, gazetecilerin sorularını cevaplandırdı.

MSP'nin AP ve CHP'nin aday çıkarması için 48 saat süre verdiği ve aksi halde kendi "aksiyon planı"nı uygulamaya geçeceği yolundaki açıklamasını hatırlatan gazetecilere Demirel, "Partilerin adayı diye bir şey sözkonusu değildir. Arzulu arkadaşlar, TBMM'de gerekli oyu sağlayacaklarına kani olurlarsa ortaya çıkarlar" karşılığını verdi.

BİLGİÇ'İN ADAYLIĞI

AP Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Sadettin Bilgiç'in bugün TBMM Birleşik Toplantısında aday gösterileceği öğrenildi.

Bilgiç, partisinin dün yapılan Ortak Grup toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken "Üç partinin Grup Başkanvekillerinin önerisi ile Cumhurbaşkanlığına aday gösterileceğini belirterek, "Üç partinin grup yöneticilerinin teveccühlerine inşallah TBMM de iştirak eder" dedi.

Üstündağ...

(Baştarafı 1. sayfada)

tışma çıkan köy Şikestun'dur. Bu köy Ahmet Türk'ün yeğeni Ferhan Türk'e aittir. Ahmet Türk ile Ferhan Türk'ün arası açıktır" şeklinde konuştu.

CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi Siirt Milletvekili Nebil Oktay, Sakarya Senatörü Hasan Fehmi Güneş ve Samsun Senatörü Muharrem Bartın'dan oluşan heyetin raporunu basına açıklayan Üstündağ, Kasrı Kanco, Şikestun ve Menteşe köylerinde jandarmanın operasyona başladığını, Şikestun köyünde Selman Doğru isimli teröristin ateşi sonucu bir yüzbaşı, bir assubay ve bir erin öldüğünü anlattı.

Operasyonun Kasrı Kanco köyünde de yapıldığını söyleyen Üstündağ olay yeri ile Ahmet Türk'ün evinin arasında 1500 metrelik bir mesafe olduğunu savundu.

Üstündağ soruları cevaplarken, Selman Doğru'nun Apocular denilen örgütün üyesi olduğunu belirtti. CHP döneminde Apocular hakkında yürekli önlemler alındığını iddia eden Üstündağ, Demirel iktidarını önlem almamakla suçladı.

MHP KONUSU

Üstündağ bir soru üzerine gazetemizin MHP yöneticilerine silah dağıtıldığına ilişkin haberinin doğru olduğunu belirtti ve "Bize bu konuda Trabzon'dan haberler geldi. Trabzon'da MHP militanlarına ve yöneticilerine silah ruhsatı verildiği bildirildi. Bu konuyu araştırmak üzere bir CHP heyeti Trabzon'a gönderilecektir" dedi.

Türk-İş, kıdem tazminatının sınırlandırılmasına karşı çıkıyor

ANKARA (ÖZEL)

Türk-iş'e bağlı sendikaların İcra Kurulları hükümetin işçi sınıfına karşı izlediği politikayı değerlendirmek üzere toplandı. Toplantıyı açan Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, bu toplantıda saptanacak sorunların ve alınacak tavsiye kararlarının bugün başlayacak olan Yönetim Kurulu toplantısında görüşüleceğini söyledi. Daha sonra konuşan Genel Sekreter Sadık Şide, sorunları 12 maddede topladı. Bu maddeler şöyle:

Eşel-mobil, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu, sosyal önlemler ve Türk-İş'in teklifleri, en az geçim indirimi, vergi adaleti, kıdem tazminatı, Tarım ve Orman İş Yasası, işçilerin devletten alacakları, toplusözleşmelerin durumu, KİT'lerin durumu, işçi-memur ayrımı ve diğer sosyal yasalar.

Şide, konuşmasında kıdem tazminatı meselesine değinirken, Anayasa Mahkemesinin tavan sınırlamasını geçen yıl iptal ettiğini ve bir yıl süre tanıdığını hatırlatarak, "Bu süre 14 Nisanda dolacak. Bugüne kadar yeni bir yasa getirilmedi. Bu durumda emekli olacaklar arasında kıdem tazminatı bakımından çok keskin farklar olacaktır. Örneğin 12 Nisanda emekliye ayrılan bir işçi 540 bin lira alacakken, 14 Nisanda emekli olan bir işçinin kıdem tazminatı 900 bin lira olacaktır. Ancak Çalışma Bakanlığının hazırladığı bir teklifin uygulamaya konulması halinde bu miktar 420 bin liraya inecektir" dedi ve bu sınırlamaya karşı çıktı.

Toplantıya daha sonra basına kapalı olarak devam edileceğini duyuran Denizcier'e karşı, Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan, toplantının açık sürmesini istedi. Ancak bu istek Denizcier tarafından geri çevrildi. Öte yandan Şide, toplantıya Türk-İş'e bağlı 32 sendikanın 5'inin çeşitli nedenlerle katılamadığını belirtti.

Askeri Elektronik Teçhizat Fabrikası üretime başladı

ANKARA (ÖZEL)

KARA Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfınca yürütülen çalışmalar sonunda kurulan Askeri Elektronik Teçhizat Fabrikası dün üretime başladı. Fabrikada askeri alanda gerekli olan telsiz, telefon gibi elektronik aletler üretiliyor. Fabrika yalnızca askeri değil, sivil alanda da ihtiyaçları karşılayabilecek kapasiteye sahip.

Ankara'nın Macunköy'ünde dünkü törende bir açılış konuşması yapan Kara Kuvvetleri Komutanı ve Kara Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Orgeneral Nurettin Ersin, fabrikanın yurdumuza yaklaşık 50 milyon dolarlık döviz tasarrufu sağlayacağını söyledi.

Orgeneral Ersin'den sonra konuşan Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Genel Müdürü Turhan Olcaytu da, Aselsan'ın ortaklarının Kara Kuvvetlerini Güçlendirme ve Donanma Vakfı, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı olduğunu söyledi. Olcaytu konuşmasında, bu fabrikanın tamamen halkın kendiliğinden verdiği paralarla oluştuğunu, hiç bir sivil savunmanın da halkın katkısı olmadan gelişemeyeceğini söyledi.

Fabrikanın açılışı vakfın kurucularından emekli Orgeneral Eşref Akıcı tarafından yapıldı. Daha sonra konuklar fabrikayı gezerek üretim

Avukatların, Adalet Bakanlığından izin alınmadan

ANKARA (ÖZEL)

CHP Zonguldak Milletvekili Burhan Karaçelik, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılarak avukatların Adalet Bakanlığından izin alınmadan yargılanması önerisine karşı çıkarak, Barolar Birliğini, tüm avukatları ve hukukçuları bu tasarıya karşı mücadeleye çağırdı.

Dün bir basın toplantısı yapan Karaçelik, değişiklik önerisini eleştirirken, "Bu şekilde avukatlara sağlanan güvence ortadan kaldırılmaktadır. Böylece Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde savunma görevi yapacak olan avukatlara emir gereğince ve o emrin izin vereceği ölçüde görev yaptırılmak amaçlanmaktadır" dedi. Karaçelik şöyle devam etti:

"1961 Anayasası 31. maddesi hükmünce savunma hakkı kişinin temel hakkı olarak kabul edilmiştir. Bu madde uyarınca avukatların görevlerinden doğan, ya da görevlerini yerine getirdikleri sırada işledikleri suçlardan dolayı kovuşturma yapılabilmesi Adalet Bakanlığının iznine bağlanmıştır. Kovuşturma yapılabilmesi ise özel usullere tabidir. Aynı şekilde avukatların görevlerinden dolayı tutuklanması, mahkum edilmesi önlenmistir."

Özalp...

(Baştarafı 1. sayfada)

berleşmede gizlilik esastır. Bize bazı ihbarlar gelmiştir. Bu gizlilik esasının bozulduğu ihbar edilmiştir. Bunları değerlendiriyoruz. Bu değerlendirme sonucu gereken yapılacaktır."

Ulaştırma Bakanı önceki gün İstanbul'da, şehirlerarası santral memurlarının sorunlarını incelerken, bazı telefonların dinlendiği ve aleyhte kullanıldığı yolunda açıklamada bulunmuştu.

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 – 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Bergerstr. 146/2 5 Frankfurt a.M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı	
3 aylık	900 TL.	3 aylık	1125 TL.
6 aylık	1800 TL.	6 aylık	2250 TL.
1 yıllık	3600 TL.	1 yıllık	4500 TL

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak portası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340 - 741

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Yanlışa karşı doğruyu savunma geleneği olmadığı gibi, bunun için bir mücadele de yürütülmüyor. Boyun eğme temelinde oluşan birlik, 'cesur adamların' tek başına kaldıkları zaman teslimiyeti sonucu, dağılıyordu

ESKİ THKO'LULAR ANLATIYOR 3

"Bizim için en büyük yıkım Hüseyin İnan'ın yakalanması oldu"

● "Dağa giderken Cihan Alptekin, 'Ömer Ayna kalsın, Konsolosluk basılsın. Ya başarır arkadaşları kurtarırız, ya hep birlikte ölürüz' demişti"

● Çatışmada üç kişi öldükten sonra dağda kalacak durumumuz kalmadı. Ne yapılacağını kimse bilmiyordu. Değişik yerlerden gelen 22 kişi içinde grupçuklar oluştu. Karamsarlık ve panik başladı."

AYDINLIK— Oysa sizinkisi gibi eylemlere girenlere "cesur adam" deniyor. Bakıyoruz yenilgi kısa sürede çöküşe ve moral bozukluğuna yol açıyor. "Cesur adamlar" çeşitli özellikler gösteriyor. Bu kısa sürede yılğınlığa düşmeyi nasıl yorumluyorsunuz?

SEYFİ ALKAN— Bu tür örgütlerde birlik, demokratik bir temele dayanmıyor. Ahbap çavuş ilişkisi egemen. Genellikle örgütler başka bir grubun baskısıyla oluşuyor. Oluşan hareket içinde siyasi mücadele olmadığı için örgütün başka bir baskıya teslim olması kaçınılmaz oluyor.

Yanlışa karşı doğruyu savunma geleneği olmadığı gibi, bunun için bir mücadele de yürütülmüyor. Sonunda bir zamanların "cesur adamları" hapishanede, poliste, savcıda onların baskısına teslim oluyor.

Konunun bir başka yanı da, bu tür örgütlerde insanın örgüte karşı ideolojik güveni olmuyor. Girmişsin. Üzerindeki baskı ve koşullar neyi gerektiriyorsa onu yapıyorsun. Böylece batağa battıkça batıyorsun.

RECEP SAKIN— Örgüt başarılı eylem koyduğu sürece "cesur adam"sın. İşler kötüye gitti mi paniğe kapılıyorsun. Örgütün ideolojik temeli, siyaseti yok. Olmadığı için olaylardan çabuk etkileniyorsun. İşler kötüye giderken bir süre idare ediyorsun, panik başlayınca ne yapılacağını bilmiyorsun. Daha önce silahlı eyleme girmişsin, adam bağlamışsın, araba çevirmişsin, banka soymuşsun, Balgat Üssüne girerken silahlı çatışmayı göze almışsın. Ama Nurhak'ta bu hava kayboldu. Bizi sürükleyenler yakalanmıştı. Geride kalan bizlerin siyasi bilgileri ve bu mücadelenin sorumluluğunu yüklenecek yetenekte kişiler olmadığımız ortaya çıktı. En ufak bir olay, sürtüşmeye yol açıyordu. Balgat'a girerken Sinan şarjörünü düşürmüştü. Hiç kimse üzerinde durmamıştı. Dağda böyle bir şey olsa, büyük problem oluyordu, hücum ediliyordu şarjörü düşürene.

Biz "cesur adamlar" Sinanların ölümünden sonra dağdan inmeye mecbur kalınca, aşağımızdaki karayolundan 40 kilometre yolu yürüye yürüye Elbistan'a gittik. Orada ufak bir çocuktan medet umduk. Çocuğun yardımıyla silahlarımızı gömdük. Bize elbise temin etmesini istedik. Parkadan, postaldan bir an önce kurtulmak istiyorduk. Silahlı eylemcilikten bir anda meşru görünüm kazanmaya çalışan insanlar olduk. "Cesur adam"dan eser kalmadı.

TÜRKAN SABUNCU: Yılgınlık şöyle çıktı. İdam durumundaki arkadaşları kurtarmak isteği vardı. Ama bunu başaracağımızı düşünmüyorduk. Sonunda içimizde ölme isteği kuvvetlendi. Hepimiz ölsek de kurtulsak duygusuna girdik. Aynı durumu Cihan Alptekin ve Ömer Ayna'da da gördüm. Cihan dağa giderken arkada Ömer'i bırakmak istiyordu. Konsolosluk basılsın, ya başarırız, arkadaşları kurtarırız, ya hep birlikte ölürüz diye düşünüyordu. Biz de katılıyorduk buna. Hareket yenilgiye uğramıştı, idam olacak arkadaşlarla birlikte ölmekten başka bir şey düşünemiyorduk.

RECEP SAKIN— Nurhak'ta yedi kişinin Amerikan üssünden adam kaçırmaya gitmesi de aynı anlamda bir eylemdi. Kızıldere'ye gidenlerden farkı yoktu. Sinanlar da ölmeye gidiyorlardı.

SEYFİ ALKAN— Herkes kendi cezasını kendisi vermeye gidiyordu şeklinde değerlendirmek yanlış olmaz.

RECEP SAKIN— Yenilgi öyle bir çöküşe yol açtı ki, Atilla Keskin, yürüyüşte mola yapıldığında silahını unuttu. Gerilla, silahını nasıl unutur? Artık harekete isteksizlik hakimdi. Ateşin başında tembel tembel oturur olduk. Bir kere gelmiştik buraya. Bir şey olacaktı, ama ne? Heves kalmamıştı.

SEYFİ ALKAN— Bir kere girmiştim harekete. Umutsuzca sürdürmekten başka çare göremiyordum.

Hüseyin insanı baskı altında tutardı. Korku verirdi. Çekingenlik yaratırdı. Ama hiç bir zaman heyecan vermiyordu, çünkü o ne derse oluyordu. Hiç kimse fikrini söyleyemiyordu. Söylemeye kalksa kimse dinlemiyordu. Hüseyin yakalanınca birçok şey birden yıkıldı. "Cesur adamlar" artık ne yapacaklarını bilmiyorlardı.

AYDINLIK— Dört Amerikalının kaçırılmasından sonra Denizler dağa ulaşabilselerdi, durum ne olurdu?

RECEP SAKIN— Değişik bir durum olmazdı. Sonuç değişmezdi. Aynı sonuca Kürecik'te Amerikan üssünü basma eyleminden sonra varırdık. Çünkü bir kere siyasi olarak çizgi yanlış. Geniş bir çalışma, kitlelerle bütünleşme yok. Öyle bir anlayış yok. Dağda eşkiya bile olsan halkın yardımına ihtiyacın var.

SEYFİ ALKAN— Ya da ağanın.

RECEP SAKIN— Bırak siyasi bir örgütü, bizde eşkiyanın anlayışı bile yoktu. Bize ekmek getiren bir kişi vardı. 22 kişi dağda, tek başımıza, ne kadar yaşayabilirdik?

TÜRKAN SABUNCU: Ekmek getiren Mustafa Dayı hastalansa da gelmese, herkes açlıktan ölürdü.

RECEP SAKIN— Dağdayken çevreyi tanıyorduk güya. Oysa 2 kilometre ötesini bilmiyorduk. Sonunda Elbistan'a karayolundan gittik ve yakalandık. Dağları öğrenememiştik.

AYDINLIK— Ne yapıyordunuz dağda?

RECEP SAKIN— İlk başta kültür fizik gibi bir şeyler yapıyorduk. Daha çok sohbet ediyorduk. Kitap getirmiştik ama kitaplar çantadan tövbe çıkmadı. Bir de ağırdılar ki. Yanımızda iki üç torba harita vardı. Kırklareli'ninki dahil. Haritalar ODTÜ'den yürütülmüştü. Ele ne geçmişse yanımıza verilmişti. Bulunduğumuz yörenin haritasını inceledik. Aynı haritadan bize baskın yapan komando albayının da elinde vardı.

Nurhak'ta çatışmada üç kişi öldükten sonra dağda kalacak durumumuz kalmadı. Ne olacak, nerede buluşulacak bilinmiyordu. Açıkça bir tasfiye vardı. Dağdaki 22 kişi çeşitli yerlerden gelmişti. Daha önce eylem arkadaşı olanlar aynı okuldan, aynı yatakhaneden olanlar gruplar oluşturmuştu. Bu gruplaşmaya çözüm getirilemedi. Kaçmalar oldu. Kimi kitabına uydurup indi, kimi bahane buldu indi. Çözülme başladı. Herkes, ortak değil, kendi kafasına uyanlarla çözüm bulmaya çalıştı.

TÜRKAN SABUNCU: Aslında o anda hepimizin kafasında maceracı hareket yıkılmıştı. Fakat bunu dile getiremiyorduk. Çünkü bunu dile getirdiğimiz anda, o arkadaşları kaderleri ile başbaşa bırakmış olacaktık. O arkadaşlara duygusal olarak bağlıydık. Seviyorduk onları. Bize ihanet ettiniz diyeceklerdi çevremizde. İşte bunu göğüsleyecek hiç bir gücümüz yoktu.

Hüseyin İnanların yakalanması, hareketin yıkımı oldu. Birbirimizi teşvik etmeye başladık. Bu arkadaşları kurtarmamız gerekiyordu. Hareketi devam ettirmeliydik.

Bu nedenle İstanbul'a gittim. Cihan Alptekin, Atilla Keskinlerle görüştüm. İstanbul beni çok şaşırtmıştı. Ankara'daki hava burada yoktu. Kargaşalık ve arkadaşlar arasındaki ilişkilerde ahlaksızlık vardı.

Devam edecek

İSRAİL ZİNDANLARINDA 7 YIL Faik Bulut anlatıyor

11

Hapishanede hayat

Aşkalon Cezaevinde mahkumlar angarya altında

● Ne var ki Ramle bile dayanamadı, yavaş yavaş çözüldü... Filistinli arkadaşlarla birlikte adım adım ilerledik, göğüs göğüse bir mücadeleyle. Her geçen yıl biraz daha deney kazandık, daha güçlü daha bütünleşmiş olarak haklarımızı talep ettik.

● Türk olduğum için bana daha da kötü davrandılar. Bir Türk'ün oralarda ne işi olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı. Türkiye onlar için İstanbul demekti, İstanbul ise biraz kadın, biraz esrar...

Ramle Hapishanesi adını Tel Aviv'le Kudüs arasında bulunan bir kasabadan alır. Merkez cezaevidir ve yabancılar özellikle bu hapishaneye verilir. Yine en sıkı güvenlik önlemleri buradadır.

Bir kaledir Ramle... Bir zulüm kalesi...

Her şey otomatiktir. Mahkumların hareketleri TV kameralarıyla gözlenir, gardiyanlar sürekli olarak telsizle haberleşirler ve herhangi bir ayaklanmayı hemen bastıracak çeşitli olanaklar hazırdır.

Ne var ki, Ramle bile dayanamadı, yavaş yavaş çözüldü... Filistinli arkadaşlarla birlikte adım adım ilerledik, göğüs göğüse bir mücadeleyle. Her geçen yıl biraz daha deney kazandık, daha güçlü ve daha bütünleşmiş olarak haklarımızı talep ettik... 1968-73 yılları arasında Ramle'de yapılan toplumsal ve siyasi amaçlı eylemlerin sayısı 10'u geçmezken, sadece 1976 yılında 45'ten çok direniş oldu. İdare zaman zaman saldırmakla birlikte, adım adım geriledi ve birçok isteğimizi kabul etmek zorunda kaldı.

"BALIKÇI AĞI"

Ramle Hapishanesinde müdürün bana ilk söylediği şu olmuştu:

—Rahat etmek istiyorsan, gürültü çıkarma!

Mahkumlar çeşitli işlerde çalıştırılırlardı. Çok az bir ücret karşılığında yapılan hafif işlerdi bunlar ama esas olarak angarya niteliği taşıyordu.

Sabah "Hadi işbaşına" dediler. Söylediklerine göre ağ örecektik.

—Ne bu, diye sordum.

—Hiç, balık ağı.

Oysa balıkçı ağına hiç benzemiyordu ördüğümüz şeyler. Sonra anladım ki, tankları gizlemek için kullanılan kamuflaj ağlarıydı bunlar.

—Ben, dedim, İsrail'in askeri amaçlarına hizmet eden hiç bir işte çalışmam.

Yine attılar bizi zindana.

Ramle'nin 15-16 tane zindanı vardır. 7 yıl içinde bu zindanların hepsinde yattım. En son, çıkmamdan bir hafta önce zindandaydım, 3 günlüğüne...

İSTANBUL, KADIN VE ESRAR

Bu hapishanede yabancılar Genel Bölüme gönderilirdi. Hapishanenin her bakımdan en rahat yeri burasıydı. Ama beni Kudüslülerin bulunduğu bir bölüme verdiler. Burası siyasi bir koğuştu ve tutuklulara özel olarak kötü davranılırdı. Türk olduğum için bana daha da kötü davrandılar. Bir Türkün oralarda ne işi olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı. Türkiye onlar için İstanbul demekti, İstanbul ise biraz kadın, biraz esrar...

BASKI VE DİRENİŞ

700 mahkum vardı Ramle'de. 200'ü Araptı bunların ve çoğunluğunu Filistinli siyasi mahkumlar oluşturuyordu. İlk zamanlarda idare Yahudi-Arap çelişkisini körükleyerek, adi suçlardan mahkum olan Yahudileri Araplara karşı kışkırtırdı. Bu yolla özellikle siyasileri bastırır, rahat çalışmalarına meydan vermezdi.

Ancak yıllar birbirini izledikçe, ortak yazgıları Yahudileri ve Arapları yakınlaştırdı. Birbirlerine alıştılar ve toplumsal hakları için ortak mücadele ettiler.

1974-75 yıllarında koşullar çok ağırdı. Havalandırma günde bir saatti ve koğuşların pencereleri bile açık değildi. Sıcaktı, her yan sivrisinek kaynıyordu.. Spor yapmak, havalandırmada konuşmak yasaktı. İkişer kişilik sıralar halinde başın eğik dolaşmak zorunluluğu vardı. Günde üç kez yoklama yapılırdı. Her yoklamada giyimli olmak ve ayakta sıraya girmek gerekiyordu. İlkönceleri sigara verilmezdi. Sonra günde iki sigara verdiler. Ancak bunları da hemen yemekte içmek zorunluydu. Televizyon yoktu, radyo idarenin keyfine göre arada bir dinlenirdi. Okuma yazma olanağı yoktu çünkü kağıt ve kitap vermezlerdi. Verdikleri suya sabuna dokunmayan romanlarla, siyonizm propagandası yapan kitaplardı.

Sayımda ayağa kalkmayan zindana giderdi, çalışmayan zindana giderdi, en küçük bir direnişte görüş, mektup yazma, havalandırma hakları kısıtlanır, zindan kapıları açılırdı.

Sonunda birçok hakkımızı geri aldık. Toplu olarak direndik idareye karşı ve başarılı olduk. Oturma grevleriyle başladık, açlık grevleri yaptık, yemeği yavaş yiyerek direndik. Ve ölüler de verdik.. Bir arkadaşımızın boğazına zorla hortum soktular bir açlık grevinde. Yemek borusu yırtıldı ve öldü arkadaş.. Başka bir arkadaşımız da yine bu mücadeleler sırasında idare tarafından katledildi.

EŞGÜDÜM KURULU

Siyasi mahkumlar çeşitli görüşleri savunan gruplar oluşturuyordu. Her grubun ya dışarıdan saptanan ya da genellikle içeriden seçilen bir başkanı vardı. Bu başkanlar ortak bir hareket yapılacağı zaman kendi aralarında toplanarak üst düzeyde bir eşgüdüm kurulu oluştururlardı. Aralarında anlaşma olursa bütün siyasi mahkumlar tek vücut olup mücadele ederdi. Anlaşamazlarsa her grup istediği gibi tutum almakta özgürdü.

Ancak esas olarak anlaşma yönü egemen olurdu. Çünkü deneyler göstermişti ki, parçalandığımız an, idare, en küçük kıpırdanışı bile şiddetle bastırıyordu.

Ben hapishaneye El Fetih adına gelmiştim. Ama ayrı bir dünya görüşüm ve çizgim vardı. Türk olduğum için ilke olarak Filistinlilerin iç işlerine karışmamaya özel dikkat gösterdim. Şunu söyledim Filistinli arkadaşlara:

—İdareye karşı, siyonizme karşı her türlü toplumsal ve siyasi mücadelede sizlerle birlikte davranacağım. Ama ideolojik tartışmalarınızda taraf olmam. Ancak ortak siyasi çalışmalara ve tartışmalara severek katılır, çeşitli konularda düşüncelerimi söylerim.

Hapishanede sürekli bu yolu izledim ve Filistinli kardeşlerimle aramızda ortak mücadele içinde pekişen kopmaz dostluk bağları kuruldu

BARIŞ KURULU

Bir de Barış Kurulumuz vardı. Görevi mahkumlar arasında çıkan anlaşmazlıkları bir çözüme bağlamaktı. Ben bu kurulun üyesiydim.

En önemli anlaşmazlıklardan biri kendisine Marksist diyen bir grupla, dindarlar arasında çıktı. İki kişi ölüm derecesinde dayak yedi. Birinin kolu, ötekinin kafası kırıldı.

İlkönce ateşkesi sağladık, sonra görüşmeleri başlattık. Ama tam bir anlaşma mümkün olmadı. Çünkü dindarlar Filistin Kurtuluş Örgütünü Filistin devriminin temsilcisi olarak kabul etmiyorlardı. Bu tutum ise onları karşı-devrimci bir konuma itiyordu öteki gruplar açısından.

"İNGİLİZ PUDİNG"

İlk zamanlarda çeşitli sorunlarımızı idareye iletmemiz de oldukça zordu. Çünkü her giden temsilci ilkönce iyi bir dayak yerdi. Sonra birkaç gün zindana atılır ve ancak ondan sonra müdürün karşısına çıkabilirdi.

Bunun için de mücadele ettik. Ayrı bir İdare Kurulu oluşturduk. Bu kurul ortak sandığı (mali sorunları) yürütür, başka hapishanelere sigara, çay vb. gibi gerekli maddeleri kaçırma işlerini düzenlerdi.

Bir süre sonra müdürle görüşmenin de serbest olmasını sağladık. Ayrıca her ay çeşitli toplumsal sorunlar üzerine müdürle özel görüşmeler bir düzene bağlandı.

Ramle'de iyi olan bir şey varsa, o da temizlikti. Giysileri idare verirdi. Yıkanma olanakları vb. sağlanmıştı.

Yemekler ise hem azdı hem de iyi değildi. Doğululara Batı yemeği verirlerdi, kimse yiyemezdi. Hastalar için zar zor ve çok özel hallerde ayrı yemek verilirdi. Bir İngiliz "Puding" vardı ki, tek kişinin severek yediğini hatırlamıyorum.

YARIN: SİYASİ ÇALIŞMA

Siyasi mahkumlar... "İkişerli sıralar halinde başın eğik yürümek zorunlu, konuşmak yasaktı."

ÖZÜR

Arkadaşımız Doğan Yurdakul seyahatte bulunduğundan yazısını yayınlayamıyoruz. Okuyucularımızdan özür dileriz.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

17.00 BÖLGESEL HABERLER

17.05 AKŞAMA DOĞRU

Program Türk halk müziği ile başlıyor. Programın çocuk kuşağı bölümünde Karagöz'ün maceraları, ayrıca köy odası yer alıyor.

18.00 SINAVA DOĞRU

Programın bu bölümünde fizik ve kimya dersleri yer alıyor. Fizik dersinde vektörler, kimya dersinde ise kimyasal formüller, atom ve molekül kütlelerinin belirlenmesi konuları işleniyor.

18.45 GÖKKUŞAĞI

19.45 HAFTANIN ŞARKISI

Programda söz ve müziği Ziya Aydınata'ya ait olan "ATAM" adlı şarkıyı Televizyon Çocuk Korosu seslendirecek.

19.50 UYKUDAN ÖNCE

20.00 HABERLER

20.40 SAZ ESERLERİ

20.45 HABER PROGRAM

Programda ölümünün 30. yıldönümünde Mareşal Fevzi Çakmak anılacak.

21.15 CHARLİE'NİN MELEKLERİ

22.05 AVRUPA KUPALARINDAN MAÇ ÖZETLERİ

22.30 BASIN TOPLANTISI

23.30 HABERLER

Televizyonluk bir haber

İstanbul Televizyonunda aç çalışılıyor

İstanbul Radyosu mutfağında pişen yemeklerden tüm radyo ve televizyon çalışanları şikayetçi.

Zaman zaman zehirlenme olaylarının görülmesine ve çalışanların tepkilerine karşın, yemeklerin fiyatlarının artırıldığını ama kalitesinde bir düzelme olmadığını gören radyo-televizyon çalışanları bu kez yazılı olarak yemekleri protesto ettiler.

Ortaköy'ün sırtlarında bulunan televizyon binasında çalışanlar, parasını verdikleri halde ya günlerini aç, açına geçiriyor ya da hemen orada açılıveren tezgahta köfte ekmeğe talim ediyorlar.. İlgililerin dikkatini çekmek için kaleme alınan bir protesto metnine, çalışanların büyük çoğunluğu imza atarak ilk uyarılarını yaptılar. İstanbul Televizyonunda geniş bir katılma bulunan protesto yazısı şöyle:

"İstanbul Televizyonunda yediğimiz yemekleri protesto ediyoruz...

"Uzunca bir süredir kurum tabldotunda yediğimiz yemeklerde belirli bir kalite düşüklüğü gözlenmektedir. Besin ve kalori açısından gerekli özen gösterilmemektedir. Yemeklerin çeşitliliği kalmamıştır. Yemeklerde kötü malzemeler kullanılmaktadır. Buna karşılık sürekli fiyatlar artmaktadır. Bu durumun iyileştirilme yönünde değiştirilmesi için ilgililerin harekete geçmelerini bekliyoruz."